

ARODERGi

A N T A L Y A R E H B E R L E R O D A S I D E R G İ S İ

CHAMBER of ANTALYA TOUR GUIDES QUARTERLY

➤ ARSİNOE Antik Kenti ve Softa Kalesi

The Ancient City of ARSİNOE and Softa Castle

➤ YÜZ YILLIK DESTAN:

Hamidiye Kruvazörü ve Hüseyin Rauf Bey

➤ KAPADOKYA'nın TARİH ÖNCESİ

The Prehistory of Cappadocia

➤ Müziğin Ritmi: "DARBUKA"

The Rhythm of Music: "GOBLET DRUM"

➤ Trakyalı Hemşehrimiz: ORPHEUS

Our Thracian Countryman: Orpheus

➤ AİZANOİ: Zeus'un Torunu Azan'ın Şehri, 2. Bölüm

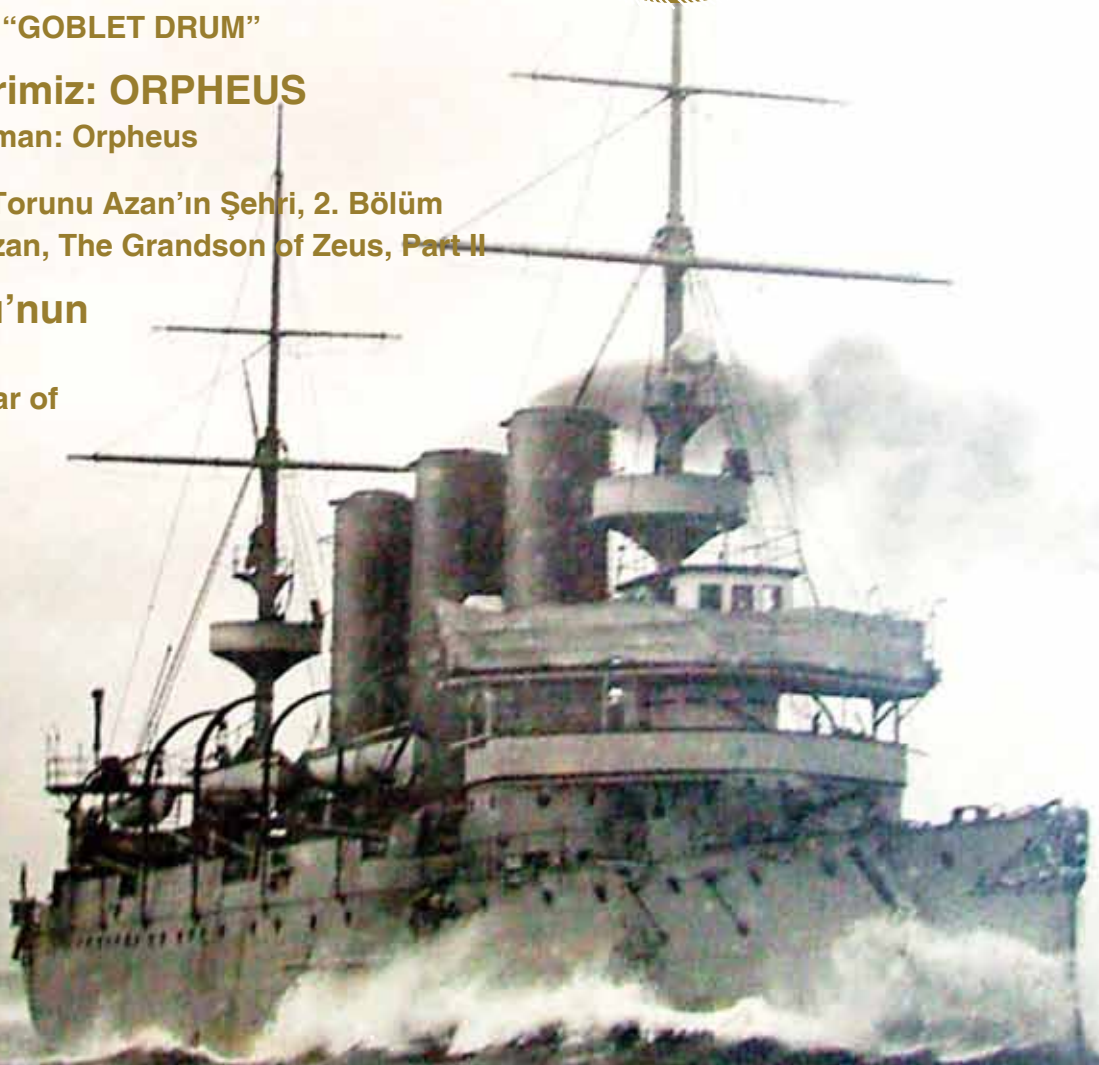
Aizanoi: The City of Azan, The Grandson of Zeus, Part II

➤ DUBAİ: Ortadoğu'nun Parlayan Yıldızı...

Dubai: The Shining Star of Middle East...

"Kahraman Hamidiye" ve Süvarisi Hüseyin Rauf (Orbay) Bey ile silah arkadaşlarının aziz anılarına...

ÖZEL YAZI

REALTY WORLD® PREMIUM GAYRİMENKUL

FARK YARATACAK EMLAK DANIŞMANINI ARIYOR!

Girişimci bir “ruha” sahipseniz, “kazançlı ve güvenilir”
bir iş kurarak “kendi işinizin patronu” olmak istiyorsanız...

Realty World Size Birçok Kapı açacak.

Siz de Realty World Premium Gayrimenkul Danışmanı
olarak girişimci patronlar arasında yerinizi alabilirsiniz...

“Arayın, Görüşelim”

Bülent Ecevit Bulvarı No: 141/ B
Çağlayan - Lara, ANTALYA
Mobil : 0532 613 54 27
Ofis : 0242 329 10 15
Faks : 0242 323 14 40

premium.realtyworld.com.tr
umitsen@realtyworld.com.tr

Yeni Yıl, Yeni Bakan

24 Ocak'ta İstanbul'a gerçekleştirdiğim ziyaretin amacı diğer meslek kuruluşları ile birlikte, sayın bakanımız Ertuğrul Günay ile bir TUREB toplantısına katılmaktı. Toplantı öncesi meslek kuruluşları ile İRO'da yaptığımız durum değerlendirmesi esnasında haberdar olduğumuz kabine revizyonu bizleri şaşırttı. Çünkü bakanımız rehberler açısından son derece başarılı bir bakan idi. Turizm sektörünün bu zamana kadar gördüğü en aktif ve sektörün her alanında başarılı olmuş; her birimin sorunlarını bilen ve çözümüne yönelik adımlar atan, benim son 15 yılda gördüğüm; Turizme ivme kazandıran bir isim idi. Bizler için çok büyük öneme sahip olan ve 30 yıldan fazla bir süredir beklediğimiz Turist Rehberliği Meslek Yasasını bizlere kazandırması onun değerini bizlerin nezdinde daha da artırıyor.

Meslek grubu olarak en azından bizler Sayın Ertuğrul Günay'a minnettarız ve kendisine tekrar şükranlarımızı sunuyoruz.

Yeni bakanımız Sayın Ömer Çelik'e hayırlı olsun dileklerimizi iletiyoruz. Bu zamana kadar yaptığı başarılı çalışmalarını yeni görevinde de sürdüreceğinden camia olarak hiç kuşquamız yok. Turizm sektörünün dinamik unsurlarının en kısa sürede yeni bakanımız ile uyumlu ve etkin bir çalışma temposunu yakalayacağına inanıyoruz.

2013 yılının yeni bakanımız ile birlikte, ülkemize ve turizm sektörüne hayırlı, bereketli ve sorunsuz olmasını dileyerek, her ikisine de "HOŞ-GELDİNİZ" diyorum.

Saygılarımla,

New Year, New Minister

The purpose of my visit to Istanbul on January 24th was to participate in a TUREB meeting with Mr. Minister Ertugrul Gunay, together with the other professional organizations. The revision of the cabinet that we were informed during the situation assessment we made at IRO with the professional organizations prior to the meeting surprised us, because our Minister was a very successful Minister in terms of the tour guides. He was the most active and successful person in all areas of the tourism sector until today, who knew the problems of each unit and took steps for their solutions, and accelerated Tourism, that I had seen in the last 15 years. His contribution to us in obtaining the Tourist Guiding Professional Act, which has a great importance for us and which we have been waiting for more than 30 years, even adds to his value before us.

As the professional group, at least we are grateful to Mr. Ertugrul Gunay, and we reexpress our gratitude to him.

We wish good luck to our new Minister, Mr. Omer Celik. We, as the community, have no doubt that he will continue his successful work he has done by this time also in his new position. We believe that the dynamic elements of tourism sector will obtain a coherent and effective pace of work with our new Minister within the shortest time.

Wishing that 2013 will be propitious, fruitful and smooth for our country and tourism sector together with our new Minister, I say "WELCOME" to both.

Best regards,

Hasan UYSAL

ARO

ANTALYA REHBERLER ODASI DERGİSİ CHAMBER OF ANTALYA TOUR GUIDES QUARTERLY

3 ayda bir yayımlanır. YIL: 3, SAYI: 11, Ocak - Mart 2013.
Şubat ayında basılmıştır.

Published quarterly. YEAR: 3, ISSUE No: 11, January - March 2013.
Published in February.

İMTİYAZ SAHİBİ / Concessionaire

Antalya Rehberler Odası adına /
On behalf of the Chamber of Antalya Tour Guides
Hasan UYSAL - hasanuysal@aro.org.tr

SORUMLU MÜDÜR, GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Director In Charge, Editor In Chief
Ahmet Zeki APALI - zekiapali@aro.org.tr

YAYIN KURULU / Editorial Board

Prof.Dr. Bekir DENİZ, Prof.Dr. Nevzat ÇEVİK
Prof.Dr. Şadan GÖKOVALI, Yavuz Ali SAKARYA
Hüseyin ÇİMRİN, Mehmet ERDEM,
Recep YAVUZ, T. Michael P. DUGGAN

KATKIDA BULUNANLAR / Contributors

Levent ÖCAL, Serdar SEVİNÇ, Halil ARIKAN

KAPAK FOTOĞRAFI / Cover Photo

Hamidiye Kruvazörü, Fotoğraf: Dz. Kuvvetleri Kom.'lığı Arşivi

GRAFİK TASARIM / Graphic Design

Adnan SAYKI - Tel: +90 537 419 43 23
www.adnansayki.com - adnan@adnansayki.com

ÇEVİRMEN / Translator

Müge SÖZEN

BASKI / Printing House

Başak Matbaacılık ve Tanıtım Hiz. Ltd. Şti.
Anadolu Bulvarı Meka Plaza No: 5 / 15 Gimat
Yenimahalle / ANKARA, Tel: +90 312 397 16 17

YAZIŞMA ADRESİ ve İLETİŞİM BİLGİLERİ Mailing Address and Contact Information

Demircikara Mah. Burhanettin Onat Cad.
Anıtkürk Sitesi, A-Blok, No: 89 Kat: 1, D: 4 Antalya / TURKEY
Tel: +90 242 311 11 30 (Pbx) - Fax: +90 242 322 91 75
www.aro.org.tr - dergi@aro.org.tr

"Yazıların sorumluluğu yazarlarına, reklamların sorumluluğu reklam sahiplerine aittir. Yazılı izin olmaksızın hiçbir yazı, fotoğraf ve grafik içerik başka bir yerde kullanılamaz."

Kültür-Sanat, Tarih, Arkeoloji, Mitoloji ve Gezi Dergisi.
ARO'nun bir kültür hizmetidir.

"The responsibility for the articles and advertisements remains with the authors and advertisers respectively. No text, photograph or graphical content may be used anywhere else without written permission."
Arts & Culture, History, Archaeology, Mythology and Travel Quarterly.
A cultural service provided by ARO

İÇİNDEKİLER contents

6-15 ARSİNOE Antik Kenti ve Softa Kalesi

The Ancient City of ARSİNOE and Softa Castle

16-31 HAMİDİYE KRUVAZÖRÜ ve Hüseyin RAUF BEY

32-35 KIŞ TURİZMİ

38-51 Kapadokya'nın TARİH ÖNCESİ

The Prehistory of CAPPADOCIA

52-57 Müziğin Ritmi: "DARBUKA"

The Rhythm of Music: "GOBLET DRUM"

58-65 Trakyalı Hemşehrimiz: ORPHEUS

Our Thracian Countryman: ORPHEUS

66-71 Lambuka Balığı / The Dorado

72-73 Balıkçı Aramızda

74-89 AİZANOİ: Zeus'un Torunu Azan'ın Şehri 2. Bölüm

AIZANOİ: The City of Azan, The Grandson of Zeus, Part II

90-99 ASPENDOS IV. Bölüm / Part IV

100-107 DUBAİ: Ortadoğu'nun Parlayan Yıldızı...

DUBAI: The Shining Star of Middle East...

108-119 HABERLER

120-121 BULMACA

122 MÜFETTİŞLER YOLDA!

Merhaba Sevgili Okurlar,

Acısıyla, tatlısıyla bir yılı daha geride bıraktığımız ve 2013 yılının başını yaşadığımız şu günlerde yeni yılın hepimize güzellikler getirmesini diliyorum.

Dergimizle ilgili güzel dilek ve önerilerini esirgemeyen eski ve yeni üyelerimize teşekkürlerimizi iletiyorum. Öte yandan olur olmaz şeylere kusur bulmaya çalışsan ama ufak bir katkısı bile bulunmayan arkadaşlarımıza da Herodot'un çok sevdiğim bir sözünü tüm dergi ekibi adına armağan ediyorum: **"Acınmaktansa kıskanılmak daha iyidir."**

Birkaç hafta içerisinde Antalya bölgesinde operasyon grupları dediğimiz -daha çok seyahat eden, daha çok öğren yeri ziyaretinde bulunan, rehberlerin daha çok anlatım yaptıkları- grupların yoğunluğu artacaktır. İşte bu dönemde bizleri düşünmeye sevk eden bir hikâyeyi paylaşmak isterim.

Dağlarda yolculuk eden bilge bir kadın, bir derede değerli bir taş bulur. Ertesi gün karnı aç olan bir yolcuyla karşılaşır ve yiyeceğini paylaşmak için heybesini açar. Bu sırada aç olan yolcu heybenin içindeki değerli taşı görür ve bilge kadından onu kendisine vermesini ister. Kadının hiç duraksamadan isteğini yerine getirir.

Aç yolcu, ne kadar talihtir olduğunu düşünerek oradan neşe içinde ayrılır. Taşın kendisine yaşam boyu güvence sağlayacak kadar değerli olduğunu bilmektedir.

Ne var ki birkaç gün geçmeden geri dönüp değerli taşı bilge kadına iade etmek ister. **"Düşünüp durdum, ben taşın ne kadar değerli olduğunu biliyorum ama bana çok daha değerli bir şey verebileceğin umuduyla sana geri getirdim"** der ve isteğini söyler:

"Lütfen bu taşı bana verebilmeni sağlayan şeyi ver"...

Mutlulukların, sevginin ve saygının paylaşıldıkça arttığı yarınlara hep birlikte yürüyebilmeyi dilerim.

Saygılarımla,

Hello Dear Readers,

In these days that we leave behind one more year with its sorrows and joys and live the beginning of 2013, I wish that the new year brings beauty to all of us.

I thank to our old and new members who do not spare the beautiful wishes and suggestions about our Quarterly. On the other hand, I present a saying of Herodotus that I love to our friends who try to find a flaw in irrelevant things, but do not have the slightest contribution, on behalf of the whole team of the Quarterly: **"It is better to be envied than pitied."**

In a few weeks, the intensity of the groups that we call operation groups – who travel more, visit ruins more, and to whom the tour guides narrate more – will increase in the Antalya region. And in this period, I would like to share with you a thought-provoking story.

A wise woman traveling in the mountains finds a precious stone in a stream. The next day she meets a passenger who is hungry and opens her bag to share her food. In the meantime, the hungry passenger sees the precious stone in the bag, and asks the wise woman to give it to him. The woman fulfills the request without hesitation.

The hungry passenger leaves the place joyfully, thinking how fortunate he is. He knows that the stone is precious enough to provide him a lifetime guarantee. However, a few days later he returns and wishes to return the precious stone to the wise woman.

He says **"I kept thinking, I know how precious the stone is, but I brought it back to you hoping that you can give me something much more valuable,"** and tells his wish:

"Please give me the thing that makes you give me this stone"...

I wish that we can walk altogether to the future in which happiness, love and respect increase by sharing.

Best regards,

A. Zeki APALI

Kilikya'da Gizli Kalmış Bir Şehir: ARSİNOE ANTİK KENTİ ve SOFTA KALESİ

Bilhan SUBAŞI,
Arkeolog-Öğretim Görevlisi

Bu yazımızda Dağlık Kilikya bölgesinde geziler yapan kişiler, seyahat acentaları ve ilgili kuruluşların henüz keşfetmediği, doğa ile tarihin birleştiği eşsiz güzellikteki iki önemli yerden bahsedeceğiz. Bunlardan ilki, eğer Mersin istikametinden geliyor iseniz Mersin'in Bozyazı ilçesine varmadan 4 km önce, sağ tarafınızda günümüzde mezarlık alanı olarak kullanılan alanın tam karşısında; küçük otobüslerin rahatlıkla girebileceği bir yol görürsünüz. Yarisından fazlası asfalt ve çok az bir bölümü stabilize olan, toplam 650 m'lik yola girdiğinizde yaklaşık 150 m sonra yolun sol tarafında **Maraş**

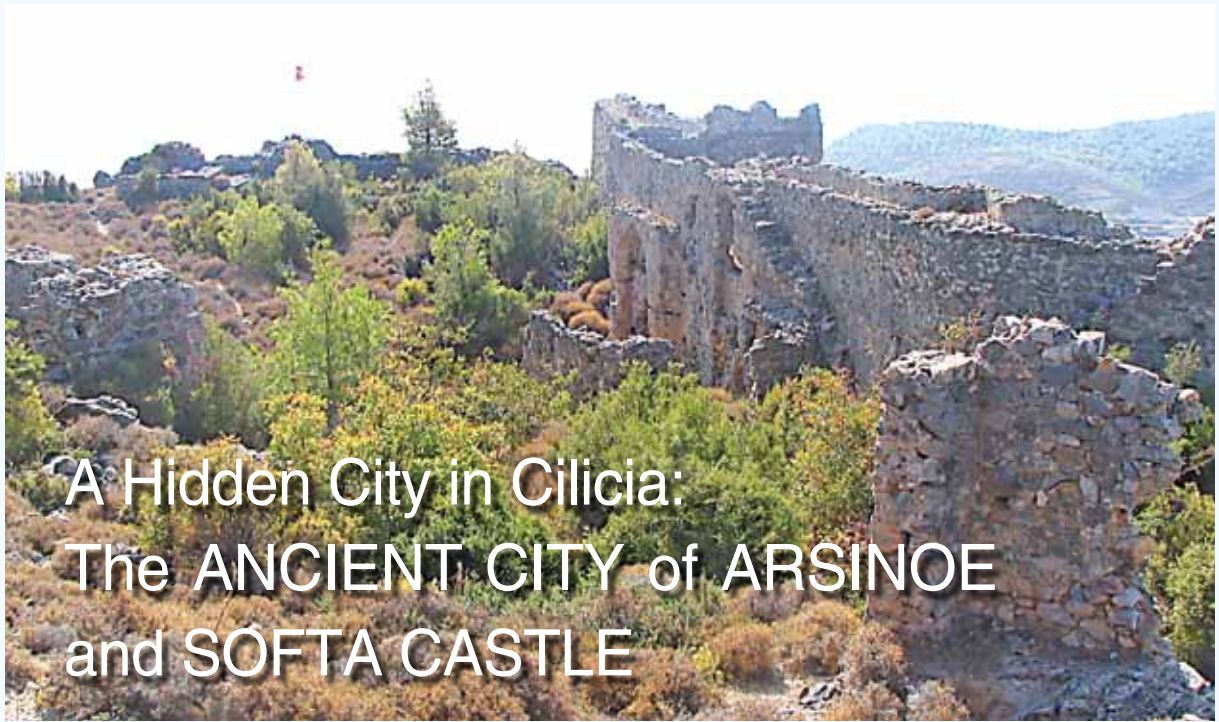
Hamamı olarak anılan yapı sizleri "hoş geldiniz" dercesine selamlar. Bugün seralar arasına sıkışıp kalmış olan bu yapı insanların acımasızca tahriplerine inat ayakta kalmaya devam etmekte ve belki de sizlerin bu bölgeye göstereceğiniz ilgi ile yeniden eski güzel günlerine dönmek için beklemektedir.

Küçük ölçekteki yapının inşasında kesme ve moloz taş kullanılmıştır. Bu güzel yapıdan geriye, merkezi kubbeli bir bölüm, su haznesi ve

havuzu kalmıştır. Yapının diğer mekânları tamamen yıkılmış durumdadır. Yapının giriş kısmının altından gelen kaynak sağdaki havuzun içine dökülmektedir. Antik dünyada burada yaşayanlar, geleneklerinden esinlenerek, bu pınarın başını kutlu yer saymışlar, su gereksinimlerini buradan karşılamışlar, üzerine bir de hamam inşa etmişlerdir. Görünen o ki bu gelenek günümüzde de devam etmekte ve bu havuz sulama motorları kullanılarak çevredeki

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

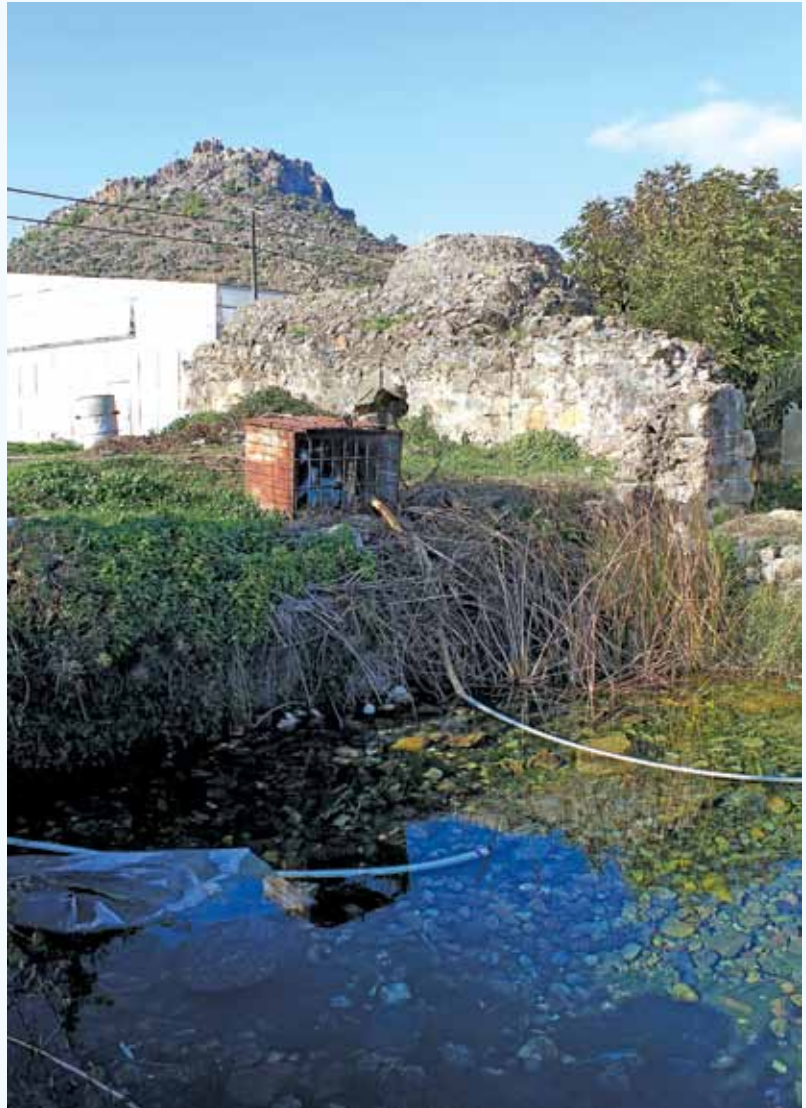
A Hidden City in Cilicia: The ANCIENT CITY of ARSINOE and SOFTA CASTLE

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Bilhan SUBASI,
Archaeologist-Instructor

In this article, we will talk about two important places with a unique beauty where nature and history are combined, which are little explored by people who make excursions into Rough Cilicia, travel agencies and related organizations. The first of these: if you are coming from the direction of Mersin, you will see a road 4 km. before reaching the Bozyazi district of Mersin, right across the area on your right which is used as a cemetery today, which small buses can easily enter. When you enter the 650 m. long road, more than half of which is asphalted and a very small section is stabilized, you will see the structure known as the **Maras Bath** on the left of the road after about 150 m. as if saying "Welcome." This structure, which is surrounded by greenhouses today, continues to stand despite the ruthless destructive activity of people, and perhaps can expect to return to its past appearance due to the interest you will show in this region.

Cut stone and rubble stone were

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

araziye sulamaktadır.

Yapıda herhangi bir yazıt bulunamamasına rağmen kullanılan yapı

malzemesine bakarak ilk yapılış tarihinin Geç Roma Dönemi'ne rastlandığını söylemek yanlış olmaz. Ancak yapı daha

sonraları bölgeye hâkim olan Selçuklular ve Karamanoğulları'nın da onarımlarıyla günümüze ulaşmıştır. Yapının ön kısmı yani Frigidarium (soğukluk) kısmı tamamen yıkılmıştır. Ancak kalan temel izleri buranın 5,30 m genişliğinde 7,70 m uzunlukta bir alan olduğunu gösterir. Girişten sonra sağdaki küçük mekândan Frigidariumun yüzme havuzunun olduğu kısma geçilir. Giriş mekanından 6 x 2 m ölçeğinde tonozlu bir mekana varılır.

Buradan da 3,35 x 3,35 m ölçeğinde merkezi kubbeli Caldarium olarak bilinen sıcak kısma geçilir. Bu mekan sağdaki su haznesine bir pencere ile açılır. Yapının "**Hypocaust**" ısıtma sistemiyle ısıtıldığı, tüm yapıyı dolanan "**tubulatie**" künklerden anlaşılmaktadır.

Tubuli olarak da geçen bu terim, Roma hamamlarında duvar ısıtması için kullanılan kutu şeklindeki içi boş terrakota elemanlardır.

Tubuli, duvara üst üste (paralel borular gibi) yerleştirilen ve bir uçları hypocaustta biriken sıcak hava ve gazlara açık durumda bırakılan, içerisinde sıcak havanın dolaşarak hamamı ısıttığı sistemin adıdır.

Bu yapıyı geride bırakıp 500 m ilerlediğinizde Maraş mevkii olarak bilinen, denize doğru burun biçiminde uzanmış hâkim bir tepe üzerinde duran, Çubukkoyağı Köyü sınırları içindeki **Arsinoe antik kentine** ulaşabilirsiniz.

Aracımızla ulaştığımız yer Arsinoe antik kentinin kuzeybatısıdır.

Denize doğru uzanan bu kent halk arasında Maraş Tepesi olarak anılmaktadır.

Burada grubunuz, uzun bir yolculuğun sonunda kendini bulabilece

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

used in the construction of this small-scale structure. A central domed section, water reservoir and pool are left from this beautiful structure. The other parts have been completely destroyed. The spring coming from beneath the entrance of the structure flows into the pool on the right. Those who lived here in the ancient world regarded this springhead as a holy place inspired by their traditions, met their water needs from here, and built a bath-house over it. It seems that this tradition continues today, with the water from this pool irrigating the surrounding land through irrigation pumps.

Although there are no inscriptions remaining on this structure today, looking at the construction material, it would not be wrong to say that the first construction date for this structure was in the Late Roman Period. However, the structure has survived until today through the repairs made to it by the Seljuks from the 13th century followed by the Karamanids who later dominated the region. The front part of the structure, i. e. the

Frigidarium, has been completely destroyed. However, the remaining foundation traces show that this was an area having a width of 5.30 m. and a length of 7.70 m. After the entrance, from the small space on the right, the part is reached where there is the swimming pool of the Frigidarium. A vaulted space with a scale of 6x2 m. is reached from the entrance area.

And from here, the central domed warm section, known as the Caldarium, is reached, covering an area of 3.35 x 3.35 m. This space opens to the water reservoir on the right with a window. It is understood that this structure was heated through a “**Hypocaust**” heating system through the steam passed through the “**tubulatie**” pipes that encircle the whole structure.

This term, which is also referred to as tubulin, refers to the box-shaped hollow terracotta elements used in wall

heating in Roman baths.

Tubuli is the name of the elements of the system which are placed one on the top of other on the wall (such as parallel pipes), the ends of which are left open to the flow of warm air and gases accumulated in the hypocaust, and through which the warm air circulates and heats the bath.

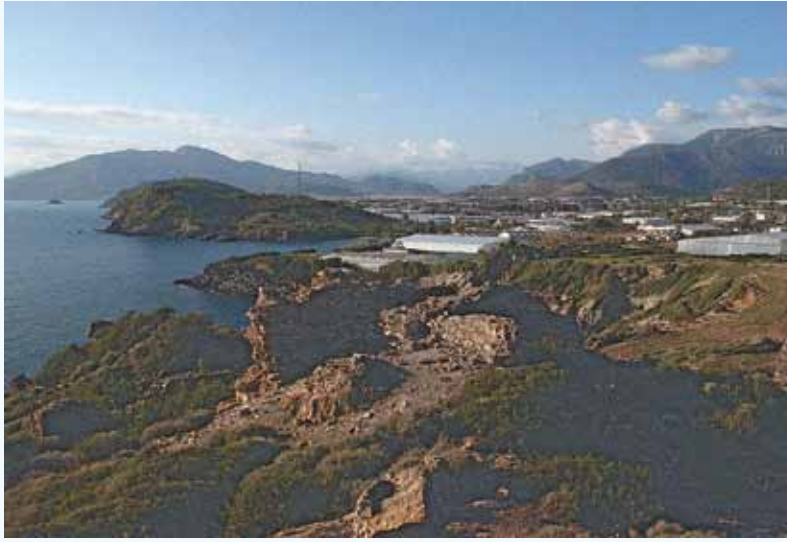
When you leave this structure

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

ği, ruhlarını dinlendirebileceği bir alana gelmiş olur. Çünkü denize doğru burun biçiminde uzanan

hâkim bir tepe üzerinde, Arsinoe kalıntıları bulunmaktadır. Bu noktadan Akdeniz'in her tondaki

maviliklerini, yeşilliklerini izlerken diğer taraftan başlarını çevirdikleri her yerde tarihe burun buruna geleceklerdir. Şimdi de bu antik kentin nasıl bulunduğuna ve adının kökenine bir bakalım.

Eski Çağ coğrafyacısı Amasyalı Strabon, burayla ilgili bilgileri aktarırken; "Anemurium'dan sonra ilk kent olan Nagidos'a sonra bir demir atma yeri bulunan Arsinoe'ye gelinir" demektedir.

Şehrin kuruluşu hakkında ve komşu Nagidos antik kenti ile ilişkileri hakkındaki bilgiyi 1976 yılında Mersin Müzesi'ne getirilen, 79.3-5 envanter numarasına kayıtlı 94 cm yüksekliğinde, 43 cm enindeki, 56 satırlık yazıttan öğrenmekteyiz. İlk kez Hopa Opelt ve Ernest Kristal tarafından incelenen ve yayınlanan yazıttan, şehrin MÖ 270 yıllarında Aspendoslu Aetos'un zamanında kurulduğu anlaşılmaktadır. Aetos'un, Mısır kralı II. Ptolemy'nin karısı (aynı zamanda kız kardeşi) adına kurduğu bu şehir tarihte kutsal kent olarak yerini alacaktır. Akdeniz kıyılarında kurulan birçok şehre (Seleucia örneğinde olduğu gibi) Arsinoe adı verilmiştir. Bilinen dört Arsinoe antik kenti içinde Bozyazı'da bulunan kent, II. Arsinoe adına inşa edilmiştir. Yazıtta komşu kent Nagidos'la (Bozyazı'da Belen olarak da bilinen mevkii) aralarında çıkan sınır anlaşmazlığının giderildiği ve iki nüsha hazırlanan yazıtın birisinin Nagidos'da Afrodite tapınağına, diğerinin Arsinoe'de kapalı kutsal bir alana yerleştirildiğinden bahsedilmektedir.

Doğu ve batı limanları bulunan Arsinoe'nin çevresinde arazinin eğimine uyan kale surları yer alır. Bunlardan kulelerle takviyelendirilmiş olan batı duvarları günümüze oldukça sağlam durumda gelmiştir.

Kente kuzeybatı taraftan girdiğinizde patika yolu takip ederseniz birçok yapı kalıntısının neredeyse tamamen tahrip olduğunu görür-

ARO Cafe & Bistro

Zengin içecek çeşitleri,
Damak tadınıza uygun eşsiz lezzetleri,
Huzurlu bahçesi ile hizmetinizde.

Antalya Rehberler Odası

Demircikara Mah. Burhanettin Onat Cad. Antürk Sitesi No: 89 Kat: 1 07100 Antalya

Tel: 0242 311 11 30 (pbx) - Faks: 0242 322 91 75

www.aro.org.tr

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

sünüz.

Bunlardan bazıları, Anemurium'da gördüğümüz (Bkz. ARO Dergi sayı 1, Adım Adım Anemurium) mezar yapılarını andırır. İki katlı, kubbeli,

kısmen üst örtüleri mozaiklerle süslüdür. Tonoz çatılı örnekleri de mevcuttur.

Bu yapılardan önce yukarı sonra kuzey doğuya doğru patika yoldan

ilerlediğinizde, hemen aşağıda Toslak koyunun üstünde kilise yapılarını görürsünüz. Arsinoe 6. yüzyıl başlarında bir piskoposluk merkezi olduğundan, bölgeye inanç turizmi amacıyla gelen grupların da ilgisini çekecektir.

Ören yerinde Erken Bizans Dönemi'ne ait sadece temel izleri kalmış üç kilise yapısı görülmektedir. Bu yapılar kesme ve moloz taştan inşa edilmiş bazilika plan özelliklerini koruyarak zamanımıza kadar gelmiştir.

Yan yana sıralanmış Roma, Erken Bizans Dönemlerine ait evler vardır. Ancak bunların arasında net bir şekilde Roma Evi diyebileceğimiz bir yapı yoktur. Bu yapılar Erken Orta Çağ'da terk edilmiş ve tekrar yerleşim görmemiştir.

Toslak koyunu fotoğraflayıp, kilise ve bazilika yapılarını gördükten sonra aşağıya kuzeybatıya doğru ilerleyerek otobüse geri dönülür. Dönüş yolu üzerinde yine mezar ve ev kalıntıları görülmektedir. Bu tur, fotoğraf molalarıyla yaklaşık bir saatte tamamlanır. Bu kentin gezilmesi her hangi bir ücrete tabi değildir. Bu yüzden rehberler ve acentalar için gizli kalmış bir kentin keşfi olarak da tanıtılabilir.

Bu kentin program içerisine yerleştirilmesi, gruba yeni bir keşif yapmışçasına heyecan katacaktır.

Henüz yeterince keşfedilememiş bu kenti geride bırakıp geldiğimiz yoldan ana yola çıktıktan sonra, Bozyazı istikametine devam ederken yaklaşık 200 m sonra yine bir levha görülür. Bu levha, hâkim bir tepe üzerinde yer alan ve Arsinoe antik kentinden de görülen Softa Kalesi'nin levhasıdır. Kale, yoldan 200 m içeridedir. Kalenin yapım tarihi konusunda henüz kesin bir arkeolojik veriye ulaşılmamıştır. Surları yer yer iyi korunmuş durumda olup, oval bir plana sahiptir. Roma kaynaklarındaki adı "**Syce**"

behind and move on for about 500 m., you reach the ancient city of Arsinoe, which is known as the Maras site, standing on a hill stretched out into the sea as a cape and overlooking it, within the boundaries of the village of Cubukkoyagi.

The place we reach by our vehicle is the northwest of the ancient city of Arsinoe.

This city stretching into the sea is locally referred to today as the Maras Hill amongst the inhabitants.

Here, your group will have reached an area where they can find themselves and rest their souls at the end of a long journey, because there are the ruins of Arsinoe on the hill stretched out into the sea as a cape and overlooking it. While watching the blues and greens of the Mediterranean in all its wonderful tones from this point, on the other side they will come face to face with history everywhere they turn their heads. Now, let's have a look at how this ancient city was found and the origin of its name.

When conveying information about this place, the Ancient geographer Strabo from Amaseia says: "After Anemurium, the first city Nagidos, and then an anchoring place Arsinoe is reached."

We learn information concerning the foundation of the city and its relations with the neighboring ancient city of Nagidos from the 56-line inscription brought to the Mersin Museum in 1976, which is registered in the inventory as No. 79.3-5, with a height of 94 cm. and a width of 43 cm. It is understood from the inscription, which was first examined and published by Hopa Opelt and Ernst Kristal, that the city was founded in 270s B.C., during the reign of Aetos from Aspendos. This city,

which was founded by Aetos and was given the name of the wife of Ptolemy II, the Egyptian king (who was also Ptolemy II's sister), will take its place as a holy city in history. Many cities founded along the Mediterranean coastline were called Arsinoe (as in the case of Seleucia).

The city in Bozyazi among the four known ancient cities of Arsinoe was built in the name of Arsinoe II. In the inscription, it is mentioned that the border dispute with the neighboring city Nagidos (the site also known as Belen in Bozyazi) was eliminated and one of the inscription, which was prepared as two copies, was placed in the temple of Aphrodite in Nagidos, and the other in a covered sacred place in Arsinoe.

Castle walls are located around Arsinoe, which has eastern and western parts, conforming to the slope of the land. Of these, the western walls which are fortified with towers have survived until today remaining in a quite sound condition.

When you enter the city from the northwest, if you follow the pathway, you will see that many ruins have been almost completely destroyed.

Some of them remind of the tomb structures you see in Anemurium (see ARO Quarterly Issue 1, Anemurium Step by Step). They are two-storey, domed, and some are decorated with mosaics. There are also examples with vaulted-roofs.

When you move on from these structures, first upwards and then towards the northeast along the pathway, you will see the church structures lying immediately below, overlooking Toslak Bay. As Arsinoe was an episcopal centre in the early 6th century, this site will also attract the attention of groups coming to the region for religious tourism.

At this historical site, there are the remains of three churches dating from the Early East Roman (Byzantine) Period to be seen, only the foundation traces of which remain insitu. These structures have survived until today, preserving their basilica plan and constructed from cut stone and stone rubble.

There are also houses side by side dating from the Roman and Early East Roman (Byzantine) Periods. However, there is no structure among them that can clearly be termed a Roman House. These structures were abandoned in the Early Middle Age and they were never inhabited again.

After photographing the Toslak Bay and seeing the church and the basilica structures, you move back down towards the northwest and return to the bus. More tomb and the ruins of houses can again be seen on the way back to the bus. This tour is completed in about an hour with photo breaks. Visiting this ancient city is not subject to any charges. Therefore, it can also be introduced as discovery of a hidden city for both tour guides and agencies.

Putting this city in the tour programme will give an excitement to the group as if they have made a new discovery.

After leaving behind this city which is not yet sufficiently known and returning to the high way from the road we have come, a sign is seen after about 200 m. when proceeding in the direction of Bozyazi.

This is the sign for Softa Castle which is on an overlooking hill and which can also be seen from the ancient city of Arsinoe. The castle is 200 m. from the road. No definitive archaeological data has yet been obtained regarding the date of construction of the castle as it has not been excavated al

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

ya da **"Sycae"** olarak geçen bu kent günümüzde Softa Kalesi olarak bilinmektedir.

Kalenin batı tarafına yakın olan alanda bir patika yolla yukarıya çıkılır. Batı surlarının ortasında yer alan giriş kapısının savunma gücü bir ara mekânla artırılmıştır.

Giriş kapısından içeriye girdiğimizde dış kale ve iç kale surlarından oluşan, çok geniş bir alana yayılmış olan kalenin güney yamaçla-

rında yer alan yapı grupları görülür. Bu yapı kalıntılarının eski bir liman kenti olan Arsinoe'ye kadar uzandığı da buradan baktığınızda görülmektedir.

Kale içinde hala orijinalliğini koruyan merdivenlerle surların üzerine çıkılarak eşsiz bir manzara, Nagidos (Bozyazı), Anemurium (Anamur) ve Arsinoe antik kentleri görülebilir.

Kalenin genel olarak üst örtü sis-

temi tonozlu olup, büyük ölçüde yıkılmıştır. Kale girişinin sonunda bulunan ve duvarları halen ayakta olan yapının cami, bir rampa ile ulaşılan mekânın ise saray olduğu tahmin edilmektedir.

Sur duvarlarına yakın inşa edilmiş küçük ölçekte Geç Roma Dönemi'ne ait hamam yer almaktadır. Bu yapılar dışında Roma ve Bizans Dönemlerinde kullanılmış olan içleri sıvalı çok sayıda sarnıç bulunmaktadır.

Bu kale son olarak Karamanoğulları zamanında iskân edilmiştir. Anamur Kalesi'nin fethi sırasında anlatılan menkıbeden bu kalenin Selçuklu Ertokuş Bey tarafından ele geçirildikten sonra imar edildiği kaydedilmektedir.

Kalenin güney yamacında ise iki katlı bir mezar yapısı görülür ki bu Anemurium antik kentindeki mezar yapılarına benzemektedir.

Çalışmada, bugüne kadar belki önünden birçok kez geçilen ama çok da bilinmediği için üzerinde durulmayan iki önemli yerleşim tanıtılmaya çalışılmıştır. Böylelikle siz değerli rehberlere, seyahat acentası yöneticilerine akademik olarak bilgi verilmeye çalışılmıştır. Bu vesileyle bölge turizminin tanıtılmasına da bir parça katkıda bulunulduğu umulmaktadır.

Bu yazının hazırlanma aşamasında emeği geçen değerli dostum, Anamur Müzesi'nde görevli arkeolog Murat Kalas'a ve Anamur Müze Müdürü Sayın Ramazan Peker'e teşekkürü bir borç bilirim.

though there are several ancient rock cut tombs just beyond the west fortification walls indicating its foundation may date back to the 3rd century B.C. Its walls are well preserved in places, and the castle has an oval plan. This city, the name of which is referred to as “**Syce**” or “**Sycae**” in the Roman sources, and called Sij in the 14th century Latin sources, is known today as Softa Castle.

You move up to it via a pathway in the area close to the western side of the castle. The defensive power of the entrance located in the middle of the western walls is increased through an intermediate space.

When entered from the entrance, the structure groups located on the southern slopes of the castle, which consists of inner and outer walls and which are spread over a vast area, can be seen. When looked at from here, it can be seen these ruins extend to Arsinoe an ancient port city, although in the Middle Ages the port seems not to have been located at Arsinoe, as there are no late Medieval remains there.

A unique landscape, the ancient cities of Nagidos (Bozyazi), Anemurium (Anamur), and Arsinoe can be seen by getting onto the castle walls from the stairs in the castle which still preserve their authenticity.

The roofing system employed in the castle is in general vaulting, and has largely collapsed. It is thought that the structure at the end of the entrance to the castle, the walls of which are still standing, was a mosque, and the space that can be reached through a ramp was formerly the palace.

There is a small bath-house dating from the Late Roman Period built close to the castle walls. Other than these structures, there are many cisterns which were used

during the Roman and East Roman (Byzantine) and in later periods and the interiors of which in many cases still retain their surfacing of waterproof plastering.

This castle was last occupied during the rule of the Karamanids. In the legend relating the conquest of Anamur Castle, it is recorded that this castle was reconstructed after being captured by the Seljuk commander Mübariz ed-Din Ertokuş emir-i sawahil, atabeg and subasi and his naval forces in 1225.

And a two-storey tomb structure remains on the southern slope of the castle, which is similar to the tomb structures in the ancient city of Anemurium.

In this study, two important settlements, which people rapidly

passby on the main coastal road maybe many times but which are largely unknown, have been introduced and some scientific information has been given here for our valuable tour guides and travel agencies. In this article it is hoped that some contribution has been made to the promotion of tourism within this region.

I am indebted to my dear friend Murat Kalas, an archaeologist in the Anamur Museum, and to Mr. Ramazan Peker, the Director of the Anamur Museum, who have helped in the preparation of this article. For further on Softa castle see: T. M. P. Duggan, “Some Localizations in Western Cilicia Relating to the 1225 Campaign of Sultan Alaeddin Keykubat”, *Anadolu ve çevresinde Ortaçağ*, Vol. 5, June, 2012, 221-238

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Fotoğraf: Bilhan Subaşı

Yüz Yıllık Destan: Hamidiye Kruvazörü ve Hüseyin Rauf Bey

“Kahraman Hamidiye” ve süvarisi
Hüseyin Rauf Bey’le (Orbay) silah
arkadaşlarının aziz anılarına saygıyla...

M. Edip ÖZGÜR,
Arkeolog - Rehber

*Dile kolay, tam bir yüzyıl
geçti, “Kahraman Hami-
diye” ve süvarisi Hüseyin
Rauf Bey’le (Orbay) silah
arkadaşlarının Akdeniz
sularında yazdığı destan
günlerinin ardından.*

Denizcilik tarihinde “Hamidiye kru-
vazörünün akın hareketi” olarak
adlandırılan ve yabancı savaş ge-
milerinin korkulu rüyası haline ge-
len hareketin, 25-26 Şubat 1913
günlerinde, “Kekova Adası’nın
rüzgar altına girip demirleyerek,
hava kalıncaya kadar bu koyda

beklemiştir.” şeklinde ifade edilen
koy, günümüzde Çayağzı’ndan
hareketle (antik Andriake limanı)
”Kekova turu” yapan teknelerin
önünden geçtiği, Gökkaya ve Ka-
leköy (Simena) arasındaki koydur.

1913 kışının canavarlaşan de-
nizlerinde tam 7 ay 24 gün sü-
reyle; Adalar Denizi’nden Süveyş
Kanalı’na, Kızıldeniz’den Adriyatik
Denizi’ne uzanan 10.500 millik
harekatin aziz anısını yaşatan tek
köşedir Hamidiye koyu.

*Akdeniz tarihinde eşi ben-
zeri olmayan, üstelik koca
Osmanlı İmparatorluğu’nun
çöküş yıllarında yürütülen
bu hareketi, Hamidiye’nin
denizcileri tarafından kıyı
kayalarına boyanan iki Türk
bayrağı ölümsüzleştirmiştir.*

Hamidiye kruvazörünün akınları-
nın sebep ve sonuçlarını özetle-
meden önce, konu tarihi çerçeve-
sinde şöyle özetlenebilir:

Bilindiği gibi, Birinci Dünya
Savaşı’ndan önce Osmanlı’nın
Balkanlardaki son topraklarını
kaybetmesiyle sonuçlanan Bal-
kan Savaşları (1912-1913) Os-
manlı İmparatorluğu’nun sonunu
hazırlayan savaşlardır. Diğer bir
deyişle Balkan Savaşları’nın ye-
niliği, devrilmek üzere olan 600
yıllık koca çınarın ilk çatırtılarıdır.

Türk halkını büyük bir üzüntüye ve
yasa boğan bu yenilginin acılarını
Hüseyin Rauf Bey’in komutasın-
daki Hamidiye zırhlısının kahra-
manlıkları hafifletmiş, gönüllerde
açılan yaralar onun sayesinde
biraz olsun sarılmıştır.

Daha da önemlisi, Hamidiye ve
süvarisi Rauf Bey, sağladıkları
başarılarla, ordu ve silah arkadaş-
ları üzerindeki şokun çabuk atıl-
masını sağlayarak, sadece 18
ay sonra asker arkadaşı Mustafa
Kemal’in Anafartalar’da yazacağı
destanın esin kaynağı olmuştur.

Şüphe yok ki, tarihte yaşanan her
olayı hazırlayan sebepler ve ardın-
da bıraktığı sonuçlar vardır. Diğer

bir deyişle; tarih içinde anlatılmaya çalışılan olaylar sebep ve sonuçlarıyla anlatılmazsa, tarihsellikten çıkıp masallaşırlar. Bu bağlamda, Hamidiye zırhlısının akın hareketini hazırlayan askeri nedenleri ve hareket günlükleri ve sonuçlarını, Rauf Bey'in veya silah arkadaşlarının ağzından, yani birinci elden hazırlanan kaynaklardan almak en doğru yöntemdir. Bu cümleden olarak, Hamidiye zırhlısının 13 Ocak 1913 günü Çanakkale'den başlayıp, aynı yılın 07 Eylül'ünde İstanbul'da sonlanan akıncı hareketinin askeri nedenleri deniz Albay Tefik İnci tarafından şu satırlarla açıklanmaktadır:

"İtalya, 30 senedir ağzını sulandıran, iştahını kabartan Trablus'u yutmak suretiyle, Osmanlı İmparatorluğu'nun Şimali Afrika ile son rabitasını da kesip attıktan sonra, harp sahnesinden çekildi. Fakat çekilirken de yerini fırsat kollayan bir kısım Balkanlı devletlere terk etti. Böylece Osmanlı İmparatorluğu, henüz İtalya harbinin yaralarını sarıp sarmalamaya, derlenip toparlanmaya vakit ve imkan bulamadan Balkan Harbi badiresinin içine yuvarlandı. İtalya harbinin mukadderatı, Türkiye'nin denizlerde gözükmesine, esmesine bağlı olduğu halde, Türkiye değil denizlerde hareketlenmek, yalı boylarından kara sularına bile açılmamıştı.

Peki, Osmanlı donanması nerede idi? 4 zırhlı, 5 kruvazör, 10 muhrip, 15 torpido, 19 korvet, 20 motor-gambot olmak üzere 73 parçadan ibaret olan Osmanlı donanması, ne için İtalya'nın karşısına dikilememişti? Çünkü Osmanlı İmparatorluğu, hayali bir donanmaya sahipti. Devletin kadrosunda ve kağıt üzerinde gözükken 73 parça harp gemimizin ekserisi harp kıfayetlerini kaybetmiş, bir kısmının nesilleri dahi çoktan münkariz olmuştu (tükenmişti). Aralarında istifade edilebilecek olanlar ancak; 4 adet ömürlerini tamamlamış zırhlı, 2 muhafazalı kruvazör, 2 torpido kruvazör, 3 korvet, 8

Hamidiye Süvarisi Kıdemli Yüzbaşı Hüseyin Rauf Bey

muhrip, 15 küçük torpido ve 17 köhne gambottan ibaretti. Bunlar da, hepsi yepyeni ve modern gemilerden müteşekkil olan İtalyan donanmasının karşısına çıkacak kudrette değillerdi.

Ne hazindir ki, birçok adalara ve Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarında, hassas olduğu kadar da muazzam deniz hudutlarına sahip bulunan Osmanlı İmparatorluğu gibi koskoca bir deniz devleti, küçücük Yunanistan'dan bile daha kudretli

bir donanmaya malik değildi.

Deniz hudutlarımıza ve denizlere böyle bir âmâ hissizliği (kör duyar-sızlığı) ile bakmamızın kefareti İtalya harbinde pek ağır surette ödememize rağmen, denizlere bu derece hiyanetimizin cezasını tamamiyle çekmiş değildik. Balkan Harbi de sillesini indirerek, hak ettiğimiz dersi o da verecekti.

İtalya harbinin hüküm sürdüğü bir senedir, ancak Çanakkale'de,

Meclis-i Harp

Akdeniz Boğazı'nı bekleyen ihtiyar Osmanlı donanması, bakım ve tamire muhtaç bir vaziyette Balkan Harbini karşıladı. İtalyan donanmasının nispet kabul etmeyecek derecedeki üstünlüğü dolayısıyla,

Türkiye-İtalya harbinde pasif kalarak faal bir rol oynayamayan donanmamız, Balkan Harbinde şansını deneyecekti. Türk donanmasına Akdeniz'de iki vazife düşüyordu. Birincisi; Yunan donanmasını imha ederek deniz hakimiyetini sağlamak ve bu suretle, harbin başında Yunanistan'ın el çabukluğu yaparak işgal etmiş olduğu Boğazönü Adaları ile Ege Adalarını geri almaktı. İkincisi, Yunanistan'ın askeri ve iktisadi nakliyatını vurmaktı.

Osmanlı İmparatorluğu'nun kaderini, tesadüfe terk eden bir devrin, sebepsiz yere günahını taşıyan Osmanlı donanması, o günkü haliyle bu iki vazifeden birini dahi layıkıyla başaracak kudrette değildi. Çünkü Yunan nakliyatını vurmak üzere ana kuvvetten bir filo ayrıldığı takdirde, donanmamızın her iki parçası da, Yunan donanması karşısında çok zayıf bir duruma düşecekti. Bu bakımdan Osmanlı donanmasını ikiye bölmeyi hiç kimse düşünmüyordu. Şu halde, denizler Yunan donanmasına terk edilecekti. Osmanlı donanması da ancak, Boğaz önünde Yunan donanmasıyla boğuşacaktı. Bu vaziyet karşısında Yunanistan;

ticaret filosunu serbestçe gezdirecek, denizlerde rahatça askeri nakliyatını yapacak, sahillerini emniyette bulunduracaktı. Olur şey değildi bu. Artık bu kadarına da hiçbir Türk denizcisinin gönlü razı olamazdı.

Yunan donanmasının imhası kadar ticaret ve nakliye filolarını vurmak, sahillerini bombardıman etmek de mühimdi. Osmanlı donanması iki filoya ayrılacak kudrette olmadığına göre, şu halde bu muamma nasıl halledilecekti? Buna kimsenin aklı ermiyordu. Fakat bu düğümün çözülmesi gecikmedi. Genç bir deniz subayı, hiçbir malumu bulunmayan bu çapraşık muadeleyi hallediverdi. Bu subay, Hamidiye kruvazörünün genç komutanı kıdemli yüzbaşı Rauf Bey'di. Bu husustaki teklifini alakalı makamlara arz etti.

O, bu husustaki düşüncesini şu ana hatlarla şekillendiriyordu. O, Hamidiye ile Akdeniz'e açılacak, Yunan sahillerini de, ticaret ve nakliye filolarını da yalnız başına vuracaktı. Bu takdirde, Yunan hükümeti, sahillerinin ve nakliyatının emniyetini sağlamak üzere, ya "Averof" gibi en yeni ve kudretli bir kruvazörünü, yahut üç, dört kuvvetli muhrip himayesinde bir zırhlısını, Akdeniz Boğazı önündeki filodan ayırarak, Hamidiye'nin peşine salacaktı. Bu vaziyet, esas hareketin yürütüleceği Ege Bölgesi'nde Yunan donanmasını

zayıf bir duruma düşürecek. Bu da Türk donanmasına üstünlük bahşederek, Ege adalarının geri alınmasına imkan verecekti.

Yunan donanması kuvvet tefrikine (ayırımına) yanaşmadığı takdirde, kruvazörü-müz serbest kalacak, Yunan sahillerini, ticaret ve nakliye filolarını vuracaktı.

Osmanlı donanması, Çanakkale'den Akdeniz'e açılmak imkanlarına sahip olmadığına göre, Yunan donanmasının hâkim olduğu denizlerde, Hamidiye'nin yalnız başına kendi emniyetini nasıl sağlayacağı, su, kömür ve erzak gibi zaruri ihtiyaçlarını ne surette temin edeceği mevzusuna gelince; Hamidiye süvarisi, kruvazörün taşıdığı akıncı ruha güvenerek, gemisinin bu işi başaracak kudrette olduğuna inanıyordu. İkmal işleri de devletler hukukunun bahşettiği imkanlardan ve Akdeniz'deki sahillerimizden faydalanmak suretiyle düzenlenecekti.

Hamidiye süvarisi Rauf Bey'in ana hatları yukarıda belirtilen fikri Başkomutanlığa oldukça cazip görüldü. Ayrıca Donanma Komutanlığı'nca da itirazsız kabul edildi. Nihayet bu mevzuda bir emir, başkomutan vekili Nazım Paşa'dan çıktı".

Görev emrini bizzat amiral gemisi Barbaros zırhlısında donanma komutanından alan Rauf Bey, derhal gemisine döndü ve hiç vakit geçirmeden kendi harp meclisini kurdu. Bundan sonrasını Rauf bey'in seyir subayı üsteğmen Fahri'den (Emekli amiral Fahri Engin) alalım:

"Rauf Bey, şahsi teşebbüs ve inisiyatif ile Başkomutanlıktan Averof'u kendi üzerine çekmek amacıyla Akdeniz'de bir akıncı harekete çıkmayı rica etti ve gereken müsaadeyi aldı.

Hamidiye'de Harp Meclisi kurdu. Bu mecliste Rauf Bey reis, ben, Çarkçıbaşı Mahmut Bey, Topçu komutanı yüzbaşı Ziya, ve topçu teğmen Mehmet Ali (Oramiral Mehmet Ali Ülgen) de aza idik. Bize Akdeniz hareketine çıkmaklığımızın memleketimizin ve donanmamızın şerefi namına mühim olduğunu şu sözlerle izah etti:

"Vatan bu menhus Balkan harbinde kendi evlatlarından fedakarlık ve kahramanlık bekliyor. Türk ordusunda gördüğünüz bozulma hareketleri iyi sevk ve idarenin mevcut olmamasından neşet ediyor (kaynaklanıyor).

Türk askeri iyi sevk ve idare edilirse, öyle kahramanlıklar yaratır ki, dünya hayretler içerisinde kalır.

Türk adalarını Yunanlılar birer birer işgal ediyor. Biz, hareketsiz kalıyoruz. Akdeniz'e açılırız. Averof peşimize takılırsa ne ala, donanmamız çıkar, adaları kurta-

rır. Takılmazsa, Yunan ticaretini, nakliyatını ve adalarını vururuz. Hiç olmazsa arkadaşlarımıza bir örnek oluruz. Hepinizden bu harekatta azami fedakarlık beklerim."

Bundan sonra bu çıkış hareketini tanzim etmek üzere bir plan hazırlamamı bana emretti.

Plan işine, Rauf Bey'le fikir teatisinde bulunarak başladım ve Hamidiye'nin gece yarısından sonra, Çanakkale Boğazı'ndan çıkarak Gelibolu Yarımadası kıyıları yakınından Dedeoğlu istikametine doğru bir seyir takip etmesine karar verdik.

13 Ocak 1913 günü saat 17:35 de Nara'dan hareket edildi.

"Barbaros Hayrettin" zırhlısının provasından (önünden) dolaştıktan sonra, birden bir kar tipisi bastırdı. Göz gözü görmüyordu. Kösetabya açıklarında demirlemeye mecburiyet hasıl oldu.

Deniz burada derin olduğundan, iskele demirimiz beşinci kilitten kırıldı ve bu suretle bir kıymetli demirimizi kaybetmiş olduk. Tekrar hareket ederek, Kösetabya'ya yakın otuz üç kulaç derinlikteki suya demirledik.

Bütün gemiler ve sahille irtibatımızı kesmiş bulunuyorduk. mecburen hareketimizi bir gün sonraya tehir ettik. Ertesi gün yani 14 Ocak günü Mecidiye kruvazörü ile birlikte, boğazdan çıkmaya teşebbüs ettik.

Çanakkale Boğazı'nda bulunan Erenköy Körfezi'ne demirledik ve Mecidiye kruvazörü boğazdan dışarıya çıkarak keşif hareketinde bulundu. Gerek telsiz muhabberelerimizin dinlenmesinden, gerek Çanakkale'de bulunan Rumların casusluklarından çekindiğimiz için, hareketleri örtmek mecburiyetinde idik. Gemide gaz teneke-lerinin içine kül koyarak, üzerlerine de petrol dökerek bir yangın taklidi yaptık.

Hamidiye Zabitanı

Amasya Tamimi: Ali Fuat (Cebesoy), Mustafa Kemal ve Hüseyin Rauf

İki eski dost; iki eski silah arkadaşı; Mustafa Kemal, Hüseyin Rauf

Hakikaten simsiyah dumanlar Hamidiye'yi kapladı ve telsizle de donanma komutanlığına; "Gemide yangın tehlikesi geçiriyoruz, yangını önlemek üzereyiz, bu geceyi Erenköy Limanı'nda geçirip, yarın donanmaya iltihak edeceğiz" tarzında bir telsiz verdik. Mecidiye kruvazörü geldi ve bize "geçmiş olsun" diyerek yanımızdan geçti. Mecidiye kumandanı bizim vaziyetimizi bildirdi. Fakat mürettebat bilmediği için, onlar limana gidince, bilhassa sahilde yangın haberini yaydılar.

O gece yarısına doğru, Erenköy önlerinden zifiri karanlıkta hareket ettik. Bütün ışıklarımızı söndürmüştük. Plan mucibince, Gelibolu Yarımadası kıyısına yakın, kuzey istikametinde seyre başladık. Se-

madirek Adası ile İmroz Adası arasında (İmroz ve Limni) adalarının batı cephesinden - yani Selanik tarafından- geçerek, **Mikroni Boğazı'na*** doğru seyre başladık. Bir gün evvel kar yağmıştı. Bu gece de durmaksızın şimşekler çaktı.

Güvertede dolaşarak, vazife gören subay ve erlere yağmur başlıkları ve kamselle** giydirildi. Bundan maksat da Mikroni Boğazı'ndan geçerken, Yunan adalarındaki insanların, bayrak taşımayan bir kruvazör ve mürettebatını, Türk zannetmemeleri idi.

Çünkü o tarihte henüz daha fes giyiliyordu. Saat 12'de Şıra Adası önüne varıldı." (Kyklad adalarından Syros adası)

Şıra bombardımanını deniz üs-

teğmen Erberk İnam şu satırlarla anlatmaktadır:

- Makianalar tam yol ileri,
- Mürettebat savaş yerlerine,
- Toka sancak.

Geride bırakılan 45 dakikalık bir zamanda bu komutlar, Hamidiye Gemisi'nin genç komutanınca verilmiş ve gemi nazlı bir gelin gibi Şıra önlerine gelmiş istaper*** etmişti. Hamidiye, uluslararası filama işaretiyle liman başkanını gemiye çağırdı ve Yunan yardımcı kruvazörü Makedonya'nın yakınlarındaki İngiliz şilebine de derhal limandan çıkmasını ihtar etti.

Rauf Bey, yaptığı ihtarların sonucunu beklerken, Hamidiye, Gaydaros ve Aspro adacıkları arasında süzülerek, saat 12:23'te limanda bulunan barut ve dinamit fabrikası önüne gelmişti. Deniz kurdu Rauf Orbay, Hamidiye'nin topçu yüzbaşı Tekirdağlı Mustafa Ziya'ya bombalanacak hedefleri bildirdikten sonra, "**Atış serbest**" komutunu verdi. Bu komutu büyük bir sabırsızlıkla saatlerdir bekleyen topçular, 2800 metre uzaklıktan 12 ve 4,7 santimlik toplarla ateş açtılar.

Topların gürlemesiyle kıyıdaki fabrikanın büyük bir kısmı havaya uçu. Toplar yeniden gürlediler. Her yeni gürlemeyi, kıyıda yeni patlamalar izledi. Fabrika tümüyle yok oldu. Depolardan biri de fabrikanın akıbetine uğradı. Atış 20 dakikadan az sürmüştü. 21 adet 12 santimlik adi humbara ve 5 adet 4,7 santimlik mermi atılmışlardı.

Bir süre sonra Şıra önüne dönülünce Makedonya yardımcı kruvazörünün toplarını atışa hazırlamakta olduğu ve dalgakıranın arkasına doğru çekildiği görülmüyordu. Aleksandria adlı İngiliz bandıralı şilep birinci uyarmaya aldırılmamıştı. Rauf Bey, bu al-dırmazlığa kızmış, Hamidiye'nin işaret subayına, yeni bir komut vermişti;

* Mykenos ile Tenos Adaları arası / ** Başlıklı gemici yağmurluğu / ***Demir atmadan durma

MOTİF

Kültür Merkezi

Tel: 0384 511 48 59 - 511 38 93

Yeni Mh. Ç.E.Ç Yolu No:1 AVANOS-NEVŞEHİR-KAPADOKYA

www.kapadokya-motif.com

Kumandan Rauf Bey ve Topçu Zabiti Ziya Bey

- Derhal demirini ya bırakarak, ya keserek hemen limanı terk et... "Ateş açacağım" diye İngiliz şilebine işaret kaldırdın.

- İşaret verildiği halde şilepte bir hareket olmayınca, şilebin yakınına bir iki mermi savurun komutuyla 7,7 santimlik bir iki mermi şilebin yanına su sütunları çıkarttı, şilep işin şaka götürür bir yönü olmadığını anladı.

- Hemen kalkıyorum, işaretini çekti ve derhal demir alıp uzaklaştı.

Bu sürede Şıra'da birçok konut tarafsız ulusların bayraklarını çekiyorlar bir kısım topluluk teknelerini kıyıya çekmeğe çalışıyorlar, diğer bir kısmı da sağa sola koşuyorlardı. Şıra'yı tam bir korku sarmış, toplum panik içindeydi. Makedonya'ya gelince, tek başına Hamidiye ile bir savaşı göze alamadığından sığ sulara sokulmak için olanca gücüyle çalışırken güvertelerinde şaşkın koşuşmalar ve çatışmalar görülüyordu.

Hamidiye'nin topları 2900 metreden Makedonya'ya çevrilmiş, tüm mürettebat sabırsızlıkla atış komutunu beklemekteydiler. Saat 12'yi 50 geçe atış izniyle birlikte 12 ve 4,7 santimlik toplar gürlemeğe başlamıştı. İlk mermilerden

bir tanesi Makedonya baş topu sırasında her iki bordasını parçalayarak, delip geçti ve rıhtımdaki elektrik fabrikasının kazanına çarpıp patlattı. Geminin üzerini aşan iki mermi telgrafhaneyi yerle bir etti. Bir mermi de bir başka konutta patladı. Makedonya'da baş top mürettebatından sonra diğerleri de paniğe kapılmış, geminin her yönünden denize dökülürcesine atıyorlardı. Rauf Bey, düşmanın pek güçsüzüne çattıklarını belirtmekten geri kalmamıştı. Atılan mermilerin tümü de Makedonya'yı bulmuş ve yangın çıkarmıştı gemide. Hele bir tanesi de geminin cephaneliğine rastlayınca, içten patlamalarla sığ suyun derinliğine iyice gömüldü.

33 dakika süren top atışı sırasında Hamidiye 23 adet 12 santimlik ve 5 adet 4,7 santimlik mermi atmış ve sonradan yüzdürülen Makedonya'nın onarımı için de 100.000 İngiliz lirası bir ödenek gerekmişti.

Hamidiye saat 13:24'te Renea Adası'nın güney burnunu tam yolla bordaladı (döndü) ve Şıra'dan ayrıldı. Başkomutanlığa verdiği telsiz raporu şöyleydi:

"Bugün badezzeval saat 12:50'de Şıra'daki barut fabrikasıyla liman-

da bulunan büyük iki bacalı Makedonya sınıfından bir vapurun tahrip edildiği ve şehre bir güne hasar olmadığı ve donanma kumandanlığına tebliği maruzdur".

Saat 14:00'de Şıra'dan çıkan Hamidiye, rotasını 117 dereceye çevirdi. Sürekli olarak 18 mille bir buçuk saat seyirden sonra saat 15:33'te Denezo Adası'nın kuzey burnundan 192 dereceye döndü ve Denezo ile Nakşa Adaları arasına yol verdi. Bir süre daha geçti. Pars ve Amovos Adaları arasındaki kanal da gerilerde kaldı. Hamidiye Kalotarı Burnu'nun 3 mil yönünden 154 derece rotasına girdi. Bu sıralarda saat 17:00'yi gösteriyor ve batıda güneş batıyordu. Artık Hamidiye ana hedefi yönünde seyredebilirdi. Saat 17:30'da hızını 12 mile düşürdü. Astorupalya ile Anaphi arasından geçtiği sırada saat 22:30 sularındaydı. Girit doğusundaki Sidero Burnu'nun 15 mil kuzeyinden 190 dereceye dümen kırıp saat 23:05'te Sidero Burnunu bordaladı.

Böylece 15 Ocak 1913 Çarşamba günü zafer dolu bir gün olarak geride bırakılmış oluyordu. Hamidiye Kruvazörü Komutanı Kıdemli Yüzbaşı Hüseyn Rauf Bey verilen görevleri şimdiye dek en iyi bir şekilde yapmaya çalıştıklarını düşünüyordu köprü üstünde."

Şıra bombardımanının ardından İstanbul'a dönüşüne kadar yaptığı akınlar ve akıl almaz hareketlerle Akdeniz'in korkulu rüyası olan Hamidiye hem başta Averof zırhlısı olmak üzere Yunan donanmasını şaşkına çevirmiş, hem de bütün nakliye planlarını alt üst etmiştir. En büyük darbeyi de Adriyatik'teki Şingin ve Draç limanlarındaki cepheye sürülmek üzere Sırp askerleriyle doldurulmuş 6 Yunan gemisine vurarak sözü edilen sevkiyatın durmasını sağlamıştır.

Bu akınlar arasında başta İskenderun, Beyrut, İskenderiye, Cidde, Hudeyde, Süveyş, Portsaid, Malta, Gazze, Hayfa limanları olmak

üzere birçok limandan kömür, su ve erzak alma hareketlerinin her biri bir romana konu olacak içerik ve renkliliktir.

Gerek sivil gerekse askeri heyetleri limandan limana ulaştırmak, gerekse cephane ve maddi desteklerin sevkiyatı da sayısız hareketleri arasında yer alır. Her gittiği limanda halkın büyük sevgi gösterileri ile karşılanırlar.

Ancak bugün film gibi, roman gibi anlattığımız bu olayların kahramanlarının çektikleri güçlükleri, aştıkları zorlukları kelimenin tam anlamıyla "bir Allah bir kendileri bilir." demek en öz tümcesidir. Bu da yaşadığımız toprakları kimlere borçlu olduğumuzu bir kez daha düşündürmelidir. Adriyatik sahillerine planlanan yeni bir hareket öncesini; Antalya'mızı ve sahillerini de kapsadığı için özellikle Üstgm. E. İNAM'ın satırlarından nakletmek isterim:

"Hamidiye 23 Şubat 1913 Pazar günü buradan (Hayfa) 350 ton kömür aldı ve öğleyin hareket etti. Pazarı Pazartesi gününe bağlayan gece yarısında Beyrut'a vardı.

Evvelce burada bıraktığı filikasını aldı, su ikmalini yaptı. Rauf Bey gemiye gelen, Binbaşı Fevzi Bey'le görüşerek gelecekteki hareket ve ikmal işlerini düzenlediler.

24 Şubat 1913 Pazartesi gecesi saat 03:11'de Hamidiye Beyrut'tan demir aldı ve Başkomutanlığa şu mesajı gönderdi:

"Hayfa'dan 350 ton kömür alarak Anamur sahili üssülhareke itti hazı ile Adalarda ve nümayiş icrasına teşebbüs edileceği ve bir iki güne kadar Suriye sevalihine vücut edecek kömürden noksanımızı ikmal ile cephaneyi hamilen Yanya ve Adriyatik sahiline hareket olunacağı ve Anamur sahilinden Okmeydanı telsizi ile badezzeval 10'dan nisfilleye kadar her gece muhabere için muntazır bulunmalarına ifadeleri maruz ve müsterhamdır."

Kıbrıs adası açıklarında Marmaris yönünde rota çizerken şiddetli bir fırtınaya yakalanan Hamidiye, Meis Adası'nın 18 mil doğusunda bulunan Kekova Adası'nın rüzgar altına girip demirleyerek hava kalmıncaya kadar bekledi. Mürettebat istirahat etti, kazanların dış temizlikleri ve bazı tamirler yapıldı.

27 Şubat 1913 Perşembe günü demir aldı.

Önce Antalya'nın 22 mil güneyindeki Tekirova'sına sonra 28 Şubat 1913 Cuma günü Antalya'ya vardı. Gıda maddeleri ihtiyacı tamamlandı. Antalyalılar gemiyi büyük bir heyecanla gezdiler. Halk, her gittiği yerde olduğu gibi Hamidiye ve kahramanlarını bağrına bastı.

Aynı günleri Emekli Amiral Fahri Engin şöyle anlatır:

"Aynı gün (23 Şubat) Gazze'den hareket edilerek akşamüstü Hayfa Limanı'na demirlendi ve üç yüz elli ton kömür alındı. Ertesi gün Hayfa'dan hareket edilerek, Beyrut Limanı'na demirlendi. 24 Şubat 1913 günü Beyrut'tan hareketle batı istikametinde seyre başlandı. Mevsim kış olduğundan sık sık fırtınaya rastlıyorduk. Bu defa da hareketimizden dört saat sonra şiddetli lodos fırtınası başladı ve bir aralık kasırga halini aldı. Gemide herkes yatıyordu.

Rüzgarın şiddeti; karayel, yıldız poyraza kadar istikamet değişiyordu. Dalgalar lodostan, fırtına

Bahr-i - Ahmer'de

25-26 Şubat 1913, Rauf Bey ve arkadaşları Likya Kaya Mezarları Ziyaretinde.

Hamidiye Koyu Bayrakları

kuzeyden estiği için gemiyi idare etmek güçleşmişti. Kıbrıs'ı dolaşarak kuzey istikametine yol verdim. Daimi bir şekilde yalpa yapa yapa seyre devam ettik. Süratimizi de çok azaltmak mecburiyetinde kaldık. Kendi kıyılarımızda sığınacak bir liman aramak için haritayı ve (Rehber-i Derya'yı) tetkike başladım. Bunlardan edindiğim bilgiye göre, hiç gemi uğrağı olmayan ve haritada (Kakao) diye adlandırılmış bulunan Gökova koyuna gitmemizi kumandana teklif ettim, kabul ettiler. Gayet dar bir methalden geçerek limana girdik. Bu limanda ne insan, ne gemi, ne canlı bir şey vardı. Ancak bir geminin geçebileceği kadar gayet dar iç içe iki küçük liman, fakat önündeki küçük ada, direk-

rimizden yüksek olduğundan deniz tarafından görünmemiz mümkün değildi. Adanın yüksek yerine bir gözcü çıkarıp vazifelendirdik. Gemi mürettebatı burada güzel istirahat ettiler. Sahilde birçok eski eserlere ve mezarlara rastladık. Oranın haritasını yapan Avusturyalılar bir taşın üzerine kendi bayraklarını boyamışlardı. Biz de onu silerek, Türk bayrağını boyadık ve burada mürettebatı biraz dinlendirmek için iki gün kaldık."

Böylece Kekova turu yapan her rehber arkadaşımı ve misafirlerini selamlayan iki bayrağın 100 yıllık ilginç

öyküsünü de birinci elden dinlemiş olduk.

Hamidiye'nin dönüşü tek kelime ile muhteşem olur. Çoluk çocuk, genç ihtiyar binlerce vatansever İzmir, Çanakkale ve İstanbul'da defalarca söylediğimiz; Balkan Savaşları'nın yüklerde açtığı yangını biraz olsun söndüren "kahraman" gemiyi karşılamaya koşarlar. Üstgm. E. İNAM bu coşkuyu şu satırlarla ifade eder: 26 Ağustos 1913 Salı günü, Saat 08:15 sularında ünlü Hamidiye kılavuz alıp İzmir Limanı'na giriyordu. Akdeniz Hafif Filotillası Komodorumuz Hamidiye'ye geldi ve törenle karşılandı.

İzmir Valisi ve protokolda bulunan diğer önemli kişiler de gemiye gelip Hamidiye'yi sevgiyle karşıladılar. Halk ise her çeşit tekne ile gece sabaha kadar kruvazörümüzün çevresinden ayrılmadı, sevgi gösterilerinde bulundu. O zamanki Donanmaya Yardım Cemiyeti, Hamidiye'nin yağlı boya bir tablosunu hediye etti. 27 Ağustos 1913 Çarşamba günü Hamidiye Komutan ve subayları kendilerine verilen ziyafette hazır bulundular. 28 Ağustos 1913 Perşembe günü Başkomutanlık şu mesajla tebriklerini gönderiyordu:

İzmir'de Hamidiye Süvariliği'ne İcra ettiğiniz hizmetten dolayı tebrik ve beyanı hoş âmedi eylerim.

*Başkumandan Vekili
Ahmet İzzet*

Hamidiye, 5 Eylül 1913 Cuma günü İzmir Limanı'ndan vira demir ediyordu. Ertesi günü sabahı Çanakkale önlerine gelen Hamidiye'yi Başkomutanlık adına Binbaşı Ömer Fevzi Bey karşıladı. Hamidiye 3 Eylül'de İzmir'deyken aldığı mesaj emrini yerine getirmek, 7 Eylül'de Moda'da yapılacak yarışmalarda bulunmak üzere, akşam üzeri Çanakkale'den ayrıldı. İzmir'de karşılanırken ve ayrılırken olduğu gibi buranın halkı da görülmemiş sevgi gösterilerinde bulundular.

MERKEZ

Şarampol Cd. Tahılpaşarı Mh. No:86
Muratpaşa Camii Karşısı ANTALYA
0242 244 36 26 - 0242 248 21 45

SERİK ŞUBE

Hürriyet Cd. Yeni Mh. Mehmet İftar Apt.
Kat: 2 (TEB Bankası Üstü) SERİK
0242 722 8 555

AÇILIYORUZ

ANTALYA ŞUBE

Tahılpaşarı Mh. 467 Sk.
No: 4 ANTALYA
0242 244 33 77 - 244 63 72

www.CenapDuzgun.com.tr

LYS - SBS

Cenap Düzgün

D e r s h a n e l e r i

Tel : 244 36 26

KPSS

ANTALYA

7 Eylül 1913 "Kahraman Hamidiye'nin İstanbul'da Karşılığı"

Hamidiye, 7 Eylül 1913 Pazar günü sabahı Yeşilköy'e varmıştı. Sanki İstanbul, Yeşilköy'e akmış, bu ünlü gazi kruvazörü karşılıyordu. Memleketin ileri gelen kişileri bir bir gemiye gelmiş ve Rauf Bey'i tebrik etmişlerdi. Hamidiye Dolmabahçe önünde İstanbul'u ve Padişahı 21 pare top atışıyla selamlamıştı. Ertuğrul Yatı ile

Moda'ya giden Padişah'a refakat edilmişti. Kruvazör sabaha kadar Moda'da kalmıştı. Buraya kadar anlatılanlardan daha önemlisi de tarihimizde kahramanlıklarıyla hatırladığımız Hamidiye ve Akınlarının dünya deniz harp tarihinde yer almış olmasıdır. Bugün kruvazör harbi veya akın hareketi kavramlarını, dünya bahriyesine ilk tanıtan

Hamidiye Kruvazörü olmuş, böylece dünya bahriye literatüründe yer alan gemi hüviyetini kazanmıştır.

Bu önemli noktayı Alman imparatoru Wilhelm'in Birinci Dünya Savaşı sırasında davet ettiği Cemal Paşa'nın yanındaki Rauf Bey'in elini tutarak "**Emdem Kruvazörü-müz de sizi taklit etti, fakat talihi Hamidiye kadar yaver gitmedi**" sözleri ile İngiltere Hariciye Vekili Mr. Eden'in; "**Okul sıralarındayken hepimizin bütün gayesi, ileride bir kruvazöre komuta ederek, Hamidiye'yi taklit etmek ve onun süvarisi gibi dünyanın hayranlığını üzerimize çekmekti**" sözleri açıkça vurgular.

"Hamidiye Madalyası" basımına dair Sultan Reşad imzalı "İrade-i Seniye" 1913.

Kahramanlıklarını simgelemek amacıyla devrin hükümeti 14 Şubat 1914 tarihli karamameyle 394 adet tunç Hamidiye Madalyası'nın mürettebata verilmesine karar verir. Ayrıca mürettebatın her biri birer altın ile ödüllен-

Kıdemli Yüzbaşı Hüseyin Rauf Komuta Masasında

dirilmiş ve birer derece terfi ettirilmişlerdir.

Destansı tarihin bu noktasında haklı olarak hep bundan sonra ne oldu diye sorulur. Sonrasını, anlatımdan çok ana başlıklarla sürdürerek tarihi tamamlayabilmek düşüncesiyle;

- Rauf Bey, 2 Temmuz 1913 tarihinde binbaşılığa yükselip 1913 yılı sonuna kadar Hamidiye komutanı olarak görevine devam eder.
- 8 Ocak 1914 tarihinde İngiltere'de Elswick Shipyard tezgahlarında inşası bitmek üzere olan "Sultan Osman" zırhlısı komutanlığına atanır. Parası ödendiği halde İngilizler teslim törenine yarım saat kala vazgeçip gemiye el koyarlar, Birinci Dünya Savaşı'nın kokusunu aldıklarından. Rauf Bey ve 1000 kişilik mürettebatı Reşit Paşa vapuru ile eli boş geri döner.
- Enver Paşa'nın görevlendirilmesi ile Afganistan ve İran'daki İng. Rus ve hatta Almanların ayaklandığı aşiretleri bastırdığı günlerde Mustafa Kemal Çanakkale destanını yazmaktadır.
- Yarbaylığa terfisi ile Bahriye erkani Harbiye Reisliğine tayin edilir. Mustafa Kemal ile sıkı dostlukları bu yıllarda başlar.
- 1917 Rus İhtilali'nden sonra Almanya ile yaptıkları Brest-Litosvk

Mustafa Kemal ve Hüseyin Rauf

Barış Konferansı'na Türk heyetinin üyesi olarak katılır.

- Defalarca değişen hükümetler ve görevlerden sonra 30 Ekim 1918'de Bahriye Nazırı olarak Mondros'ta masaya oturanların başında Rauf Bey bulunur. Artık ülkenin uçuruma itildiği açıkça anlaşılmıştır. Bu nedenle 3 Mayıs 1919'da askerlikten istifa edip arkadaşlarıyla Ankara'daki arkadaşı 20. Kolordu Komutanı Ali Fuat Paşa ile buluşur. 19 Mayıs'ta Samsun'a gelen Mustafa Kemal'in "Samsun-Havza civarı tehlikeli, "Amasya'da buluşalım" telgrafı üzerine, Amasya'da buluşan üç arkadaş 1. maddesi "**Vatanın bütünlüğü...**" olan Amasya Tamimi'ni imzalarlar ki, o Amasya Tamimi kuracakları

yeni Cumhuriyetin ilk temel taşıdır. Erzurum Kongresi'nde Mustafa Kemal'le temsil heyetinde yer alıp, Sivas Kongresi'nin Başkan Yardımcılığını yürütür. 27 Aralık'ta Ankara'ya beraber gidilir. Kazım Karabekir Paşa'nın teklifi ile son Osmanlı Mebusan Meclisi'ne katılmak üzere İstanbul'a gelen Rauf Bey 16 Mart 1920'de Mustafa Kemal ile ortak çalıştığı için İngilizler tarafından Kara Vasıf Bey'le birlikte zorla meclisten alınarak Benbow adlı gemiyle Malta'ya sürgüne gönderilir.

21 Ekim 1921'e kadar Polverista kışlasında hapis kalan Rauf Bey Lord Curzon'un yeğeni Binbaşı Rawlinso'la takas edilerek, 11 Kasım 1921'de tekrar

HAMİDİYE KRUVAZÖRÜ HÜMAYUNU MADALYASI

AE 31,5 mm 20,3 gr

Ön yüz:

Tuğra Reşad

İhdas tarihi: H. 1332 R.1329 (1913)

Arka yüz:

Kruvazörün tasviri

2 Kânunusani 1328

boş isim mahalli

Kurdelesi, kırmızı ortası yeşil çizgilidir.

Bu madalyadan 394 adet basılmıştır.

Ankara'ya döner.

- Gelişinin ilk günlerinde hastalanan Rauf Bey 21 Kasım 1921'de Nafia vekili görevi ile yeniden meclise katılır. Kabul edilen, yeni seçim kanundan sonra yapılan seçimlerin ardından İstanbul milletvekili olarak 13 Temmuz 1922'de meclisteki 204 milletvekilinden 197'sinin oyu ile Başbakanlık ve hükümeti kurma görevlerini üzerine alır. 26 Ağustos zaferinin müjdesini Meclise Rauf Bey verir. Zaferden sonra 19 Eylül'de Mustafa Kemal'le İzmir'de buluşulur. İsmet İnönü'nün Mudanya'ya gitmesine karar verilip, 29-30 Eylül'de beraber Ankara'ya dönerler. 11 Ekim'de Mudanya imzalanır. 17 Kasım'da Sultan Vahdettin'in memleketten ayrıldığı haberi alınır.

- Lozan'da toplanacak barış konferansına, Yusuf Kemal Bey'in hastalığı sebebiyle istifası üzerine Dışişleri Bakanlığı'na getirilen İsmet Paşa, Rauf Bey'in teklifi ile Murahhas Heyeti Başkanı olarak Lozan'a gönderilir. İsmet Paşa'nın yokluğunda Dışişleri Bakanlığı'na olduğu gibi Milli Savunma Bakanlığı'na 'da vekalet eden Rauf Bey ile Lozan Andlaşması'nı yapan İsmet Paşa arasında anlaşmazlık çıkar. Lozan Andlaşması'nın imzalanmasını müteakiben de Rauf Bey 13 Ağustos 1923 tarihinde başbakanlıktan istifa eder.

- 29-30 Ekim 1923 gecesi Cumhuriyet ilan edilir. Bundan sonra Rauf Bey, Kazım Karabekir ve Ali Fuat (Cebesoy) Paşalar ve diğer otuz beş milletvekiliyle birlikte Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nı kurarak muhalefete geçer, fakat kısa bir süre sonra parti kapanır.

- Rauf Bey, 1926 yılında tedavi amacıyla yurtdışındayken İstiklal Mahkemeleri girdabına öyle bir sürüklenir ki, 9 yılını yurtdışında geçirmek zorunda kalır. Aslında 26 Ekim 1933 tarih ve 2330 sayılı yasanın 8. Maddesi ile affa uğradığı bildirilmişse de yurda dönmenin, hiçbir zaman kabul

etmediği suçu kabul etmek anlamına geleceğinden dönmemiştir.

- Ancak, kız kardeşinin Mısır'a yanına gidip ikna edebilmesinin ardından 5 Temmuz 1935 tarihinde yurda döner ve kaybedilmiş bütün haklarını da geri alır.

Gele gele 1938 Kasımına gelinir.

- Çok değil daha 19 sene önce "Samsun, Havza tehlikeli, Amasya'da buluşalım" diye telgraf çeken arkadaşı Mustafa Kemal'in beraber kurdukları cumhuriyetin bayrağına sarılı naaşını, Yavuz Fırkateyni Dolmabahçe'den İzmit'e son yolculuğuna götürürken, onca yaşananlara rağmen Hüseyin Rauf'un duyguları nasıldı bilinmez...

Tarih yazılır, tarih anlatılır, duyguları anlatmak zordur. Ama o çok sevdiği arkadaşının kendisine verdiği fotoğrafın arkasında yazılı olan:

"Rauf'cuğum güzel kalbin âli tecelliyatı seni sevenler için ne kadar hissi samimiyet mübessiridir." M. Kemal

Sözlerini bir dua heyecanı ile her daim okur, kendisini, anlayan yakınlarına. Ancak tarihin ve kaderin tecellisine bakın ki Yavuz zırlısı Mustafa Kemal'i son yolculuğuna götürürken arkadaşı Hüseyin Rauf'un Hamidiye'si eşlik eder ona. Her ikisinin de ruhları şad olsun, nur içinde uyusunlar. Keşke Yavuz'la Hamidiye'yi hurdalık yapmasaydık...!

Rauf Bey 1939 yılı Ağustos ayında vefat eden Kastamonu milletvekili Hüsnü Açıkgoz'den boşalan milletvekilliğine C.H.P. Genel Başkanlık Divanı'nca aday gösterilir. Bu konuda C.H.P. Genel Başkan Vekili ve Başbakan Dr. Refik Saydam 22 Ekim 1939 tarihinde yayınladığı bildiri ile Rauf Bey'in suçsuzluğunu kamuoyuna şu cümlelerle açıklar.

Kastamonu Mebusu Hüsnü Açıksoz'un ölümü dolayısı ile boşalan Kastamonu Mebusluğu'na eski İstanbul Mebusu ve eski Başvekil Rauf Orbay'ın Genel Başkanlık Divanı'nca namzetliği kararlaştırılmıştır.

Rauf Orbay hakkında evvelce İstiklal Mahkemesi tarafından verilmiş olan mahkumiyet kararının ref'i için vakı müracaatı üzerine yapılmış olan hukuki tetkikte, araya girmiş olan umumi af kanunları, isnat olunan fiili bertaraf ettiği gibi, muhakemesinin iadesini de gayri mümkün kılmış ve esasen muhakeme iade edebilseydi beraatinin muhakkak olacağı kanaatine varılmış olduğu görülmüştür. Sayın ikinci mütehiplere bildirir ve ilan ederim.

C.H.P. Başkan Vekili ve
Başvekil
Dr. Refik SAYDAM

- Rauf Bey Kastamonu Milletvekilliğine seçilerek 8 Kasım 1939'da T.B.M.M.'ne yeniden katılır. İki buçuk yıl kadar milletvekilliğinde kaldıktan sonra, İkinci Dünya Savaşı'nın en sıkıntılı günlerinde, 17 Şubat 1942'de Londra Büyükelçiliği'ne atanır. Türkiye'yi şerefle temsil ettiği bu görevinden 3 Nisan 1944'de ayrılarak yurda döner. Teklif edilen Washington Büyükelçiliği'ni de kabul etmez ancak Lozan'da kırıldığı İsmet İnönü'nün ricasını kırmayıp A.B.D.'deki görüşmelere katılma nezaketini de gösterir.

- Ömrünün geri kalan yıllarını kâh İstanbul'da kâh seyahatlerde geçirir. Ama o hep Hamidiye'sini özler.

- Yolculuk ve heyecanlanma sonucunda rahatsızlanmasını istemeyen yakınları onu bu isteğinden çeşitli bahanelerle uzak tutsalar da, bir gün dayanamaz kız kardeşi İffet Hanım'la yeğeni Zafer'in otomobiline binerek Gölcük'e gelirler. Birtakım eski gemiler arasında bağlı duran; Cemal Paşa ile Almanya seyahatinde takdim edildiği Alman İmparatoru Wilhelm'in ilk söz olarak **"Sizin Hamidiye hareketinizi"**

Feel the art of flying...

Göreme El Sanatları Çarşısı No: 24 Göreme, Nevsehir, Turkey - +90 384 271 30 62 +90 384 271 30 64 +90 533 025 95 95

alaka ile takip ettim. Bizim Em-dem de sizi taklit etmek istedi fakat Hamidiye gibi başarılı olamadı, yolda battı” dediği Hamidiye’sine hiç konuşmadan bakar, bakar, bakar...

- Hamidiye’sinin sereninde gururla dalgalandığı Türk Bayrağı, 19 Temmuz 1964 Perşembe günü aramızdan ayrılan Rauf Bey’in top arabasındaki naaşını son yolculuğunda sarmalar, vasiyeti üzerine, defnedileceği Sahra’yı Cedit’teki aile mezarlığına götürülürken...

Nur içinde uyu, Akdeniz’in Koca Kurdu...

Kaynaklarından yararlandığım Beyefendilere en derin saygılarımı, Kaynakları ve Değerli Fotoğrafları elde ettiğimiz Deniz Kuvvetleri Komutanlığı’na ve yazımda yardımını esirgemeyen Yavuz Ali Sakarya, Lider Doğmuş, ARO yönetim ve çalışanlarına en içten teşekkürlerimi sunarım.

M. Edip ÖZGÜR

Kaynakça:

- Balkan Harbi’nde Hamidiye Kruvazörü’nün Akın Harekatı, Dz. Albay Tevfik İNCİ, T.C.M.S.B.Dz.K.K. Neşriyatı. Deniz Basımevi, 1952 (399 Sayılı Donanma Dergisi Eki)
- Hamidiye’nin Akınları, Fahri ENGİN (em. Amiral) Yakın Tarihimiz, Cilt 4, İst 1963
- Rauf Bey, Dz. Üstğm. Erberk İNAM, Deniz Basımevi, İstanbul, 1965

HAMİDİYE KRUVAZÖRÜ

Akdeniz’deki Akıncı Harekatı ile; tarihte ilk kruvazör korsan savaşını başlatma şerefini taşıyan Hamidiye Kruvazörü’nün Osmanlı donanmasına katılışı ” istenmeyerek alınan kruvazör” olarak anlatılır.

Şöyle ki; 1896 yılında çıkan Ermeni isyanına, A.B.D. ve İngiltere hükümetleri tazminat verilmesini isteyince Osmanlı Kanunlarına göre açıkça tazminat verilemeyeceğinden, A.B.D. kramp tezgahlarına Abdülmecid, İngiltere Elswick Shipyard tezgahlarına da Abdülhamit, kruvazörleri ısmarlanmış, gemilerin alış fiyatlarına sözü edilen tazminatlar da eklenerek yeni fiyatlarıyla satın alınmışlardır.

1903 yılında inşası biten kruvazörlerden İngiliz yapımı olan 3800 tonluk Hamidiye; 112 m (367 feet) uzunluğunda ve 13.000 beygircüğünde 3 adet makinesiyle 22 mil süratle sahipti. 31 Mart ayaklanmalarından sonra padişah II. Abdülhamit’in tahtan indirilmesiyle geminin Abdülhamit olan ilk adı 1908 de “Hamidiye” olarak değiştirilmiştir.

5 Mayıs 1909’dan itibaren Kıdemli Yüzbaşı Hüseyin Rauf Bey Komutasındaki Hamidiye’nin Balkan Savaşlarındaki ilk görevi; Aralık 1912 de Karadeniz’de Varna ve Bulgaristan’ın diğer limanlarını bombalamak olmuştur.

20-21 Aralık 1912 gecesi Bulgar torpil gemisi Drazki tarafından vurulunca baş tarafı tamamen suya gömülü olduğu halde İstanbul’a dönmeyi başarak, Haliç’te onarıma alınmıştır.

13 Ocak - 7 Eylül 1913’te sürdürdüğü Akın Harekatından sonra, Birinci Dünya savaşında Yarbay Kasımpaşalı Vasıf Muhiddin Bey komutasındaki Hamidiye, 29 Ekim 1914’te Kırım’ın güneyindeki Kefe Limanı’nı bombardıman etmiştir.

Yavuz ve Midilli Kruvazörleriyle Karadeniz’de defalarca yaptığı seyirlerin ardından Birinci Dünya Savaşı yenilgisi sonucu imzalanan “Mondros” uyarınca Haliç’e demirletilmiştir. 29 Ekim 1923’te Yeni Türkiye Cumhuriyeti’ni 101 pare topla selamlayan Hamidiye, 12 Eylül 1924’te başlayan Karadeniz gezisinde Atatürk’e ev sahipliği yapmıştır.

Genel Karakteristik: HAMİDİYE

Tipi	: Kruvazör ^[1]
Deplasman	: 3,800 ton
Uzunluk	: 112 m (- 367 ft)
İşin	: 14,5 m (- 48 ft)
Çekiş	: 4,8 m (- 16 ft)
İtme Gücü	: 2 VTE 4 cyl: 12,000 hp
Hız	: 22 knot
Kişi Kapasitesi	: 302
Silah Donanımı	2 x 150 mm L / 45 Silah 6 x 120 mm L / 50 Silah 2 x 46 mm L / 50 Silah 2 x 36 mm Silah 2 x 457 mm Torpido Tüpü

HÜSEYİN RAUF ORBAY

1881-1964

Osmanlı İmparatorluğu'nun savaş gemilerine uzun süre komuta etmiş Mehmet Muzaffer Paşa ile Hayriye Rüveyde Hanım'ın oğulları olarak 1881 yılında İstanbul Cibali'de dünyaya geldi. Ailenin iki erkek çocuğundan küçüğü olup, kendilerinden küçük üç de kız kardeşleri vardı. İlkokulu Cibali'de bitirmesinin ardından babasının Trablusgarb'a komodorluk görevine atanmasıyla ortaokulu Trablus'da ilk kez açılan Askeri Ortaokulda tamamladı. Trablusgarb dönüşü 14 Mayıs 1893'te Heybeliada Deniz Lisesi birinci sınıfına başladı.

Teğmen Rauf Bey Heybetnüma adlı gemide öğrenim ve staj yaptı. Selimiye Fırkateyni'ndeki görevinden sonra, 1 Ekim 1900 tarihinde Çarp gemisi seyir subayı yardımcısı olarak görev aldı. 1 Nisan 1901'de Üsteğmenliğe yükseldiğinde Mahmudiye zırhlısı seyir subay yardımcısıydı. 28 Kasım 1901 tarihinde "Hamidiye Torpidosu" II. Komutanlığı görevinden kısa süre sonra, Fethiye gemisinde görevlendirildi. 23 Nisan 1904 tarihinde Yüzbaşılığa yükselmiş, 24 Ağustos 1904 tarihinde ise Mesudiye Zırhlısına atanmıştı.

Trablus savaşında Erkanıharbiyede Müşavir bulunduğu günlerde Trablus'a çok zor ve çetin şartlarda cephane naklini sağlamanın ardından 5 Mayıs 1909'da Kıdemli Yüzbaşı olarak Hamidiye Süvarisi ve Balkan Harbi günleri başlamış oldu.

Onun Gölcük Dz. Arşivindeki Şahsi Dosyasında Şu Kayıtlar Vardır:

Salname Numarası	: 18
İsmi	: Rauf
Baba İsmi	: Mehmet Muzaffer
Memleketi	: Cibali
Menşei	: Bahriye
Tarih Duhulü	: 1/1/1313
Neş'et	: 17/1/1315
Rütbe-i Hazırasınca Terfi Tarihi	: 28/7/1333
Kalyon Kaptanı	: Yarbay
Harb Kıdemi	: 3 Sene
Biladi Harre Kıdemi	: 1 ay 14 gün
Mahalli Memuriyeti	: Birinci Daire Erkanı Harbiye Reisi
Hamil Olduğu Nişan ve Madalyalar: Alman Birinci Demir Salip-Üçüncü Kron dü Fer	
Avusturya Üçüncü Muharebe - Liyakati Askeriye -	
Avusturya - Hambur Senatosunun Hanz aten Kroviç.	

Kış Turizmi

Recep YAVUZ, NBK Touristic Genel Müdürü

Son on yıl içinde istatistikleri, rakamları ve emsalleri alt üst ederek dünya turizminin en önemli 5 destinasyonundan biri haline gelen Antalya'nın, önümüzdeki yıllarda da bu sayısal artışının süreceği rahatlıkla söylenebilir. Her yıl ilave gelen binlerce yatak ve yeni açılan tesisler, bunun kanıtı zaten. Amerika ve Çin'den sonra dünyada en çok giden Fransa ve İspanya gibi tatil klasikleri turizmde son yıllarda yerinde sayarken, Antalya yaşanan onca krize rağmen, hız kesmeden yükselmesinin sürdüren tek destinasyon oldu. Geçtiğimiz

yıl 44 ülkeden 10 milyon 464 bin turist tatilini Antalya'da geçirdi. Antalya, şehir turizmi ile her yıl milyonları ağırlayan New York, Berlin, Barcelona, Prag, Atina, Bangkok, Honkong gibi dünya devlerini geride bıraktı.

DAĞILIM DENGESİZ:
Yaz % 83, Kış %17

Yaklaşık 11 milyon turist ile Dünya turizm liginin zirvesine koşan Antalya'nın bu başarısı gelen ziyaretçilerin % 83'ünün 6 aya sıkışması yüzünden dengeli ve sağlam temeller üzerinde gerçekleşmiyor. Mayıs-Ekim arasında tıka basa yaşanan yoğunluk, Kasım-Nisan döneminde havası sönmüş balona dönüyor. Oysa iklimi ve coğrafi koşulları Antalya'ya benzeyen diğer tatil destinasyonlarında bu geçiş daha yumuşak gerçekleşiyor ve herhangi bir tedirginlik yaşanmıyor. Bu tatil bölgelerinde genelde toplam turist % 70'i yaz, % 30'u kış aylarına dağılıyor. Böylelikle düşen doluluğa rağmen bölge işlevini sürdürüyor ve aynı

zamanda gelecek yaz için hazırlıklarını sürdürüyor. Yaz aylarında 9 milyon turist alan Antalya kış aylarında sudan çıkmış balığa dönüyor. En az 3 milyon turist gelmesi gereken 6 aylık kış döneminde bu sayının yarısı ancak gerçekleşiyor. Haliyle beşinci vitese giderken, birinci vitese düşmek, bölge de ciddi bir sarsılma ve dağılmaya sebep oluyor

Özellikle kış aylarında dünyada çok az şehre nasip olan imkânlarla sahip Antalya'nın bu potansiyelini bir türlü değerlendirememesi, suyunu denize döken şelaleye benziyor. Kış aylarında turistlerin ülkelerinde karakış hüküm sürerken, 308 günü güneşli geçiren Antalya'nın kış ayları sıcaklık ortalaması 15 derecenin üzerinde gerçekleşiyor. Bununla birlikte Antalya merkezinin 100 km'lik çevresinde 50'ye yakın antik şehir gezginler için eşsiz bir hazine. Toroslardan sahile yayılan geniş hinterlandı ve çam ormanları yürüyüş sevdalı yüzbinlerce turist için bulunmaz bir nimet. Kış aylarında mükemmel görüntülere bürü-

Yıllık olarak tahmini uluslararası en çok ziyaret edilen 10 şehir

Sıra	Şehir	Ülke	Uluslararası Ziyaretçi Sayısı (Milyon Kişi)
1	Paris	 Fransa	15.2
2	Londra	 İngiltere	14.7
3	Antalya	 Türkiye	10.5
4	New York	 Amerika	9.7
5	Dubai	 Birleşik Arap Emirlikleri	9.3
6	Singapur	 Singapur	9.2
7	Kuala Lumpur	 Malezya	9.0
8	Hong Kong	 Hong Kong (Çin)	8.4
9	İstanbul	 Türkiye	8.1
10	Bangkok	 Tayland	7.2

Kaynak: Wikipedia, World Tourism Organization

Destinasyon	Dönem	Yolcu Sayısı	Oran
Antalya	Ocak-Nisan Kasım-Aralık	1.819.702	17,4 %
Antalya	Mayıs-Ekim	8.644.723	82,6 %
TOPLAM		10.464.425	100,0 %

Kaynak: Antalya İl Kültür Turizm Müdürlüğü

Antalya'da Ortalama Sıcaklık, Güneşli Saatler, Yağmurlu Gün, Aylık Tablo												
	Oca	Şub	Mar	Nis	May	Haz	Tem	Ağu	Eyl	Eki	Kas	Ara
Max °C	15	16	18	21	26	30	34	33	31	27	22	17
Min °C	6	7	8	11	16	19	23	22	19	15	11	8
Su °C	16	16	16	17	20	23	25	27	26	23	20	18
Güneş Saat/Gün	5	7	7	9	11	12	13	12	11	9	7	5
Yağmur Gün/Ay	11	9	6	4	3	1	1	1	1	4	5	11

nen Olimpos'tan, Davraz'a bölgenin dağları ise Avrupalılar için 'Dünya Harikası' değerinde.

Bütün bu veriler ışığında bölgenin 'Kış Turizmi Merkezi'ne dönüştürülmesi hiçte zor değil. Bunun için yapılması gerekenler aslında herkeşçe malum. Konu birçok kez dile getirilmiş, gerçekleştirilen birkaç toplantı da -belki- kamuoyunun dikkatini çekmeye yardımcı olmaktan öteye pek geçememiştir. Önceki yıla göre kış aylarında 250.000

civarında kayıp yaşanması (kış aylarında toplam ziyaretçinin 1/3) konunun daha detaylı ele alınmasını gerektirmektedir. Konunun muhatapları bellidir.

Turisti yurt dışındaki çalışmalarla yönlendirerek Türkiye'ye getiren Tur Operatörleri ile yapılacak görüşmeler, olumlu ve direk sonuca yansıyan sonuçlar doğuracaktır.

2013 kışı için fazla zaman kalmadı. 20 yılda yabancı turist sayısını 600 binden 11 milyona çıkarmayı başaran Antalya, bu sorunun da üstesinden gelebilir. Denizin ve güneşin nimetleri sayesinde zaten kendiliğinden dolup taşan yaz aylarının yanı sıra insan zekâsı ürünü çözümlerle kışı da kaldırıma zamanıdır. Aksi takdirde tek bacağın üstüne binen yük, kangrene neden olabilir.

"Kış Turizmde yaşanan kayıpların nedenleri hakkında"

Antalya turizmi son 2009-2010-2011 kış döneminde artış yaşarken 2012 Ocak-Mart döneminde bir önceki yıla göre % 16'lık kayıp yaşamıştır.

2012 Ocak-Mart döneminde Antalya'ya turist gönderen 39 ülkeden sadece İskandinav ülkelerinde küçük artışlar söz konusu olmuştur. 2012 Ocak-Mart döneminde Antalya için kış aylarının en önemli kaynağı olan Almanya'da % 5, Rusya'da % 33 oranında düşüş yaşanmıştır. Kış döneminin en önemli ayı olan Mart ayında % 21 oranında yaşanan düşüş tehlike sinyalleri vermektedir. Kış

aylarında Antalya'ya toplam 700.000 civarında turist geldiğinden yola çıkarsak, yaşanan kaybın çok yüksek olduğu daha da belirginleşecektir.

NEDENLERİ:

1. Antalya Yaz Turizmi ile ön plana çıkmış bir tatil destinasyonudur. Kış turizmi için var olan turizm potansiyeli yurt dışında bilinmemektedir.

2. Yılda 11 milyon turist ağırlayan Antalya'ya Aralık-Mart dönemini kapsayan kış aylarında gelen turist sayısı 700.000 civarındadır.

3. Kış aylarında Avrupalı turistler daha çok yakın tatil destinasyonlarını tercih etmektedirler.

4. Kış döneminde gelen misafirler genellikle cazip fiyatlar yüzünden Türkiye'yi tercih etmektedirler.

5. Kış aylarında sunulan ürünler tekdüzelikten öteye geçmiyor.

YAPILMASI GEREKENLER:

1. Kış turizminin geliştirilmesi, Tur Operatörleri ile görüşmelerle mümkün olur.

2. Tur Operatörlerinin taleplerinin

değerlendirilerek kış aylarında Türkiye'ye dönmelerine çalışmak, turizmin 12 aya yayılmasını sağlamak açısından büyük önem taşımaktadır.

3. Kış aylarında Tur Operatörlerine sağlanacak kolaylıkların hayata geçirilmesi gerekmektedir:

- Havaalanı vergileri,
- Ören yeri giriş ücretleri indirimi,
- Uçak katkı payı ,
- Yakıt indirimi,
- Personel maliyetlerine katılım.

4. Kış aylarında turist getiren acentelerle yaz ortasında yapılacak geniş katılımlı bir toplantı sorunun ortaya konulması açısından önemli bir hamle olacaktır.

5. BAE, Mısır, İspanya gibi rakip ülkeler kış turizmi için önemli atılımlar içindeler.

6. Ürün çeşitliliğinin Kış aylarına göre artırılarak anlatılması gerekiyor.

- Yürüyüş,
- Bisiklet,
- Tarihi ve Doğal bölgelerin gezilmesi,
- Sağlık Turizmne yönelik ürünler,
- Otantik kültürün ön plana çıkarılması.

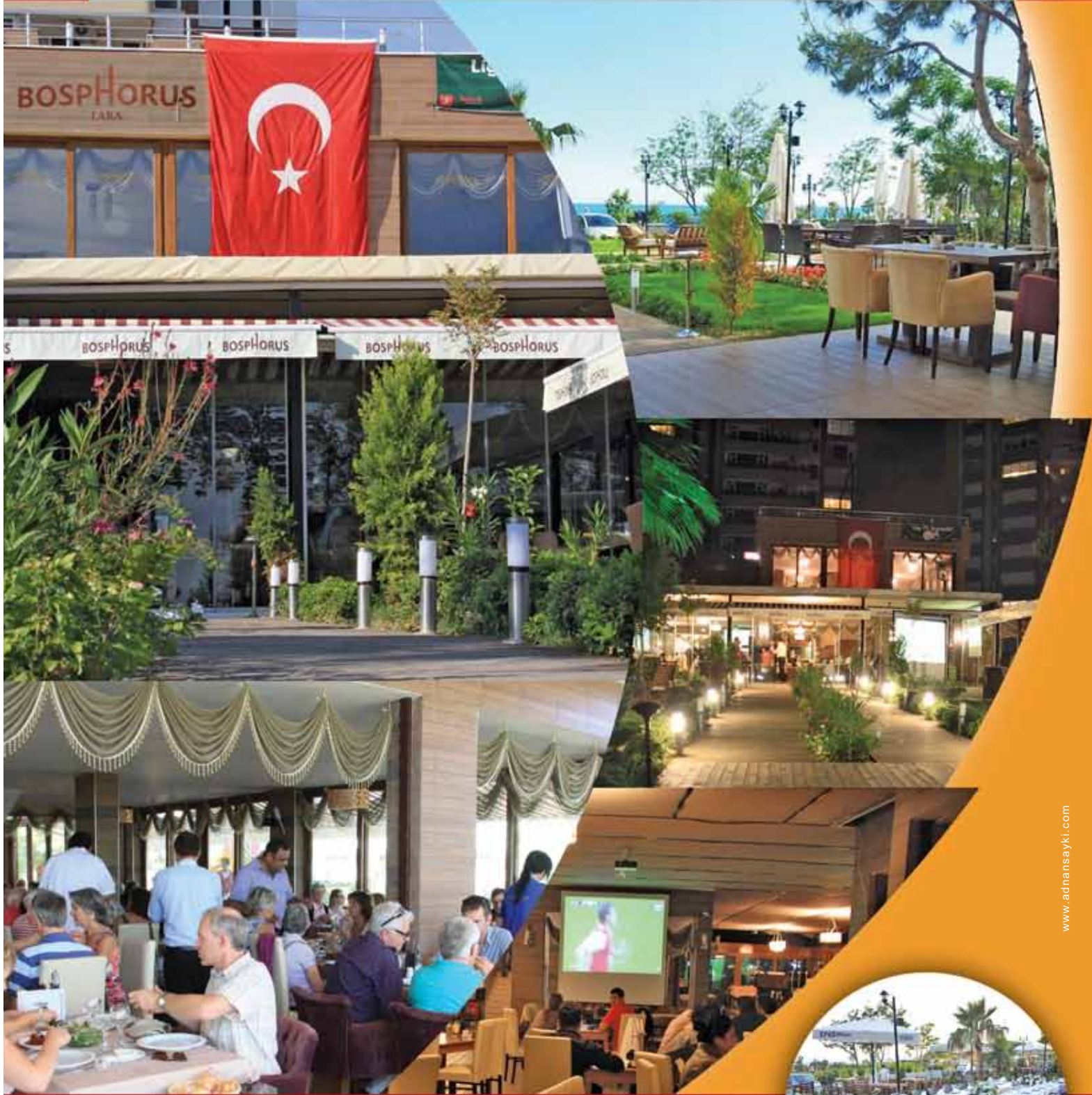
7. Fuar ve Kongreler için elbirliği ile çalışılması önemlidir.

8. Antalya'nın yüzünün yenilenmesi ve cazip merkezler üretilmesi gereklidir.

	2009	2010	2011	2012	2011-2012 Artış %
ARALIK	130.000	120.000	117.000		
OCAK	91.000	121.000	110.000	105.000	- 4,5 %
ŞUBAT	130.000	156.000	187.000	162.000	- 13,4 %
MART	213.000	317.000	373.000	296.000	- 20,6 %
ARALIK Hariç Toplam	434.000	594.000	670.000	563.000	- 15,97 %

BOSPHORUS

LARA

www.adnansayki.com

BOSPHORUS LARA

Seyfettin Poyraz - Mutlu Söylemez

Fener Mah. EskiLara Cad. No: 333 B-C ANTALYA

Tel: 0242 323 70 07 - Faks: 0242 323 43 45 - GSM: 0533 467 39 65

s.poyraz@bosphoruslara.com

www.bosphoruslara.com

INSTRUMENTAL TROY TÜRKİSH FOLK MUSIC

“CAPPADOCIA’DAN TROY’A UZANAN YOL”

Çetiner Müzik Yapım Türk Halk Müziği’nin aslına uygun şekilde yaşaması ve yaşatılması amacı ile yapmış olduğu Enstrümental eserlerine bir yenisini daha ekledi.

İki yıldır üzerinde titizlikle çalışılan ve bölge olarak **TROAS** bölgesine ait eserlerle Türk Turizm sektöründe örnek eser olacak olan **TROY Turkish Folk Music** albümü Türk Halk Müziği’nin aslına uygun olarak icrası ile uluslararası boyutta tanıtımını yapacak bir çalışma.

Bir **Ahmet ÖZGÜL** projesi olan albümün yapımcılığını **Hikmet ÇETİNER** yaptı, Yönetmen, Aranje, Gitar ve kaydını **Ahmet ÖZGÜL**, Bağlama ve Lavta **Ercan EROL**, Kemane **Hüseyin YALÇIN**, Kaval, Sipsi **Ferhat ERDEM**, Klarnet **Salih AVUNER** ve Ritim’de **Can KÖKREK**

gibi mesleğinin zirvesinde olan sanatçılar tarafından icra edildi.

Albümde;

1. EDREMIT’İN GELİNİ,
2. ALLI GELİN,
3. KARANFİLİN MORUNA,
4. İĞNEM DÜŞTÜ,
5. KIRMIZI BUĞDAY,
6. DELHADIR BAŞINDAYIM,
7. ŞU İZMİR’DEN,
8. BALIKESİR YOLUNDA,
9. AY BULUTTA,
10. BİR TAŞ ATTIM ALICA,
11. EVREŞE YOLLARI,
12. KONYA DİVAN AYAĞI

gibi eserler bulunuyor.

ÇETİNER®

KİTAP • CD • DVD • KARTPOSTAL • POSTER • SAAT • ANAHTARLIK

Müzik
CD

Türkiye'nin seçkin sanatçılarının icra ettiği, Sufi Müzik, Etnik Müzik ve Türk Halk Müziği'nden oluşan örnek eserler...

Hız. Mevlâna'yı ve Şeb-i Arus törenini baştan sona Mevlâna Müzesi Gül Bahçesi'nde gösteren 77 dakikalık eşsiz eserler...

DVD

9 DİLDE

Konya
KİTAP
Mevlâna

Konya'nın tarihi ve kültürel yerlerini anlatan, Hz. Mevlâna'nın hayatını ve müzeden görüntüleri tarihi bir biçimde gösteren, eşsiz mükemmel kalitede kültürel bir yayın. İçerisinde Konya'nın tarihi yerlerini gösteren özel haritasıyla tam 110 sayfa. Özel kuşe kâğıda baskılı, iplik dikiş cıllı mükemmel bir eser.

6 DİLDE

Konya ve Mevlâna'yı anlatan, Lüks bristol kâğıda, 4 renk baskılı, özel kaplamalı, 1. sınıf kartpostallar.

KARTPOSTAL

12 DİLDE

3D
ANAHTARLIK

Özel tasarım, 3 Boyutlu, nikel, pirinç, eskitme ve krom kaplamalı anahtarlıklar. Patent No: 2011/07792

Hijyenik kumaşlardan üretilen, el dikişi, özel yapım turistik Cappadocia Balloon... Patent No: 2012/02167

cappadocia
BALLOON

ÇETİNER®

MÜZİK, YAPIM, DAĞITIM PAZARLAMA TURİZM GIDA SAN.TİC.LTD.ŞTİ.

Aziziye Mahallesi Sokullu Mehmet Paşa Sokak No: 24
Tel-Fax: +90 332 233 12 62 • Karatay/KONYA

www.cetinermuzik.com.tr • cetiner@cetinermuzik.com.tr

Kapadokya'nın Tarih Öncesi

Yrd. Doç. Dr. Atila TÜRKER*

Giriş:

Kapadokya, ziyaretçilerine doğası ve kültürel mirasıyla muhteşem bir görsellik sunmaktadır. Yaklaşık 10 milyon yıl önce Üst Miyosen dönemde başlayan volkanik aktiviteler günümüzden 15 binyıl öncesine dek devam etmiş, dağlar, ovalar, yüksek platolar ve çöküntü alanları ile volkanik zeminin üzerindeki sıkışmış kül yığıntıları ile sedimanlar, deprem, rüzgar ve suyun sabırla aşındırmasıyla bu coğrafyada şekillenmiştir. Antik kaynaklarda Kapadokya bölgesi Çukurova'dan Doğu

Karadeniz'e, Fırat'tan Batı Anadolu eşğine dek geniş bir alanda tanımlanmıştır; bugünkü anlamıyla Kapadokya bölgesinin sınırları Nevşehir ve onu çevreleyen illerle çizilmektedir.

Kapadokya, kronolojik olarak Anadolu tarihinin tüm çağlarında insan topluluklarına ev sahipliği yapmış, "Doğu" ve "Batı" kültürlerini buluşturmuş, ancak kendi içinde yerel kültürlerin doğup gelişmesine de müsaade etmiştir. Biz bu yazıda Kapadokya coğrafyasını, yukarıda çizdiğimiz Nevşehir ve çevresi şeklinde daraltacak, kronolojik olarak da başlangıcından Erken Tunç Çağı'nın sonuna dek tarih öncesini izleyeceğiz.

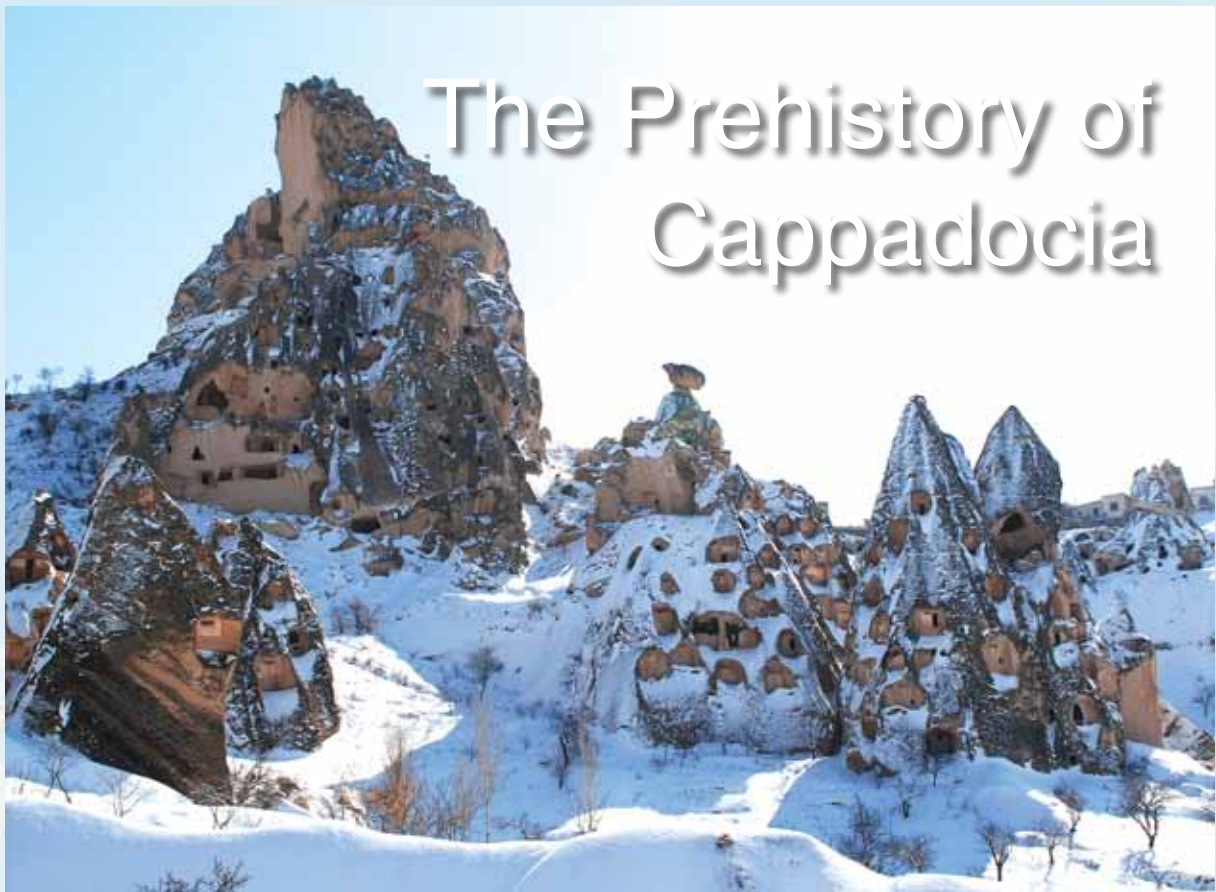
Kapadokya'daki İlk İnsan İzleri: Kömürcü / Kaletepe

Anadolu'da en erken insan izlerinin görüldüğü yerlerden birisi Niğde / Çiftlik ilçesinin Kömürcü köyü yakınındaki Kaletepe Atölyesi'dir. 1997 yılından itibaren kazısına

başlanan ve araştırması devam eden Göllü Dağ'ın doğu yamacındaki Kaletepe, Alt ve Orta Paleolitik Çağ'ın tüm sekansını temsil eder. Atölyenin ilk kullanım yaşı tam olarak tespit edilememişse de, günümüzden 1 milyon yıl öncesine giden anakaya itibarıyla ışık faaliyete geçirilmiş ve atölye günümüzden 200 / 160 bin yıl öncesine dek işletilmiştir. Burada işlenen tek hammadde, obsidyen (volkanik doğal cam), riolit ve andezittir.

Volkanik Göllü Dağ yamaçlarındaki kayalar, Anadolu ve Yakın Doğu'da alet yapımına en uygun hammadde zenginliğini sunmuştur. Riolit ve andezite nazaran obsidyen, volkanların püskürmesi ve damarların oluşum sürecinde hızlı soğuma avantajıyla emsallerine göre daha dayanımlı, sert ve biçimlendirilebilirlik özelliği kazanmıştır. İşlikteki kayaların kullanım tercihleri bir evreden diğerine değişiklik gösterse de, Anadolu'dan ve

* Nevşehir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü

The Prehistory of Cappadocia

Ass. Prof. Dr. Atila TÜRKER*

Introduction:

Cappadocia offers its visitors a spectacular visual experience with its nature and cultural heritage. Volcanic activity, which began in the Upper Miocene period about 10 million years ago, continued until 15 thousand years ago, and mountains, plains, high plateaus and collapse areas, together with sediments with ash drifts stuck on the volcanic floor have been shaped through patient erosion, by earthquake, wind and water this geography. In the ancient sources, the Cappadocia region is identified as a wide area extending from Cukurova to the Eastern Black Sea, and from the Euphrates to the Western Anatolia threshold; the boundaries of the present-day Cappadocia region are drawn around Nevşehir and the surrounding provinces.

Chronologically Cappadocia has been home to communities of people in all the periods in the history of Anatolia, the meeting place of “Eastern” and “Western” cultures, but which allowed local cultures to be born and develop in itself. In this article, we will narrow the Cappadocian geography to Nevşehir and its environs as drawn above, and follow in sequence from prehistory, from the beginning until reaching the end of the Early Bronze Age.

The First Human Traces in Cappadocia: Komurcu / Kaletpe

One of the places where the earliest human traces are found in Anatolia is at the Kaletpe Workshop near the village of Komurcu in the district of Ciftlik, Nigde. Excavations at Kaletpe began in 1997 and research is still continuing. Kaletpe is located on the eastern slope of the

Gollu Mountain is where the whole sequence of the Lower and Middle Palaeolithic Ages is represented in the finds. Although the date of the first use of the workshop has not been determined accurately, the workshop was opened to the bedrock 1 million years ago, and was worked until 200 / 160 thousand years ago. The only raw materials that were processed here were obsidian (natural volcanic glass), rhyolite and andesite.

The graywackes on the slopes of the volcanic Gollu Mountain provided the raw material wealth most suitable for tool manufacture in Anatolia and the Near East. The obsidian has the feature of great resistance, hardness and shapeable, with the advantage of its rapid cooling during the process of eruption of volcanoes and for the form of vessels, compared to rhyolite and andesite. Although the prefer-

* Nevşehir University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Archaeology

Doğu Akdeniz gibi Anadolu dışından talepler görmüştür. Dönemin göçebe ve yarı göçebe toplulukları mevsimlik seyahatlerle Kaletepe'ye gelmişler, geçici barınaklar kurmuşlar ve ihtiyaçları doğrultusunda avcılık ve toplayıcılık faaliyetlerine yönelik ok, mızrak ucu, kazıyıcı, balta gibi alet tiplerini burada üretmişlerdir. Atölye'de bulunan birbirinden değişik alet tipleri, buraya Anadolu'nun farklı bölgelerinden ve Anadolu dışından değişik halk gruplarının geldiğini ve alet ürettiklerini ispatlamıştır. Elbette bu üretim faaliyetleri sırasında farklı bölgelerin şekillendirdiği insan toplulukları bir araya gelme fırsatı bulmuş, birbirlerinden teknoloji takasıyla kültürel tanışıklık olmuş, belki de uzun vadede bir ticari ilişki geliştirmişlerdir.

Atölyenin sağladığı imkanlar doğrultusunda Kaletepe, çağının, özellikle de obsidyen ticaretinin merkezlerinden birini oluşturmuş, obsidyen ticaretini organize etmiştir. Kaletepe, aynı zamanda Afrika dışındaki en eski Acheuléen topluluğunu temsil etmesi bakımından da önemlidir. Kaletepe'de farklı yaşam düzeylerine ait farklı Homo Erectus gruplarının bulunmuş olması, Anadolu'nun, şimdilik, en uzun Paleolitik sekansını temsil ettiğini göstermiştir. Kaletepe, ayrıca Alt Paleolitik'te en azından teknik anlamda farklı evrimleşmiş grupların var

olduğunu da ortaya koyması bakımından önemlidir.

Bu yazıda sınırlarını çizdiğimiz Kapadokya'da Paleolitik Çağ'a ilişkin otuza yakın merkez saptanmıştır. Kazı yöntemiyle araştırılmayan bu merkezler, şimdilik, atölye işlevi görünümü arz etmese de, Kaletepe etrafında şekillenen kültürel çerçevenin içinde yer alıyor olmalıdır.

Neolitik Çağ: Kapadokya'da İklimsel Özellikler ve En Eski Köylerin Oluşum Sürecinde Kömürcü / Kaletepe

Paleolitik ile Neolitik arasında uzman avcı toplulukları çağının Epipaleolitik toplulukları, ilk köylerini Bereketli Hilal olarak ifade edilen coğrafyada, "Çanak Çömleksiz Neolitik 'A' Evresi"nde (PPNA: Pre Pottery Neolithic 'A') Güneydoğu Anadolu ve Levant ile bu hatın yakın bölgelerinde kalan alanlarda kurmuşlardır. Hala avcı-toplayıcı olan insan toplulukları, yakın çevrelerinde bulamadıkları hammadde taleplerini Akdeniz'den Kızıldeniz'e ve Hindistan'a dek geniş bir coğrafyadan gidermeye çalışmışlardır.

İlk köy topluluklarının Kapadokya'da yerleştiklerine ilişkin bilgi yoktur; ancak Kaletepe atölyesinde Erken PPNB'de üretim yapıldığı ortaya konmuştur. Atölye, yine bu dönemde

Anadolu ve Anadolu dışında ki insan topluluklarından rağbet görmüştür; Suriye, Levant ve hatta Kıbrıs gibi dönemin deniz aşırı sayılabilecek merkezlerinde bulunan Kaletepe kökenli aletler, Kapadokya'nın stratejik konumunu göstermesi bakımından önemlidir. Bu dönemde Kapadokya'nın ilk köyleri kurulmuştur. Obsidyen ticaretinden pay almak, hammaddeden faydalanmak ve bu büyük organizasyonu düzenlemek için Kaletepe'ye kısa mesafede ulaşılabilen bu yerleşimlerin kurulmasında, değişen iklim şartları ve bu iklim şartlarının sunduğu Climatic Optimum da (uygun iklim koşulları) etkili olmuştur. Gümüşmüzden 10 bin yıl önce başlayıp 7. bin yılın ortalarına dek devam eden elverişli iklim koşullarının varlığı, Acıgöl polen analizlerinden anlaşılmıştır. Bu süreçte ılıman yaz aylarına özgün orman çeşitliliği arttığı, fakat aynı zamanda kışların daha sert geçtiğini ispatlayan kozalaklı ağaçların da koşut oranda çoğaldığı anlaşılmıştır. Oluşan mevsim döngüsü bitki çeşitliliğini arttırmış, bu çeşitlilik hayvan varlığını da olumlu etkilemiştir.

Kapadokya'nın En Eski Köyü: Aşıklı Höyük

Kapadokya'nın en iyi araştırılan en eski köyü, Aksaray/ Gülağaç ilçesine bağlı Kızılkaya köyü yakınındaki, Me-

ence in use of the graywackes in the workshop varied from one stage to another, they were in demand both in Anatolia and in the Eastern Mediterranean. The nomadic and semi-nomadic communities of the period came to Kaletpe on seasonal trips, establishing temporary shelters, and produced here the types of tools employed in the activities of hunter-gatherers, such as arrows, spear-heads, scrapers, and axes in accordance with their needs. Different types of tools that were found in the workshop have proved that different population groups came here from the different regions of Anatolia and beyond, and produced tools. Of course, during the course of these activities, the human communities shaped by different regions had the opportunity to come together, and they became culturally acquainted with each other through this exchange of technology, and perhaps in the course of time they developed long-term business relationships.

In accordance with the facilities provided by the workshop, Kaletpe became one of the centers of its age and especially in the trade in obsidian and it organized the trade of obsidian. Kaletpe is also important in terms of representing the oldest known Acheuléen community outside

of Africa. The fact that different groups of Homo Erectus have been found in Kaletpe belonging to different levels of life, has shown that Kaletpe represents the longest Paleolithic sequence found in Anatolia to date. Kaletpe is also important in terms of demonstrating that there were groups that evolved differently, at least in technical sense, during the course of the Lower Paleolithic Age.

In this article, about thirty centers dating from the Paleolithic Age were determined in Cappadocia, the boundaries of which we have already drawn. Although these centers, which were not investigated through excavation, do not appear to have a functioned as workshops, yet they must have been within the cultural orbit around Kaletpe.

The Neolithic Age: Climatic Characteristics in Cappadocia and Komurcu/Kaletpe during the Process of formation of the oldest villages

The epi-Palaeolithic communities of the age of the communities of expert hunters between the Paleolithic and Neolithic ages established their first villages in the areas referred to as the Fertile Crescent, in Southeastern Anatolia, the Levant and areas close to these, during the Pre Pottery Neolithic 'A' (PPNA) Phase. These

human communities, who still remained hunter-gatherer, tried to resolve their raw material demands that they could not find in their immediate surroundings, drawing from a much wider geography extending from the Mediterranean Sea to the Red Sea and India.

There is no information about the settlement of the first village communities in Cappadocia, but it has been revealed that production occurred in the Kaletpe workshop during the Early PPNB. The workshop again saw demand from human communities in and beyond Anatolia during this period; with tools originating from Kaletpe found in overseas centers of the period including Syria, Levant and even Cyprus which are important in indicating the strategic position of Cappadocia. The first villages of Cappadocia were established in this period. The changing climatic conditions and the Climatic Optimum (favorable climatic conditions) offered through these climatic conditions were also effective in establishing these settlements from where Kaletpe could be reached over a relatively short distance to obtain a share of the obsidian trade, to take advantage of the raw material and to arrange this extensive trade organization. The favorable climatic condi-

lendiz Çayı kıyısındaki Aşıklı Höyük'tür. Günümüzden 10/9 binyıl öncesine dek geriye giden yerleşimin genel mimarisi, birbirinden dar sokaklarla ayrılmış taş temelsiz kerpiç konutlardan oluşmaktadır. Yerleşim dokusunun sıklığından dolayı gündelik işler ve üretim faaliyetlerinin büyük bir kısmı evlerin düz damlarında gerçekleştirilmiştir; bu doku, yerleşimin savunması açısından avantajlar da sağlamıştır.

Yerleşimin güneyinde taş temelli özel yapılar yer almaktadır. Bu kesimde açık bir alana bakan, büyük, kareye yakın planlı ve kırmızı boyalı kireç tabanıyla özel bir yapı grubu "T Mekan Kompleksi" olarak adlandırılmıştır; adak (?) çukurları, ocaklar, büyük bir fırın gibi unsurlara sahip yan odalarıyla özel bir işleve sahip olması gereken bu yapının işlevi belirsiz de olsa, tapınak benzeri bir işlevi yerine getirmiş olabilir.

Aşıklı halkının dini hayatına ilişkin asıl bilgiler, ölü gömme geleneklerinden tasavvur edilebilmektedir. Ana karnındaki dizlerin karna çekik ve boynun öne eğik pozisyonundaki hocker gömü tarzı, definlerin çoğunda uygulanmıştır. Defin, köyün dışına değil, köy içinde (intra rural) evlerin tabanları altına ve evler arasındaki sokak tarzı boşluklara yapılmıştır. Bırakılan ölü hediyeğinde erkeklerin yanına obsidyen yapılmış kişisel aletler, kadınlarda ise yarı değerli taş, kemik ve deniz kabuklarından yapılmış boncuklardan oluşan kolyeler tercih edilmiştir.

Aşıklı halkının iç tüketime yönelik uğraşları besicilik ve tarımdan ziyade avcılık ve toplayıcılık olmuştur. Yerleşimde bulunan obsidyen aletlerin çokluğu ve çeşitliliği, bir ailenin veya bireyin ihtiyacında çok daha fazla olup, bu durum,

ürün ticaretinin yapıldığını gösteren en önemli delillerden biridir. Genellikle iyi korunmuş iskeletlerin bazıları yanmış, bazılarının üstü hasır türü malzemeyle kaplanmış. Gömülerin çoğu tek, bazıları çift gömü şeklindedir. Kimi definlerde aşı boyası uygulaması da yapılmış, aşı boyası definlerde ya ölünün boyanmasıyla ya da aşı boyasının ölünün yanına bırakılması şeklinde uygulanmıştır.

Aşıklı iskeletleri üzerinde yapılan inceleme, ilginç sonuçlar ortaya koymuştur. Bunlar arasında bireylerden birinde kafatasını delerek beyin ameliyatının yapıldığını gösteren trepanasyon uygulaması ve bir diğerinde otopsi yapıldığını gösteren izler de vardır. Halkın en uzun yaşam süresi 55-57 yıl iken, ölümün ortalama yaşı 34-35'tir. Aşıklı'da ele geçen hayvan kalıntılarının tümü ise avlanmış yabani hayvanlara aittir. En çok koyun ve keçi tüketilmiş iken, bunları domuz, geyik ve tavşan türleri izlemiştir. Ele geçen at kemikleri, günümüzden 9 bin yıl önce bölgedeki atın da varlığını kanıtlamaktadır. Hayvan kemiklerinden de yoğunlukla faydalanılmış, kemikten bız, spatula, toka, toka çengeli, dişlerden boncuk ve boynuzlardan alet yapılmıştır. Bitki tüketiminin çoğu ise yine toplayıcılıktan sağlanmış, bunun yanı sıra tarımla, az da olsa, uğraşmıştır.

Aşıklı halkı, bakır ve malakit gibi madenleri kullanmış, madeni özellikle boncuk yapımında tercih etmiştir. Aşıklı'da pyro-teknolojinin başladığını gösteren deliller, doğal bakırın hem soğuk çekiçleme, hem de tavlama yöntemiyle işlenmesinden anlaşılmaktadır.

Aşıklı'ya ilişkin en ilginç kayıtlardan birisi Çatalhöyük'ün VII.

tabakası 14 No.lu odasında bulunmuştur. Yapının kuzey ve doğu duvarındaki bir yanardağ patlaması, Aşıklı'ya dair işaretler taşımaktadır: Yanardağ, Aşıklı'dan görünen silüetiyle resmedilmiştir. Üzerinde bir kül bulutu olan, iri kayaların fırladığı dağın eteğinde Aşıklı mimari dokusunu andıran bir köy eskizi yer almaktadır; bu resim, bir yanardağ patlaması ardından Aşıklı'nın terk edildiğini, halkın Çatalhöyük'e yerleştiğini ve iki bin yıl sonra bile hatıralarından silinmeye bu acının Çatalhöyük duvarında yansıtıldığı düşüncesini akla getirmiştir.

Kapadokya'da Anakaya Oymacılığının Kökeni: Musular

Aşıklı Höyük'ün en geç evresinde, MÖ yaklaşık 7500 yıllarında, Aşıklı'nın çevresinde başta Musular olmak üzere, uydu yerleşimlerin kurulduğuna şahit olunur. Bu durum, Aşıklı'nın kurulmasından sonra oluşan artı değer getirisi sonucu bölgedeki yerleşim düzeninin değiştiğini göstermektedir. Aşıklı Höyük'ün hemen karşısında, Melendiz Çayının diğer yakasında kurulan Musular yerleşimi, Aşıklı halkının üretim faaliyetlerini gerçekleştirdiği bir alan görünümünü arz etmektedir. Aşıklı halkının av sonrasında kullandığı kasaplık ve kasaplık ürünlerini işlemek amacıyla düzenlenmiş bir yerleşim alanı görünümündedir. Özellikle yerleşimin zemini oluşturan riyolit tüf tabanı, Kapadokya'nın bilinen en eski anakaya işçiliğidir. Musular'da zemin seviyesi altına ve üstüne yapılmaya başlayan anakaya oymacılığı, günümüze dek değişik amaç ve tekniklerle süregelen Kapadokya geleneksel mimarisini oluşturmada ilk adımdır.

Geç Neolitik Çağ: Köşk Höyük ve Tepecik-Çiftlik

tions which began 10 thousand years ago and lasted until the middle of the 7th millennium has been understood from the pollen analysis from Acigol. It has also been found that the coniferous trees, which provided the forest diversity unique to the temperate summer months increased during this process but the winters were harder at the same time, proliferated in the same proportion. This seasonal cycle increased the plant diversity, and this diversity had a positive effect on the presence of animal life.

The Oldest Village in Cappadocia: Asikli Mound

The oldest village in Cappadocia, which is the most well-studied, is the Asikli Mound on the bank of the Melendiz River near the village of Kizilkaya in the district of Gulagac/Aksaray. The general architecture of the settlement, which dates from 10 to 9 thousand years ago, consists of mud-brick houses without stone foundations, which are separated from each other by narrow streets. Due to the density of this settlement pattern, a large part of the daily work and production activities were carried out on the flat roofs of the houses; this pattern also has provided advantages in terms of the defense of the settlement.

There are special structures with stone foundations in the southern area of the settlement. A special structural group in this section, facing an open space, with a large and almost square-shaped plan and having a red painted lime base, is termed the "T-Space Complex"; although the function of this structure, which should have had a special function with its side rooms with elements such as vov (?) pits, furnaces and a large oven, is

uncertain, it might have served a temple-like function.

The actual information concerning the religious life of the inhabitants of Asikli at that time can in part be understood from their burial traditions. The hocker burial style, the foetal position of the unborn, that is with the knees drawn up to the stomach and the neck leaning forward, was the case in most of the burials. The burial was not outside the village, but intra rural, beneath the floors of the houses and in the street-type spaces between the houses. Amongst the grave gifts were personal tools made of obsidian usually left beside deceased men, and necklaces consisting of beads made of semi-precious stones, bones and sea shells usually left beside deceased women.

The labors of the Asikli people for home consumption were hunting and gathering, rather than stockbreeding and agriculture. The sheer number and the variety of obsidian tools found in the settlement are much greater than the needs of a family or individual, and this provides one of the most important evidence indicating that the obsidian product trade was made. Some of the skeletons which are usually well-preserved are burnt, and some are covered in a wire mesh type material. Most of the burials are single, but some are double-type burials. In some burials, ocher was also applied, and either the dead were painted with ocher, or the ocher was left beside the dead.

A study of the skeletons of Asikli provided interesting results. Among these, there was evidence of trepanation showing brain surgery was made through piercing the skull of

one of the deceased, and there are traces indicating that autopsy was made in the case of another. The longest life was between 55 and 57 years, while the mean age of death was between 34 and 35 years. And all the remains of animals which were uncovered in Asikli belonged to hunted wild animals. While mainly sheep and goats were consumed, pigs, deer and rabbits were also eaten. The discovered bones of horses prove the existence of the horse in this region 9 thousand years ago. Intensive use was made of the animal bones, awls, spatulas, buckles, and buckle hooks were made from bones, beads were made from teeth, and tools were made from animal horns. Most of the plants consumed were provided through gathering, and agriculture was also undertaken, albeit on a small scale.

The people of Asikli used metals such as copper and malachite, and preferred metal especially for bead making. Evidence proves pyro-technology began at Asikli in the processing of natural copper through both cold hammering and by tempering.

One of the most interesting records relating to Asikli was found in room No. 14 in the VIIth layer of Catalhoyuk. A volcanic eruption depicted on the northern and eastern walls of the building have signs related to Asikli as the volcano was pictured with its silhouette appearing above the depiction of Asikli, the village reminiscent of the architectural texture of Asikli at the foot of the mountain, which has an ash cloud over it and where large graywackes were thrown; this picture suggests that Asikli was abandoned after a volcanic eruption, with the people re-settling in Catalhoyuk, and

Kaya zemin üzerine yerleşen ancak kazılan çukurlar dışında kayalık zemin müdahalesinin daha az olduğu Niğde/Bor ilçesindeki Roma havuzunun terasın bulunan Köşk Höyük yerleşiminin en erken tabakası MÖ 7. binyılın sonlarına dek geriye gitmektedir. Bölgenin sunduğu yaşam şartlarıyla daha çok avcı-toplayıcı bir yaşam süren Köşk halkı, endüstrisi bakımından kapalı bir toplum olmakla birlikte, dini olarak, Anadolu'da hiçbir yerde örneklenmemiş ancak kendisinden 2500 yıl önce Yakındoğu kültürlerinde bilinen Atakültü geleneğini sürdürmesi bakımından ilginç bulgular vermiştir. En ilginç buluntu topluluğunu, yerleşimin II. ve III. tabakalarında açığa çıkarılan 19 adet kil sıvalı kafatası oluşturur. Ölünün bedeninden ayrılan ve kimi aşı boyasıyla boyanarak kille sıvanan kafatasları, evlerin içinde muhafaza edilerek ölüm ile yaşam arasında bugün pek çok anlam yükleyebileceğimiz bir inancın göstergesini bünyesinde taşımaktadır.

Aynı dönemde, Niğde merkezin kuzeybatısındaki Tepecik - Çiftlik Höyüğü'nde bulunan, atların phalanx kemiklerinden yapılmış idoller, Kuzey Suriye'nin MÖ 10./9. binyıl kültürlerinde tanınan geleneğin yine yaklaşık 2500 yıl sonraki temsilini sürdürüyor olması bakımından önemlidir. Köşk Höyük ve Tepecik-Çiftlik'deki bu gibi kültürel etkiler, devam edegelen dini anlayışın izlerini taşıyor olması gibi, bu dönemde bölgelerarası kültürel ve ticari tanınırlılığın da işaretlerini sunmaktadır. Ayrıca Tepecik-Çiftlik'te bulunan çok sayıdaki obsidyen ve benzeri endüstriye ait kalıntılar, bu yerleşimin Kaletepe obsidyen ticaretini örgütleyen merkezi bir konuma sahip olduğunu da göstermektedir.

Köşk Höyük ve Tepecik -Çiftlik ile kısa süreli araştırılabilmiş Bor-Pınarbaşı yerleşimlerinde bulunan kabartma insan ve hayvan figürlü pişmiş toprak kaplar, işledikleri konuları bakımından Yakındoğu'nun

en ilginç unsurlarından birisini yansıtmaktadır: Ekin toplayan insan, yabani eşiği tuzağa sürükleyen avcı, tek başına dans eden veya kol kola halay çeker tanrıçalar, bukranyum dizileri, çatal boynuzlu geyik başları, doğan güneş, pandantif dizileri, kaplar üzerinde görülen kabartma figürlerinlerden bazılarıdır. Ayrıca tanrıça ve hayvanlara ait çok sayıda heykelcik de bulunmuştur. Köşk Höyük'te bulunan ana tanrıça biçimli pişmiş toprak kap, boynun kısmına insan yüzü betimlenmiş bir kap ve benzerleri Epipaleolitik döneme dek geriye giden, Çiftlik-Tepecik'ten ucu buzağı başı şeklinde bezenmiş bir kemik alet gibi buluntular, yine çağdaşları bakımından ünik eser olma özelliği gösteren örneklerdendir. Çatalhöyük III. tabakasında bulunan yaban domuzu avı sahnesinin bir benzeri, Köşk Höyük III. tabakasında bir yapı duvarında açığa çıkarılmıştır; bu ve avcılıkla ilgili diğer buluntular, avcılığın dönem toplumundaki önemini ve tinsel anlamını

this horror was not forgotten even after the passage of two thousand years and which was reflected in the painted record on this wall in Catalhoyuk.

The Origin of Bedrock Carving in Cappadocia: Musular

It is known that satellite settlements, especially Musular, were established around Asikli in the latest phase of the Asikli Mound settlement, about 7500 B.C. This indicates the pattern of settlement in the region changed as a consequence of the return of the economic surplus following the establishment of Asikli. The settlement of Musular established just across from the Asikli Mound, on the other side of the Meleniz River gives an appearance of an area where the people of Asikli carried out their production activities. It has an appearance of a settlement area arranged to process the animal products that the people of Asikli worked after the hunt. Especially the rhyolite tuff base, on which the settlement stands is the oldest known bedrock processing in Cappadocia. The bedrock carving began to be made both above and below ground level in Musular was the first step in creating the traditional architecture of Cappadocia and which has continued to the present day with different goals and techniques.

The Late Neolithic Age: The Kosk Mound and Tepecik-Ciftlik

The earliest level of the Kosk Mound settlement in the terrace of the Roman pool in the district of Bor, Nigde, which is on rock ground but where the rocky ground intervention is less outside the excavated pits, dates back to the end of the 7th millennium B.C. Al-

though the people of Kosk, who led a hunter-gatherer life in the living conditions offered by the region, was a closed society in terms of industry, they have provided interesting religious finds in terms of maintaining the cult of ancestors which is not found at this date elsewhere in Anatolia, but which was known in Near Eastern cultures 2500 years earlier. 19 clay plastered skulls, which were unearthed in the IInd and IIIrd layers of the settlement, form a collection of most interesting finds. The skulls, which were separated from the body of the dead and some which were painted with ocher and plastered with clay, were kept inside the houses, and they carry the indication of a faith between life and death to which we can give a lot of meaning today.

The idols made of the phalanx bones of horses, found in the Tepecik-Ciftlik Mound in the northwest of the center of Nigde of this same period, are important in terms of still maintaining the representational continuity of the tradition recognized in the 10th / 9th millennium B.C. cultures of North Syria after the passage of about 2500 years. Such cultural finds from the Kosk Mound and Tepecik-Ciftlik also provide the signs of recognizable inter-regional cultural and commercial exchange in this period, such as carrying the traces of the continuing religious belief. In addition, the large number of obsidian and similar industrial remains show that this settlement had a central position in organizing the obsidian trade of Kaletepe.

The terracotta pots with human and animal figures in relief found in the settlements of the Kosk Mound, at Tepecik-Ciftlik and Bor-Pinarbasi which could

be investigated, reflect one of the most interesting elements of the Near East in terms of the subjects employed: Humans harvesting, a hunter dragging a wild donkey into a trap, goddesses dancing alone or together, the bucranium series, fork-horned deer heads, the rising sun, and pendant series are some of the relief figures on the pots. In addition, a large number of goddess and animal figurines were also found. Finds such as a terracotta pot made in the form of the Mother Goddess, a pot with a human face depicted on the neck, and similar pots from the Kosk Mound dating back to the Epi-Paleolithic period, and a bone tool, the tip of which is carved in the shape of a head of a calf are examples with the characteristics of individual unique works of art in terms of their contemporaries. A similar example to the wild boar hunting scene found in the IIIrd layer of Catalhoyuk was unearthed on the wall of a building in the IIIrd layer of the Kosk Mound; this and other findings related to hunting are important in terms of indicating the importance and the spiritual meaning attached to hunting by the community during this period.

The Chalcolithic Age: Cultural Continuity and Innovations

The communities of the Chalcolithic Age immediately following upon the Neolithic Age began to more frequently and more effectively mine copper (5500 / 5000 - 3300 / 3000 B.C.). During this period, the settlements in Cappadocia were the cultural starting point for a very wide geography extending from Mesopotamia to the Balkans. Pottery sherds of the Late Ubaid period, representing the oldest spread from Mesopotamia geography

göstermesi bakımından önemlidir.

Kalkolitik Çağ: Kültürel Süreklilik ve Yenilikler

Neolitik Çağı kesintisiz izleyen Kalkolitik Çağ toplumları bakır madenini daha yaygın ve daha etkili biçimde kullanmaya başlamışlardır (MÖ 5500 / 5000 - 3300 / 3000). Bu dönemde Kapadokya yerleşimleri, Mezopotamya'dan Balkanlar'a dek çok geniş bir coğrafyanın kültürel nirengisi olmuştur. Aksaray/Gülağaç ilçesinin kuzeybatısındaki Güvercinkaya'sı yerleşimi ile Kayseri/Develi ilçesinin güneydoğusundaki ünlü Hitit anıtı Fıraktin'in doğusundaki tepede, Mezopotamya coğrafyası dışındaki en eski yayılımını temsil eden Geç Obeid dönemi çanak çömlek parçaları bulunmuştur. Nevşehir/Gülşehir ilçesindeki Civelek Mağarası'nda da, dönemin keramik kültürlerinden ayrılan ancak yine Mezopotamya'nın boyalı çanak çömlek kültürlerinin tesirini taşıyan buluntulara ulaşılmıştır. Civelek Mağarası, Kapadokya'daki kaya yerleşimlerinin en erken örneğini temsil ediyor olması bakımından önemlidir.

Güvercinkaya'sı, Melendiz Çayı'ndan geçiş veren en uygun konumlardan birisinde, yarımada şeklinde çıkıntı yapan bir tepe kıyısında kurulmuştur; göç yolu üzerinde önemli bir istasyon işlevine sahip olmalıdır. Stratejik mevkiisiyle korunma yapısına ihtiyaç duymuş olan Güvercinkaya'sı, güneyden yüksek ve tırmanması olanaksız kayalıklarla, yarımada konumu ve diğer kesimleri iç içe üç surdan oluşan bir kuleye sahip sistemiyle berkitilmiş bir köy yerleşimidir. Surların iç kısımlarında, değişik kademelerde büyük depolama siloları, öğütme sekileri, ocak ve fırınlar belirli düzenler-

de yapılmıştır. İşlik yeri görünümündeki sur yapısının içindeki bir dizi yapı, burada planlı yapılaşmaya gidildiğini göstermektedir. Dahası, tartışmalı da olsa, günümüzden 7000 - 6800 yıl önce, kentleşme olgusu henüz oluşmamışken Orta Anadolu'da köy ya da toprak ağalığına benzer bir sosyal sınıfın Güvercinkaya'sında şekillendiği düşünülmektedir. Gücünü artı değer ya da geniş topraklardan alan ve mal varlığını kalın duvarlarla savunabildiği düşünülen bu sınıflaşmış toplumun varlığı kanıtlanabilirse, Mezopotamya'da ilk kez ortaya çıkan kentleşme olgusunun Anadolu'daki en erken örneğini Güvercinkaya'sının temsil edeceği açıktır. Nitekim, yukarıda ifade bulduğu üzere, Mezopotamya'da kentleşme sürecinin en önemli aşamalarından birini gösteren Geç Obeid dönemi çanak çömleğinin yayılımı, Güvercinkaya'sının bu kavrama yabancı olmadığı bilgisini vermektedir.

Güvercinkaya'sı dahil, Kapadokya'nın döneme hakim olan koyu yüzlü çanak çömleği, Köşk Höyük, Tepecik-Çiftlik ve Kabakulak'ta gözlenmiştir ve bu unsur, Kapadokya'nın Anadolu geleneğinin bir parçası olduğunu göstermektedir. Öte yandan, Aksaray/Güzelağaç İlçesi'ndeki Yüksek Kilise'nin yamaçlarından toplanan ve kazı yöntemiyle de belgelenen bir başka çanak çömlek türü de açığa çıkarılmıştır; koyu yüzlü, kendine özgü kazı bezemeli ve inkrusteli (beyaz macun dolgu) bu çanak çömlekler "Gelveri Kültürü" olarak adlandırılmıştır. Doğu Akdeniz sahillerinden Balkan içlerine dek geniş bir coğrafyada yayılım gösteren karasal ticaretin temsilcisi olan bu çanak çömlek kültürü, en erken buluntu örneklerini vermesi bakımından Kapadokya kökenlidir. Bu kültür, Balkan coğrafyasıyla Kapadokya'nın ticari ve

kültürel ilişkiler kurduğunun en erken somut kanıtıdır.

Erken Tunç Çağı: Kent-Devlet Sürecinde Kapadokya

Anadolu'da kronolojik olarak günümüzden 5300 / 5000 ila 4000 yıl önceki zaman aralığında yaşanan Erken Tunç Çağı'nda Kapadokya, güçlü bir yerel gelenek taşıyan ancak aynı zamanda Ege ve Balkanlar'dan Mezopotamya ve Kafkaslara dek üniversal eski dünyanın ticari ve kültürel paydaşı konumuna sahiptir. Dönem özelliği, içinde dini ve idari yapıların da bulunduğu, kimi tahkim edilmiş, bağımsız şehir devletlerinin kurulmuş olmasıdır. Bakırın üretiminde kalayın katılmasıyla tunç elde edilmiş, daha dayanımlı tarım ve zanaat aletleri ile silahlar üretilmiştir.

Bakırın Kapadokya'da üretilmediğini gösteren ve en iyi araştırılan maden işliği, Niğde/Çamardı ilçesinin güneybatısındaki Kestel/Sarıtuzla'dır. Burayı işleyenler, işliğin 2 km güneyindeki Göltepe'ye yerleşmişlerdir. Yapılan araştırmalar sonucu Kestel'de hematit (demir cevheri) ile kassiterit (kalay cevheri) minerallerinin çıkarıldığı kesin olarak belgelenmiştir.

Kalkolitikten aktarılan gelenek Erken Tunç Çağı'nın I. evresinde kendini sürdürürken, çağın II. evresinde Balkanlar ve Kafkaslar'dan gelen halkların göçlerine tanık olunur. Kültürel değişimin en önemli göstergelerinden biri, koyu yüzlü çanak çömlek geleneğinin yerini kırmızı/kiremidi yüzlü seramiklerine bırakmış olmasıdır. Yeni keramik kültürü genel olarak Kızılırmak'ın batı kesiminde ve Orta-Kuzey Anadolu'da yoğunlaşırken, Kızılırmak yayı içinde, güneyinde ve doğusunda bir boyalı çanak çömlek kültü-

LEMONADE Tour

mutluluğa bilet alın

Ailenizle ya da Yakın Çevrenizle
Kendi Aranızda Size Özel Bir
Tatil mi İstiyorsunuz?

KÜLTÜR ve GEZİ TURLARIMIZ
YURT İÇİ

Gap Turu-Karadeniz Turu-Çanakkale Turu
Ege Turu-Anadolu Turu-Kapadokya Turu-Pamukkale
YURT DIŞI

Avrupa Turları-Egzotik Turlar-Doğu Avrupa Turları
Uzak Doğu Turları-Safari ve Gaptown Turları

- Yurt İçi ve Yurt Dışı Hotel Rezervasyon Hizmeti
- Rent a Car Hizmeti
- Transfer Hizmeti
- Vip Transferi
- Vize İşlemleri

www.lemonadetour.com • lemonade@lemonadetour.com

Yeşilbahçe Mah. M. KASAPOĞLU cad. Çiviler Apt. no:197 k:4 d:12 Muratpaşa / ANTALYA T:+90 242 321 90 40

rü ortaya çıkmıştır. Erken Tunç Çağı'nın II. ve III evresinde Erken Hitit diyebileceğimiz yavaş çark yapımı çanak çömlekle birlikte kullanılan söz konusu gelenek Cappadocian Painted Ware'dir ve ilk buluntu yerinden dolayı Alishar III olarak da tanınmaktadır. Geleneğin nüvesi olan Intermediate Ware'in gelişmiş boyama tarzını yansıtan bu çanak çömlek kültürü, aynı zamanda Kapadokya'nın Erken Tunç Çağı'ndaki sınırını da belirginleştirmektedir.

Kapadokya'da Erken Tunç Çağı'nı en iyi temsil eden iki merkez, Aksaray'ın kuzeyindeki Acemhöyük ve Kayseri'nin kuzeydoğusundaki Kültepe höyükleridir. Çağın II. evresi itibariyle çevre kültür bölgelerinin siyaset, ticaret ve üretimini örgütleyen egemen konumları itibariyle Anadolu ve Anadolu dışından birçok kent devletiyle ilişkide bulunmuşlardır. Bunlardan özellikle Kültepe, Asur Ticaret Kolonileri Çağı'nda Anadolu'nun başkenti olacak stratejik konumunu, daha Er-

were found in the settlement of Guvercinkayasi in the northwest of the district of Gulagac, Aksaray and on the hill east of the famous Hittite monument Fraktin to the southeast of the district of Develi, Kayseri. And in the Civelek Cave in the district of Gulsehir, Nevsehir, finds different from the ceramic cultures of the period but again carrying the effect of the painted pottery cultures of Mesopotamia have been found. The Civelek Cave is important as it represents the earliest known example of a rock settlement in Cappadocia.

Guvercinkayasi was established at one of the most convenient locations giving passage over the Melendiz River, on the edge of a hill jutting out like a peninsula; it must have had the function of an important station on the migration route. Guvercinkayasi, needed some structure of protection given its strategic position, and is a village settlement with its defensive system having a tower, and three city walls protecting its peninsula position and other parts intertwined, and with cliffs on the South which are high and impossible to climb. Great storage silos, grinding benches, stoves and ovens were made in certain determined areas in the inner parts of the city walls, at different levels. A series of structures inside the city wall structure with the appearance of a workshop shows that planned construction was made here. Moreover, even though arguably, it is thought that a social class similar to the landlordism of Central Anatolia was developed in Guvercinkayasi 7000-6800 before the present, prior to the onset of urbanization. If the existence of this stratified society, which got its power from surplus or large lands, and which is thought

to have defended its assets by thick walls, can be proved, it is clear that Guvercinkayasi represents the earliest example of the phenomenon of urbanization, which emerged for the first time in Mesopotamia, in Anatolia. Indeed, as mentioned above, the spread of pottery of the late Ubaid period shows one of the most important steps in the process of urbanization in Mesopotamia, and indicates that Guvercinkayasi was no stranger to this concept.

The dark-faced pottery of Cappadocia which dominated the period was found at Guvercinkayasi, in the Kosk Mound, at Tepecik-Ciftlik and Kabakulak, and this element indicates Cappadocia was within the Anatolian tradition. However, on the other hand, another type of pottery, which was collected from the slopes of the High Church in the district of Guzlagac, Aksaray and documented through excavation was unearthed; and these works of pottery were dark-faced, but carry unique carved and encrusted decoration, were termed characteristics of the "Gelveri Culture." This pottery culture, which represented the land trade spread over a wide geography from the coasts of the Eastern Mediterranean Sea to the interior of the Balkans, had its origin in Cappadocia from the dates of the earliest finds. This culture is the earliest concrete evidence that the Balkan geography and Cappadocia established commercial and cultural relations.

Early Bronze Age: Cappadocia within the City-State Process

Cappadocia has a position carrying a strong local tradition but, at the same time was a commercial and cultural

shareholder in the 'universal' old-world extending from the Aegean and the Balkans to Mesopotamia and the Caucasus during the Early Bronze Age in Anatolia in the period from 5300 / 5000 to 4000 years ago. The feature of this period is that independent city-states including their own religious and administrative structures, and some of which were fortified, were established. Bronze was obtained from the production of copper with the addition of tin, and more resistant agricultural and craft tools and weapons were produced.

The metal workshop, showing copper was produced in Cappadocia and which has been the most studied, is at Kestel/Saritzla to the southwest of the district of Camardi, Nigde. The ones who worked here settled in Goltepe, 2 km south of the workshop. As a result of the research, it has been accurately documented that hematite (iron ore) and cassiterite (tin ore) minerals were extracted at Kestel.

While the tradition transferred from the Chalcolithic Age continued into the First phase of the Early Bronze Age, evidence for the migration of peoples from the Balkans and the Caucasus was found in the IInd phase of this age. One of the most important indicators of cultural change is the dark-faced pottery tradition gave way to red-faced ceramics. While the new ceramic culture was generally concentrated in the western part of the Kizilirmak and in Mid-North Anatolia, a painted pottery culture emerged within the Kizilirmak bow, and to its south and east. The tradition in question, which was used together with slow wheel-made pottery that can be called Early Hittite in the IInd and IIIrd phases of

ken Tunç Çağı'nda oluşturmaya başlamıştır. Erken Tunç Çağı'nın sonlarına ait tabakalarında (13.-11. kültür katları) büyük bir hanedanlığın yaşadığını gösteren ünik sanat eserlerine ve megaron tarzı büyük yapılara ulaşılmıştır.

Anadolu'da yazı bu dönemde henüz tanınmaz iken, Mezopotamya'nın çivi yazılı kaynaklarından Orta Anadolu'nun tarihi coğrafyası hakkında çok önemli bilgilere ulaşılmaktadır.

Yazılı kayıtlara göre Erken Tunç Çağı'nın son evresinde (ETÇ III), Mezopotamya'nın Akkad'lı kralı Sargon'un (Şarrum-kin) Kapadokya Bölgesi zenginliklerine sahip olmak, kendi ticari kervanlarının güvenliğini sağlamak ve buradaki siyasi erki kendi kontrolüne almak amacıyla askeri sefer düzenlediği görülmektedir.

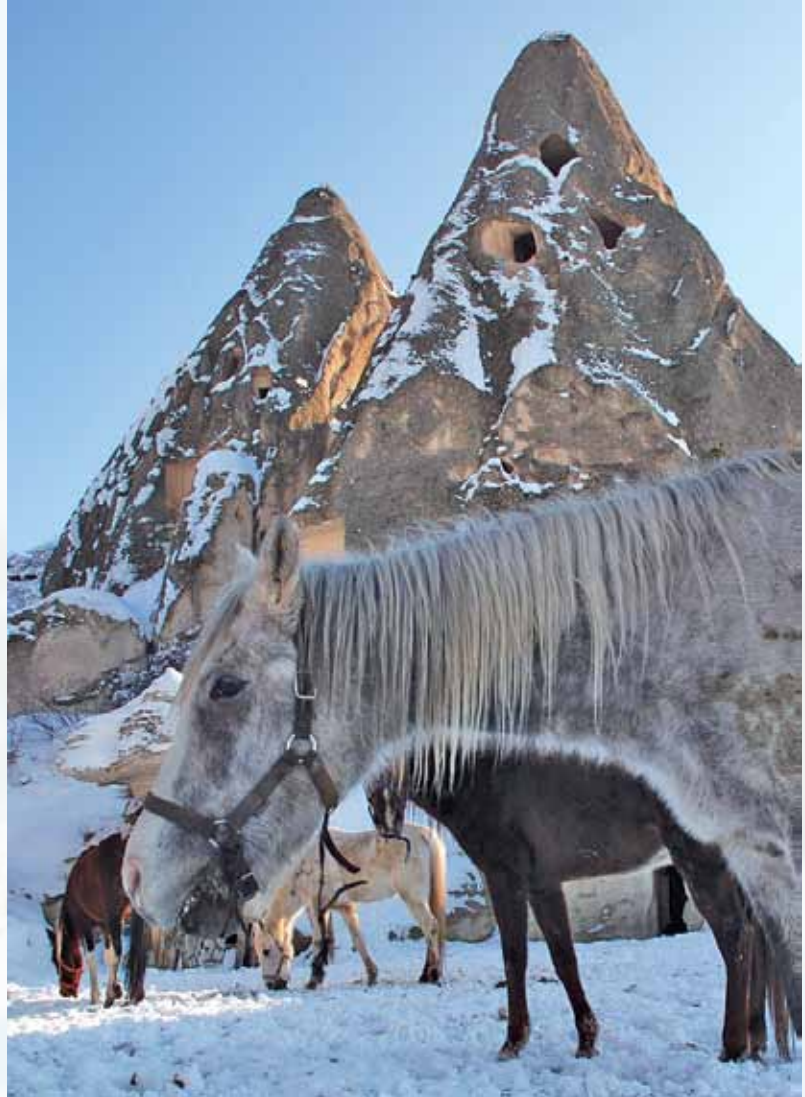
Sargon, yazılı kayıtlarında kendisine karşı oluşan koalisyonu bertaraf ettiğini yazmaktadır; bu metin, Anadolu'nun bilinen en eski kralının adı Nur-daggal'ı da zikretmektedir. Sargon'un torunu Naram-Sin, bir başka Anadolu kralı olan Hatti kralı Pampa'nın adını vermektedir.

Naram-Sin, Pampa tarafından kendisine karşı birleştirilen Anadolu'nun 17 kralıyla savaştığını ancak onları mağlup ettiğini kaydetmiştir. Kayseri'nin hemen kuzeydoğusundaki Kültepe ile Aksaray'ın kuzeybatısındaki Acemhöyük yerleşimlerinde, Akkad dönemine ilişkin çok önemli arkeolojik buluntulara ulaşılmıştır.

Akkad kralı tarafından Burushattum olarak adlandırılan kent devleti, birçok araştırmacı tarafından Acemhöyük ile eşleştirilmektedir.

Mezopotamya'da yaşanan siyasi kargaşa ve sonrasında yeni egemenliklerin oluşum sürecinde Anadolu'daki kent devletleri varlığını

koruyacak, daha organize yapısıyla Ön Asya'nın siyasi-ticari hayatını yönlendiren önemli bir aktör olacaktır.

the Early Bronze Age, is called Cappadocian Painted Ware, and is also known as Alisar III due to the place where it was first found. This pottery culture, reflecting the advanced painting style of Intermediate Ware which is the nucleus of this tradition, also underscores the limit of Cappadocia during the Early Bronze Age.

The two centers that represent the Early Bronze Age best in Cappadocia, are Acemhoyuk North of Aksaray and the Kultepe mound to the northeast of Kayseri. They had relationships with many city-states in and beyond Anatolia, a consequence of their dominant positions organizing politics, commerce and production in the environmental cultural regions of the IInd phase of the age. Of these in particular, Kultepe began, already in the Early Bronze Age to create its strategic position that would become the capital of Anatolia in the Age of the Assyrian

Trade Colonies. Unique works of art and megaron style large buildings, showing the presence of a great dynasty, were found in the layers belonging to the end of Early Bronze Age (13th-11th culture layers).

While writing is not yet found in Anatolia during this period, very important information concerning the historical geography of Central Anatolia is obtained from the cuneiform written sources of Mesopotamia. According to the written records, King Sargon of Akkad, Mesopotamia organized military expeditions in order to possess the wealth of the Cappadocian Region, ensure the safety of his own commercial caravans, and take over political authority here, during the last phase of the Early Bronze Age (EBA III). Sargon writes that he disposed of the coalition against him, in the written record; this text also mentions the name of the oldest known king of Anatolia, namely Nurdaggal. Naram-

Sin, the grandson of Sargon, gives the name of Pampa, the Hittite king, who was another Anatolian king. Naram-Sin recorded that he fought against 17 kings of Anatolia, a coalition combined by Pampa against him, and that he had defeated them.

Very important archaeological finds relating to the Akkadian period were found in the settlements of Kultepe to the northeast of Kayseri and at Acemhoyuk to the northwest of Aksaray. The city state named as Burushattum by the king of Akkad is identified with Acemhoyuk by many researchers.

These city states in Anatolia would protect their existence and would be an important actor driving the political and commercial life of Asia Minor with its more organized structure in the process of formation of new sovereignties during and after the political turmoil in Mesopotamia.

Toprağa Ses Verenler, Müziğin Ritmi: “DARBUKA”

İsmet ÖZTÜRK, Rehber

Yıllar önce Avanos'ta “Bizim Ev” restoranda yabancı misafirlerimle yemek yerken, şef aşçının bir yayın balığı temiz-

lediğini, ancak balığın derisini yüzdükten sonra deriyi alıp bir kenara ayırdığını fark ettim. Ne yaptığını sorunca, O da yayın balığının derisinden bir arkadaşının darbuka, def vb müzik aletleri imal ettiğini söyledi.

İnanamadım ve kim olduğunu sordum. Konunun peşini bırakmayarak iz sürdüm. Aradığım atölyeyi bulduğumda o kişinin, tanıdığım çok iyi çanak ustalarından Mehmet Körükçü olduğunu gördüm. Hoş bir sohbetten sonra Mehmet'in odun ateşinde demlediği çayı yudumlayarak konuyla ilgili derin bir sohbe daldık. Mehmet beni bu konu ile ilgili bayağı bilgilendirdi. Anlattığı şeyler, verdiği bilgiler oldukça ilginç

ve değerli idi... Bana bir de küçük bir gösteri yaptılar. Sonra bu iki insanın nasıl bir araya gelerek dünya çapında kaliteli eşsiz “**Udu Dram**” ya da Dümbelek, Darbuka'yı yaptıklarını, nasıl geliştirdiklerini anlattılar bana...

Mehmet Körükçü, Avanoslu, 1966 doğumlu bir çanak ustası. Bu işe daha on yaşlarında başlamış; o gün bugün toprakla, çamurla haşır neşir olmuş. 30-35 sene geçmiş aradan tabii bu kaliteyi ve ustalığı yakalayana kadar.

Sonra bir gün M. Emin Bolat çıkagelmiş Avanos'a. **Emin bey bir ritim ustası ve işte hikayesi:**

Those Who Give Sound to the Earth, The Rhythm of Music: “GOBLET DRUM”

Ismet OZTURK, Tour Guide

Years ago, while I was having dinner with some foreign guests at “Bizim Ev (Our House)” restaurant in Avanos, I noticed that the chef was cleaning a catfish, but after skinning the fish, he was putting the skin to one side, not throwing it away. When I asked why he was saving the skins, he told me that a friend of his made musical instruments, such as the goblet drum, the tambourine etc. with catfish skin.

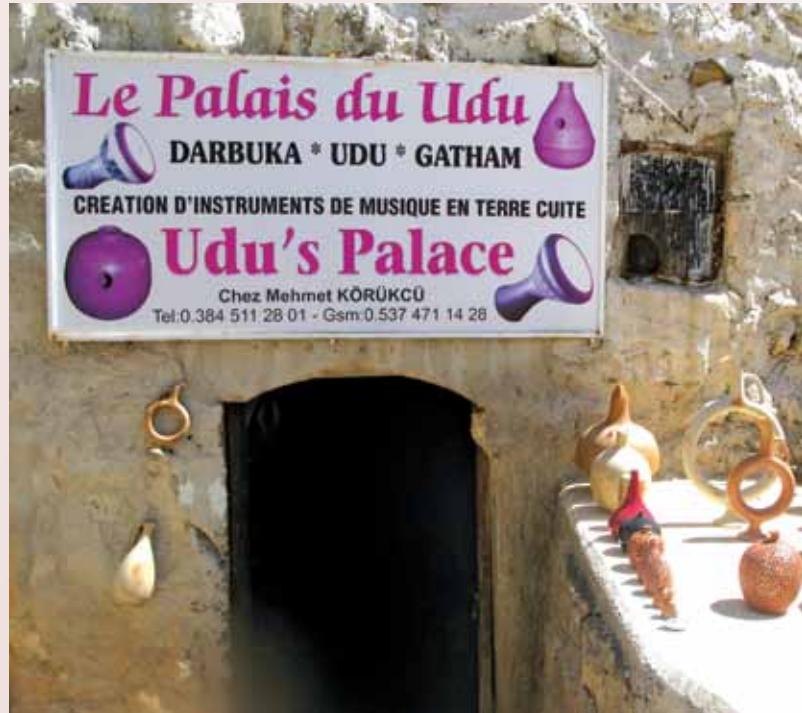
I could not believe what I heard, and so I asked him who this man was. I pursued and traced the man. When I found the workshop I was looking for, I found the person was Mehmet Korukcu, one of the best masters of the craft of pottery that I ever knew. We had a pleasant and deep conversation about the matter, while sipping the tea Mehmet brewed over the wood-fire. He told me a great deal about this matter and the things he told, the information he gave, were extremely interesting and valuable...

And they did a little show for me. Then they told me how these two people had come together and made the world-class quality and quite unique “**Udu Dram**” the goblet drum, and spoke about exactly how they had developed it.

Mehmet Korukcu is a master of pottery from Avanos, born in 1966. He started working in the pottery at the age of ten and he has

been immersed in earth and mud ever since. Of course a

Sag, he said he could not get a good tune, that he had been to

considerable time, 30-35 years passed, before he reached his present level of quality and craftsmanship.

Then one day, M. Emin Bolat came to Avanos. **Mr. Bolat is a master of rhythm, and here is his story:**

One day, they entered the studio for sound recording with Arif Sag in Is -

all the regions of Turkey where the goblet drum was made from a clay pot (Iznik, Menemen and Samandag), but could not find a right one, that the products looked in general more like a vase than a drum, and he could not get the sound he was looking for and needed from them. And Arif

Sag said, “Did you go to Avanos?”... He said, “No.” “Also go there, and find Mehmet,” he said. “Would I stop looking?” said Emin, “I immediately got out of the studio, bought a ticket, and I was in Avanos the next morn-

ing.” He asked for Mehmet, and found... The life stories of both resemble each other; both started their lifeworks when they were children.

t a n -
bul. Whlie
they were
talking with Arif

Bir gün İstanbul'da Arif Sağ ile stüdyoya girmişler ses kaydı için. Arif beyle konuşurken bir türlü iyi bir akort yakalayamadığını, Türkiye'nin çanakta çamurdan darbuka yapılan tüm yörelerini (İznik, Menemen, Samandağ) gezdiğini ama bulamadığını, genelde yapılan ürünlerin daha çok vazoya benzediğini, istediği o akortu bir türlü yakalayamadığını söylemiş. Arif Sağ da "Avanos'a gittin mi?" diye sormuş... O da "hayır" demiş. "Bir de oraya git, Mehmet'i ara bul" demiş. "Durur muyum" diyor Emin, "hemen stüdyodan çıkıp bir bilet aldım ertesi sabah Avano'sta'yım." Mehmet'i aramış sormuş bulmuş... İkisinin de hayat hikayeleri örtüşüyor; ikisi de çocuk yaşlarda başlamışlar işlerine.

M. Emin Bolat 1966, İskenderun doğumlu. Daha ilkokul çağlarında merak salmış müziğe; eğitimine devam etmemiş

onun için. İlk müzik aletini un elenen eleğe gazoz kapaklarını takarak yapmış kendisi. İyi akort tutan, ritim veren, iyi ve kaliteli enstrüman bulamadığından evde kendisi yapmaya başlamış. Uzun uğraşlar, emekler vererek kendisi için "tef" ve "bendir" ile başlamış. Zamanla yeni çalışmalar yaparak enstrüman çeşitlerini daha da çoğaltıp geliştirmiş.

Bendir; Klasik Türk Musikisi'nde ve özellikle Mevlevi zikir musikisinde daire veya def adıyla bilinen vurmali çalgının mağrip ülkelerine (özellikle Fas ve Cezayir) özgü biçimidir. Mağrip Arapça'sından alınan bendir adı Türkiye'de 1980'lerden sonra yaygın kullanıma kavuşmuştur. Genellikle 40 ila 55 cm çapında daire şeklindeki bir kasnağa deri germek suretiyle imal edilen bendirin belirgin bir özelliği, rezonans sağlamak amacıyla iç tarafına gerilen iplerdir. Aynı enstrüman 12. yüz-

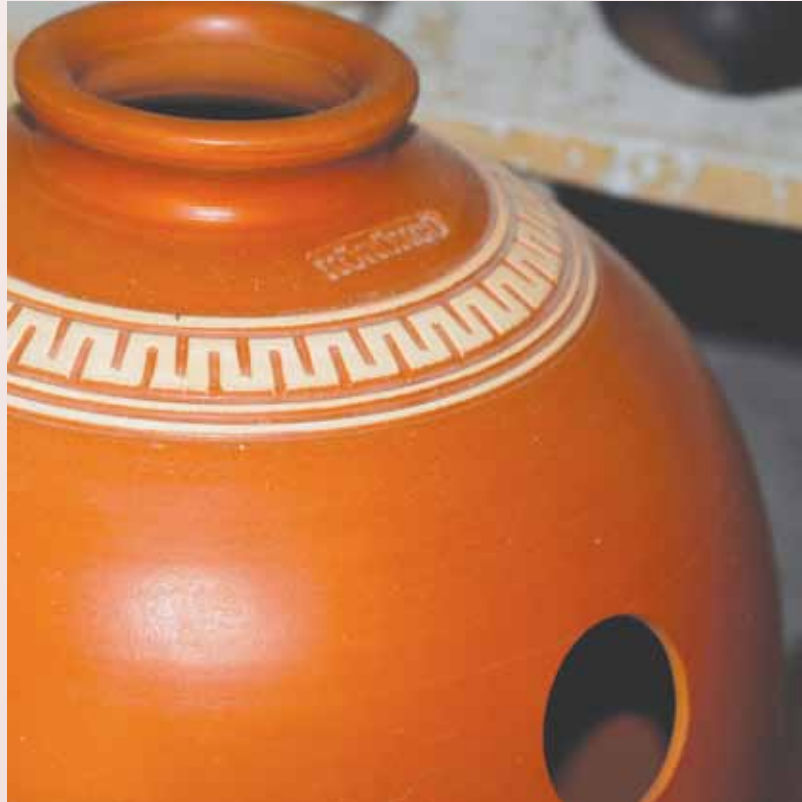
yıldan itibaren Ortaçağ Avrupa müziğinde timbre veya tymbre (Fransızca) adıyla yaygın olarak kullanılmıştır. Arapça adın Fransızca'dan aktarılmış olması kuvvetli olasılıktır.

Türkiye'de son dönemlerde kullanım alanı yaygınlaşmaya başlamış olup, ilahi müziğinin yanında Türk Halk Müziği'nde en çok kullanılan ritim aleti olmuştur. Bunun yanında Türkçe rock parçalarda da zaman zaman görülebilmektedir.

1994 yılında ilk atölyesini İstanbul Beyoğlu'nda Emin Percussion adını vererek açtı. Teknik, estetik, ses değerleri bakımından çok özel titiz uygulamalarla, el işçiliği ile yapılan tüm enstrümanların form ve tasarımını kendisi yapmaktadır. El emeği göz nuru ile Kızılırmak'ın çamurundan, yayın balığının derisinden yapılan bu çok özel enstrümanlar başta Türkiye olmak üzere

M. Emin Bolat was born in Iskenderun, in 1966. He was interested in music even at elementary school and he did not continue his education for this reason. He made his first musical instrument by installing soda bottle caps on the flour sieve. As he could not find a good and high-quality musical instrument that was well tuning and with a good sounding rhythm; he gave up looking and began to make one at home for himself. He started by making a “tambourine”, a “bendir”, for himself, through long effort, hard earned experience and workmanship. Over time, he increased and developed the range of musical instruments he produced through making further new studies.

The bendir is the type of the percussion instrument known as tambourine in Classical Turkish Music and especially employed in Mevlevi ritual music, which is specific to the countries of the Maghreb (especially Morocco and Algeria). The name bendir, taken from Maghreb Arabic became widely used in Turkey after the 1980s. A significant feature of the bendir, which is manufactured by stretching a skin over a circular hoop, the hoop usually having a diameter of 40-55 cm, are the strings that are stretched over the inner side to provide resonance to the sound. The same musical instrument was widely used in medieval European music, having the name timbre or tymbre (in French), starting from the 12th century. There is the strong probability that the Arabic name was transferred into French. Its widespread usage has started in recent years in Turkey, and it is the most used rhythm instrument of Turkish Folk Music today, in addition to its use in the divine music of the Mevlevi Sema. In addition, it can also be found, used in Turkish rock music from time to time.

Udu Dram

He opened his first workshop with the name Emin Percussion in Beyoglu, Istanbul, in 1994. He himself makes the form and design of all the musical instruments which are made through very special and meticulous practices in terms of technics, aesthetics and sound values, by hand. These very special musical instruments made by hand, from the mud of the Kizilirmak River and from catfish skin, are used in the world's major countries, and particularly in Turkey today.

These instruments have entered the international market over the last 5 to 6 years and their unique sound appeals to 70% foreign customers. All are individual and hand-made and each is unique. Its weight and degree of furnacing are very important. Choosing the right skin etc. are very important factors. The reasons for preferring the skin of capricorn, goat, beef, and catfish is that these skins are able to be tuned, they have the tuning feature, as they are without scales or hair pores

Mehmet Körükçü & Emin Bolat

and these skins are employed in all the percussion musical instruments of this type in the world. We end our conversation about this different story giving the last word to Mr. Bolat, and we learn the reach of his aim,

“The goblet drum is the spinal cord of music, this music should be promoted and ‘World of Civilization’ should reverberate to the sound of rhythm,” he says.

and then we depart, taking with us the sound of this particular wonderful catfish skinned musical instrument...

dünyanın belli başlı ülkelerinde kullanılmaktadır.

Beş, altı yıldır uluslararası pazara yöneldi. %70 yabancı müşteriye hitap ediyor. Hepsi el yapımı. Yapılan bir ürünün ikinci bir örneği yok. Ağırılık derecesi, fırında pişme derecesi çok önemli.

Derinin iyi seçilmesi vb önemli faktörler. Oğlak, keçi, sığır, yayın balığı derisini tercih nedeni pulşuz ve kıl gözenekleri olmadığından akort bırakma özelliği var. Bütün dünya müziklerinde kullanılır.

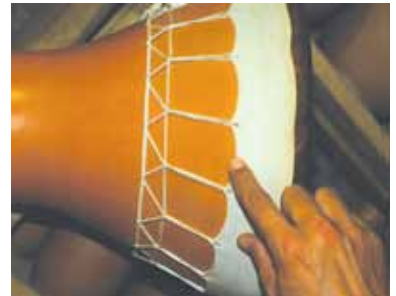
Emin Beyle söyleşimizi, son sözünü ve amacını alıp bu farklı hikayeyi burada noktalarken, kendimizi bu özel enstrümanın sesine bırakarak ayrılıyoruz...

"Darbuka müziğinin omuriliği, bu müziği teşvik edip,

"Medeniyet Dünyası"nı ritim sesiyle inletmek gerek," diyor.

Kulağımızda yayın balığı derili eşsiz darbukadan çıkan müziğin kalıntısıyla oradan ayrılıyoruz.

Derviş Evi

“Kapadokya”

DERVİŞ EVİ
Göreme Kavşağı, Ortahisar Kasabası
Ürgüp 50650 NEVŞEHİR

Tel : 0384 343 20 80
Faks : 0384 343 20 90
GSM : 0532 486 32 54

www.dervisevi.com
e-posta: dervishouse@hotmail.com

Derviş Evi

“Denizli”

DERVİŞ EVİ
Fatih Mh. Atatürk Cd. Oteller 6/108 Sk.
Karahayit 20290 DENİZLİ

Tel : 0258 271 40 50
Faks : 0258 271 40 49
GSM : 0530 371 85 99

www.dervisevi.com
e-posta: dervishouse@hotmail.com

Trakyalı Hemşehrimiz: ORPHEUS

Süleyman DİNGİL, Rehber

Son günlerde Orpheus üzerine gazetelerde haberler görüyoruz. Özgen Acar "Ozan Orpheus Dönüyor" diye 02 Aralık 2012 Cumhuriyet Gazetesi'ndeki makalesinde Orpheus'u anlatıyor. Urfa'dan giden Orpheus mozaığının geri geleceğini söylüyor ve bir başka mozaığın -Orpheus'u parçalayan Maenadlardan birine ait olan mozaığın- ne zaman geleceğini soruyor. Daha sonraki bir haberde Orpheus mozaığının geri geldiği ve 06 Aralık 2012'de Ertuğrul Günay'ın İstanbul'da bir basın toplantısında tanıttığı anlatılıyor.

Fakat en ilginç, en güzel Orpheus mozaığı, yabancı mitoloji kitaplarında da resmi gösterilen mozaik, Tarsus Mozaığı diye bilinen, Hatay Müzesi büyük salon duvarında sergilenen Orpheus Mozaığı'dır.

Orpheus Kimdir?

Orpheus benim de yaşamımda arkadaş olduğum gibi bir müzisyen, bir gitarist, Trakyalı bir hemşehrimizdir. Antalya yakınları, Yeniköy'de de bir Orfe Çiftliği var.

Şefik Can'ın Mitoloji kitabının 225. sayfasında Orpheus "**Bir rivayete göre Apollon'un, diğer bir rivayete göre bir ırmak tanrısı olan Oiağrus'un oğlu olup, anası Kalliope adındaki ilham perisidir**".

Orpheus, lirinden o kadar hoş sesler çıkarırdı ki, yirtıcı hayvanlar inlerinden çıkıp onun dizleri dibine yatarlardı; kuşlar havada uçmaktan vazgeçer, onun yanına gelip konarlardı. O, lirini çalmaya başlayınca ağaçlar heyecandan titrer, kayalar bile ona doğru koşarlardı.

Argonautlar seferine katılmış, liriyle büyük işler başarmıştır. Bir rivayete göre Karadeniz'e açılan boğazdaki yalçın oynak kayaları lirin ahengiyle yere bağlayan ve arkadaşlarını ölümünden kurtaran o idi. Yine lirini çalarak altın postu bekleyen ejderi onun uyutmuş olduğunu söyleyenler de vardır.

Orpheus Argonautlarla beraber Kolchis'ten döndükten sonra Trakya'ya yerleşti ve oranın kralı oldu. O sırada çok güzel bir peri kızı olan Eurydike'ye gönül vermiş, onunla evlenmişti. Karısını çıldırmasıya seviyordu. Bir gün sevgili karısı, Aristoiros adındaki bir çobanın takibinden kurtulmak için kaçarken, sık otlar arasında gizlenen bir yılanı göremedi, üstüne bastı, yılan Eurydike'yi ısırınca güzel kadın çok yaşayamadı, öldü. Sevgili karısının ölümünden sonra Orpheus, dünyada hiçbir kimsenin hissedemeyeceği

büyük bir ızdırabın ve ye'isin tesiriyle kıvrınmaya başladı. Kendini avutmak için, lirini alarak Trakya dağlarına çıktı, çaldı çağırdı, dağı taşı inetti. Fakat hiçbir şey onu teselli edemedi, daima Eurydike'nin hayali gözünün önünde idi.

Onsuz yaşayamayacağını anlayınca, yeraltına karanlık aleme inmeyi bile göze aldı, taşlaşmış kalplerin bulunduğu karanlık diyara inerek sevgilisini aramak istedi. Öteki alemin kapısına geldi, lirini çalmaya başladı. Cehennemin kapısını bekleyen üç başlı Kerberos'un bile ağzı açık kaldı. İksion'un tekerleği, lirin sesini dinlemek için dönmeyi bıraktı.

Nihayet Orpheus yeraltı tanrısı Hades'in huzuruna çıktı. Lirini daha hazin, daha acıklı çalmaya başladı. Merhametsiz Hades'in kalbi yumuşadı. Orpheus'a bir şartla karısını geri verebileceğini söyledi. Şartı şu idi: Yeryüzüne çıkıncaya değin kendisini takip edecek olan sevgilisinin yüzüne bakmayacaktı. Orpheus sevin-di, gün ışığına doğru yürümeye başladı. Karısı kendisini takip ediyordu. Nerede ise yeryüzüne çıkacaklardı, fakat aşk ateşi ile yanan Orpheus dayanamadı. Hades'in sözünü unutarak Eurydike'yi görmek için geri döndü, baktı ve sevgili karısı bir buhar gibi bir anda havaya yükselip kayboldu. Tam yedi ay yalçın bir kayanın üstünde kaldı Orpheus ve liriyle ızdırı-

Our Thracian Countryman: ORPHEUS

Suleyman DINGIL, Tour Guide

Recently, we find news in the newspapers concerning Orpheus. Ozgen Acar tells us about Orpheus in his article entitled: "Minstrel Orpheus Returns" in the Cumhuriyet Newspaper dated December the 2nd, 2012. He reports that the Orpheus mosaic taken from Urfa will be returned, and he asks when another mosaic - that depicting one of the Maenads pulling Orpheus to pieces - will be returned. In a later news item, it was reported that the Orpheus mosaic had been returned and been introduced to the public by the Minister Ertugrul Gunay at

a press conference held on December 6th, 2012, in Istanbul.

However, the most interesting and the most beautiful Orpheus mosaic, the picture of which is frequently illustrated in foreign books on mythology, is the Orpheus Mosaic known as the Tarsus Mosaic, which is exhibited on the wall of the large hall of the Hatay Museum, Antakya.

Who was Orpheus?

Orpheus was a musician, a guitarist-like lyre player, and a

Thracian countryman of ours, just like a friend of mine. And there is an Orfe Farm in Yenikoy, near Antalya.

On the 225th page of Sefik Can's book Mythology, Orpheus is described as: **"Apollo's son according to one legend, or the son of Oiahrus, the river god, according to another legend, and his mother was the muse called Calliope."**

Orpheus made such pleasant sounds with his

Orpheus Mozaigi, Hatay Arkeoloji Müzesi / Orpheus Mosaic, Hatay Archaeological Museum

bını kayalara anlattı. Kaplanlar, meşeler, kayalar onu dinlemeye yanına geliyorlardı.

İnsanlara müzikle sarhoş olmayı öğrettiği ve şarapla sarhoş olmayı reddettiği, başka kadınları görmediği için Bakkhalar (sarhoş çılgın bakireler), öfkeli Trakyalı kadınlar Orpheus'un üzerine çullanarak onu parça parça ettiler. Kafası ırmağa düştü, oradan denize... Yüzerek Midilli Adası'na kadar gitti. Sonra orada Orpheusçular tarafından bir tapınak yapıldı.

Mitoloji kitapları Orpheus'u böyle anlatıyor. Orpheus'u ben ne zaman tanıdım? İstanbul'da üniversitede öğrenci iken gita-

ra yeni başlamıştım. 1960'lı yıllarda dünyada ve İstanbul'da bir film çok güncelleşti, ünlendi; Orfe Negro (Siyah Orfe). Müziği Manha de Carnaval öyle ünlendi ki benim de ilk çalmaya başladığım ve sevdiğim bir şarkı oldu. Orfe Negro, Rio de Jenairo'da karnavalda çevrilen bir film. Trakya nere, Brezilya'daki Rio de Jenario nere? Rio Karnavalı'nda insanlar çılgınca eğleniyor, yüzlerce insan yaşamını yitiriyor, Orpheus adında bir genç de sevgilisi Eurydike'yi yitiriyor, öldüğünü anlayıp morglarda onu arıyor. Sonra da Rio'da bizim sarp Beydağları tepelerine benzeyen dağlara çıkıp sabahlara kadar gitarıyla güneş doğarken, şafakta güneşe yalvarıp

benim sevgilimi bana getirin, diye ağıtlar yakıyor. O zamanın filmleri daha çok Fransızca şarkılarla süsleniyordu. Şarkının ilk mısrası "Maten fait le vait le soleil" (**Doğ ey güneş, doğ da sevgilimi bana getir**) diye başlıyordu. Sevdiğim gitarımla çaldığım ve şarkısını becerebildiğim kadar Fransızca sözleriyle söylediğim bir şarkı olarak yaşamımda yer ederken, yıllar sonra rehberlik mesleğimde birden Orpheus mitolojisiyle karşılaştım.

Bergama'da aşağı yamaç kente Demeter Tapınağı vardır. Demeter anlatılırken kızı Persephone'yi de anlatmak gerekir. Persephone ile Orpheus'un Eurydike'sinin yer-

Ozan Orpheus dönüyor Özgen ACAR Cumhuriyet Gazetesi / Minstrel Orpheus Returns Ozgen Acar The Cumhuriyet Newspaper

lyre that the wild animals would get out of their lairs and lay at his feet; the birds would stop flying and perch beside him. When he started to play his lyre, the trees would tremble with excitement and even the rocks would run to him.

He participated in the expedition of the Argonauts and achieved great things with his lyre. According to one legend, it was Orpheus who stilled the moving rocks in the strait opening into the Black Sea through the harmony of sound he produced from his lyre, and as a result he rescued his friends from certain death. Again, there are also those who say that he sent the dragon, which was guarded the Golden Fleece, to sleep through playing his lyre.

After returning from Colchis with the Argonauts, Orpheus settled in Thrace and became its king. At that time, he had fallen in love with a very beautiful fairy girl named Eurydice and he married her. He greatly loved his wife. One day, when his beloved wife was escaping from the pursuit of a shepherd called Aristaeus, she was unable to see a serpent which had hidden in the tall grass, and she stepped on it. When the serpent bit Eurydice, this beautiful woman could not live long, and she died. After the death of his beloved wife, Orpheus became convulsed with the agony and misery of bereavement and felt a sorrow that could not be felt by anyone else in the world. To console himself, he took his lyre and went into the mountains of Thrace, played upon it and tore the place down. But nothing could console him as the thought of Eurydice was always on his mind. When he

realized that he could not live without her, he even risked going into the underworld, into the dark realm, as he wished to search for his lost lover by going down into the dark realm where the petrified hearts were. He came to the door of the other realm, and started to play his lyre. Even the mouth of the three-headed Cerberus, who guarded the door into hell, fell open. And Ixion's wheel stopped turning so it could listen to the sound of the lyre.

Finally, Orpheus reached Hades, the God of the Underworld and Orpheus began to play his lyre even more sadly and movingly. The heart of the merciless Hades was softened. He told Orpheus that he could give back his wife on one condition. This condition was that Orpheus would not look at his lover's face, she would be following behind him, until they came out on to the earth. Orpheus was delighted, accepting Hades condition and he began to walk toward the light of day. His wife followed behind him. They were almost coming out onto the surface of the earth, but Orpheus, burning with love, could not resist it. He entirely forgot Hades' words, and he turned back to see Eurydice. However, when he looked at her, his beloved wife at once rose into the air like vapor and she disappeared. Orpheus stayed on a steep rock for seven months and he told of his sorrow to the rocks through his lyre. The tigers, oaks and rocks all came near to listen to him.

As Orpheus taught people to get drunk, not with wine but with the sounds of music, and was paying no attention to other women, the Bacchante (wild drunk virgins), the angry Thracian women swooped down on him and tore his body into pieces. His head fell into the river,

and from there went into the sea... It swam up to the island of Lesbos. Later, a temple was built there by the Orpheusians.

The books of mythology describe Orpheus's life like this. When did I first hear of Orpheus? I first heard of Orpheus when I was a beginner on the guitar, as a student at Istanbul University. A movie became very popular and famous in Istanbul and throughout the world in the 1960s; it was called: Orfe Negro (Black Orpheus). Its music, the Manha de Carnaval became so well known that it was the song which I first started to play and loved. Orfe Negro is a movie made about the carnival in Rio de Janeiro. But Thrace and Rio de Janeiro in Brazil are so far apart! In the Rio Carnival, people have fun like crazy and hundreds of people lose their lives. And a young man named Orpheus loses his lover named Eurydice, finds out that she is dead, and looks for her in the morgues. Then, he goes up into the mountains similar to the steep hills of our Beydaglari by Antalya Bay, and laments with his guitar until dawn, pleading to the sun to bring back his lover to him. The movies of that time were often adorned with French songs. The first line of the song began: "Maten fait le voit le soleil" (**Rise, O sun, rise to bring me my beloved**). While it took its place in my life as a song that I loved, and played on my guitar, and sang the French words as much as I could, many years later I suddenly met with the mythology of Orpheus in my profession as a tour guide.

There is the Temple of Demeter in the city below the slope in Pergamon. While describing Demeter, her daughter Persephone should also be mentioned. There is a parallel between the departure of

altına gidişlerinde bir paralellik vardır. Hades, Demeter'in kızı Persephone'yi zorla yeraltına kaçıır. Annesi, kızını elinde meşale ile yeraltı dünyasında da arar ve Hades'in yanında bulur. Sonra tanrıların kararı üzere Persephone yılın bir bölümünü yeraltında bir bölümünü yeryüzünde geçirir. Yeryüzünde iken bahar yaz, yeraltında iken kış olur. Bunları anlattıktan sonra Orpheus'un hüznünlü şarkısını tapınağı terk etmeden söylerim. Yirmi-yirmi beş yıl öncesi yıllardaki turistlerin çoğu Orfe Negro filmini de şarkıyı da anımsar. Bu benim hoşuma gider, grubun da hoşuna gittiğini sanırım.

Yıllar sonra Studiosus rehber-

leriyle bir Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu inceleme eğitim gezisi yaptık. Ben, Karadeniz ormanları, çay, fındık konularının yanı sıra, Argonautlar'ın Kolchis'te altın postu aramaya giderken Argo gemisinde Herakles gibi yarı tanrıların bile kürek çekmede görev almasının yanında, Orpheus'a geminin baş tarafında oturması, onlara gitar çalma, müzik yapma ve kürek çekme temposu verme görevinin verildiğini ve sonunda Orpheus'un acıklı yaşam öyküsünü anlatıyorum, "Manha de Carnaval" şarkısını söyleyerek sunumumu bitiriyorum.

Yine yıllar sonra bir rastlantı sonucu İstanbul'dan Oktogon

acentesi aracılığı ile gelen müşterilerin İsviçre'deki acentelerin adının Orpheus olduğunu öğreniyorum. Turumuz Antalya'dan başlıyor, Silifke, Tarsus, Hatay, Kapadokya'ya devam ediyor. Doruk noktası, Orpheus grubu ile Hatay Müzesi'nde Tarsus Mozaïği (Orpheus) önünde mitolojisinin anlatımı ve grup fotoğrafı.

En son gelelim Antalya'ya; Yakınımız, ahabamız Feriha hanımla Orhan Bey (Orfe Çiftliği'nin sahipleri) Yeniköy'de turistik bir at çiftliği kuruyorlar. İsimlerinin ilk heceleri olan OR-FE sözcüğünü isim olarak çiftliğe veriyorlar. Önce farkında değiller. Müzeden bir arkeolog arkadaşları,

Persephone and of Orpheus' Eurydice into the underworld. Hades takes Demeter's daughter Persephone into the underground by force. The mother searches for her daughter with a torch in her hand even in the underworld, and finds her near Hades. Then due to the decision made by the gods, Persephone spends a portion of the year underground and the other portion here on earth. It is spring-summer while she is on the earth, and it is winter while she is under the ground. After telling of these, I sing Orpheus' sad song before leaving the temple. Most of the tourists remembering twenty to twenty five years ago remember both the Orfe Negro film, and the song. This pleases me, and I think it also pleases the group.

Years later we made a field trip to study the Eastern Black Sea and Eastern Anatolia with the Studiosus tour guides. In addition to the subjects of the Black Sea forests, tea and nuts, I told that Orpheus was given the task of sitting at the head of the ship, and playing to them on his guitar, making music and giving them the pace for rowing to, although even the demigods like Heracles were involved in rowing the ship called Argo while the Argonauts were going to Colchis to search for the Golden Fleece. Finally, I told of Orpheus' tragic life story, and I finished my presentation by singing the song, "Manha de Carnaval."

Again years later, as a result of a coincidence, I learned that the name of the Swiss travel agency of the customers coming from Istanbul via the Oktogon travel agency was Orpheus. Our tour started from Antalya and continued to Silifke, Tarsus, Istanbul, and Cappadocia. Its climax was the explanation of the Orpheus

mythology in front of the Tarsus Mosaic (Orpheus) in the Hatay Museum to the Orpheus group, and taking the group photo.

Finally, let's get to Antalya; Mrs. Feriha and Mr. Orhan (the owners of the Orfe Farm), our friends, our buddies establish a touristic ranch for horses at Yenikoy. They gave their farm the name OR-FE, the first syllables of their names. First, they were unaware of its meaning. An archaeologist friend of theirs from the museum told them, "Do not ever change this name, preserve it." In the meantime, I am also thinking of making a goodwill gesture. Just as I had the Pan and Syrinx painting of Rubens and its mythology designed in the Ata Photographer's in Antalya and given to the Pinarbasi Alabalik Ciftligi (Trout Farm) Restaurant at the Eldere exit of the Meander River as a present, I also have the Tarsus Mosaic of Orpheus in Hatay turned into a picture in the Ata Photographer's and write the mythology beneath it, and give it to the Orfe Farm as a present.

Through this, I commemorate our countryman Orpheus both with his mosaics and with his legends.

By the way, as a note, let's briefly also mention the stringed instruments and the wind instruments.

The inventor of the wind instruments was Pan in Mediterranean Mythology. It was Pan who made the Pan pipes-flute from the reeds of the Karakuyu Lake, a lake that we call Lake Pan, or rather, from Syrinx who had turned into reeds.

The inventor of the stringed instruments is not Orpheus. Orpheus is the mortal who played the lyre, the ancestor of the stringed instruments, the most skillfully. The God known as Hermes made the first one. Hermes is portrayed with a turtle under on his feet in the Hall of Gods in Antalya Museum. According to the mythology, Hermes rips out the inside of the turtle, makes strings from the beef intestines, ties these to the turtle, and extends them. In this way, he makes the first stringed instrument.

The God Apollo says **"I am also the god of music, so this instrument should be mine."** Apollo demands the instrument from Hermes. Hermes says "I will give it to you on one condition; if you get me among the Gods of Olympus, I will give it to you." Apollo is the greatest god in Olympus after Zeus. When he comes to Olympus, all the other Gods and Goddesses rise to their feet. Apollo says "It's okay." Hermes is not yet among the gods in Olympus and Apollo gets him up among the gods.

Apollo makes the first music contest in the mythology between Pan and Marsyas. However, Orpheus is the greatest master of the lyre, the guitar, the stringed instrument, as Apollo's representative amongst the mortals.

Kuzey Kutbundaki
buzulların,
20 yıl içinde yok
olabileceğini biliyor
muydunuz?

“Sakın bu ismi değiştirmeyin, bu isme sahip çıkın” diyor. Bu arada ben de “Bir jest yapayım” diyorum. Nasıl Menderes Irmağı’nın Eldere çıkışındaki Pınarbaşı Alabalık Çiftliği restorana Rubens’in Pan ve Syrinks tablosu ile mitolojisini Antalya’da Ata fotoğrafçılıkta yaptırıp, armağan ettiysem, Orpheus’un da Hatay’daki Tarsus Mozaîği’ni, Ata fotoğrafçılıkta tablo yaptırıp, altına da mitolojisini yazarak Orfe Çiftliği’ne armağan ediyorum.

Böylece Trakyalı hemşehrimiz Orpheus’u, hem mozaikleri hem de efsaneleri ile anmış oluyorum.

Bu arada bir not olarak telli sazlara, nefesli sazlara da kısaca değiniverelim.

Nefesli sazların bulucusu Akdeniz Mitolojisi’nde Pan’dır. Pan flütünü, Pan Gölü dediğimiz, Karakuyu Gölü kamışlarından, daha doğrusu kamışlara dönüşen Syrinks’ten yappan Pan’dır.

Telli sazların bulucusu Orpheus değil, o telli sazların atası liri en ustaca çalan ölümlüdür. İlkini, Hermes diye bilinen tanrı yapmıştır. Antalya Müzesi Tanrılar salonunda Hermes, bir ayağının altında kaplumbağa ile gösterilmiştir.

Mitolojiye göre Hermes, kaplumbağanın içini oyar, sığır bağırsaklarından teller yapar, kaplumbağaya bağlar ve gerer. Böylece ilk telli sazı yapar.

Tanrı Apollon, “Ben müziğin de tanrısıyım, bu saz benim olmalıdır” der. Hermes’ten sazı ister. Hermes “Bir şartla veririm, eğer beni Olympos Tanrıları arasına alırsan veririm” der. Apollon Olympos’ta Zeus’tan sonra en büyük tanrıdır. Olympos’a geldiğinde tüm Tanrılar, Tanrıçalar ayağa kalkar. Apollon, “O, sorun değil” der. Hermes, Olympos’ta henüz tanrılar arasında değildir. Apollon onu Olympos’a tanrılar arasına çıkarır.

Mitolojideki ilk müzik yarışmasını Apollon, Pan’la, Marsyas’la yapar. Ama Orpheus, ölümlüler arasında onun temsilcisi olarak lirin, gitarın, telli sazın en büyük ustasıdır.

CANKURTARAN HALI

Cankurtaran Halı
(Ladik Halıcılık)
Cankurtaran Mevkii
Karataş Köyü Yol Ayrımı
DENİZLİ
Tel: 0258 276 58 01 (Pbx)
Faks: 0258 276 58 10

*Hayat
Dokundukça
Güzeldir.*

Lambuka Balığı

Eray Nilgün Lambuka Balığı ile / Eray Nilgün with the Dorado

Atilla Şükrü NİLGÜN,
Rehber & Balık Adam

Dünya dillerinde genelde **Dorado** veya **Mahi Mahi** şeklinde adlandırılır.

İngilizce'de Dorado veya Dolphinfish; Almanca'da Dorado veya Gemeine Goldmakrele; İspanyolca'da Dorado veya Dorado maverikos; Sicilya Adası'nda Lampuca; Katalanca'da Llampuga; İtalyanca, Lehçe, Slovence,

Fransızca ve Macarca'da Dorado olarak bilinen bu balık, Perciformes ailesine mensuptur. Resimde görülen 2 no'lu Lambuka genç bireydir.

1758 yılında sınıflandırılıp adlandırılmış bir balıktır.

Daha çok Atlantik, Güney Amerika, Meksika Körfezi, Bermuda Adaları, Japon Denizi'nde, Hint Okyanusu ve bağlı tropik ve subtropik denizlerde bulunur.

2 m ile 200 m arası derinliklerde dolaşırlar. Portoriko ve civarında Şubat ayında; Florida'da Nisan-Mayıs aylarında; Japonya ve Akdeniz'de Temmuz-Ağustos aylarında yumurta bırakırlar.

Ortalama bırakılan yumurta sayısı 500.000 kadardır. 30 cm boyuna

geldiklerinde yumurta bırakma olgunluğuna erişirler. Boyları 2 metreye kadar ulaşabilir. Akdeniz'de 50 cm ile 80 cm aralığında görülürler. Lambukalar da kendi içinde 3 sınıfa ayrılmışlardır.

Akdeniz'de daha çok, Ege'de daha az bulunurlar. Marmara ve Karadeniz'de görüldüklerini duymadım.

Büyük çapariler ile palamut avlar gibi avlanabilirler ya da rapallar, suni kalamar ve sıyirtma sistemi ile de avlanabilirler. Fransız Polinezyası'nda zıpkınla avcılığı yapılmaktadır. Pet şişelere 10 kulaç misina bağlayıp ucunda yemi ile denizin üzerinde salınma bırakmak sureti ile de avlanır. Balık yemi kapar, kayık hareketlenen pet şişenin peşinden gider ve balığı alır.

The Dorado

Atilla Sukru NILGUN, Tour Guide & Diver

This species of fish is often recorded as a **Dorado** or **Mahi Mahi**.

This fish, known as a Dorado or a Dolphinfin in English; a Dorado or Gemeine Goldmakrele in German; a Dorado or Dorado maverikos in Spanish; Lampuca in the Island of Sicily; Lampuka on the Island of Malta; Llampuga in Catalan; and Dorado in Italian, Polish, Slovenian, French and Hungarian, belongs to the family of Perciformes. The Dorado No. 2 in the photo is of a young individual.

This type of fish was first classified and named in 1758 and it is mostly found in the Atlantic, South America, the Gulf of Mexico, the Bermuda Islands, the Sea of Japan, the Indian Ocean and its tropical and subtropical seas and in the Mediterranean.

They circulate at depths of between two and two hundred meters. They lay eggs in and around Puerto Rico in February; in Florida in April-May; and in Japan and in the Mediterranean in July-August. The average number of eggs that is laid is about half a million. When these fish reach a length of 30 cm, they have reached the age of egg laying maturity and they can grow up to 2 meters long. In the Mediterranean they are usually range between 50 and 80 cm in length. The dorados are also divided into 3 classes within themselves.

They are found more in the Mediterranean Sea than in the Aegean and I have never heard of them found in either the Sea of Marmara or the Black Sea.

They can be caught with the nets of a large trawler, or they can be hunted by rapalas, the artificial squid and scraping system, while they are hunted with a spear in

French Polynesia. They are also hunted by tying 10 fathoms of fishing line to plastic bottles and leaving them on the sea to swing with the bait at the end. The fish catches the bait, the boat goes after the moving plastic bottle and gets the fish.

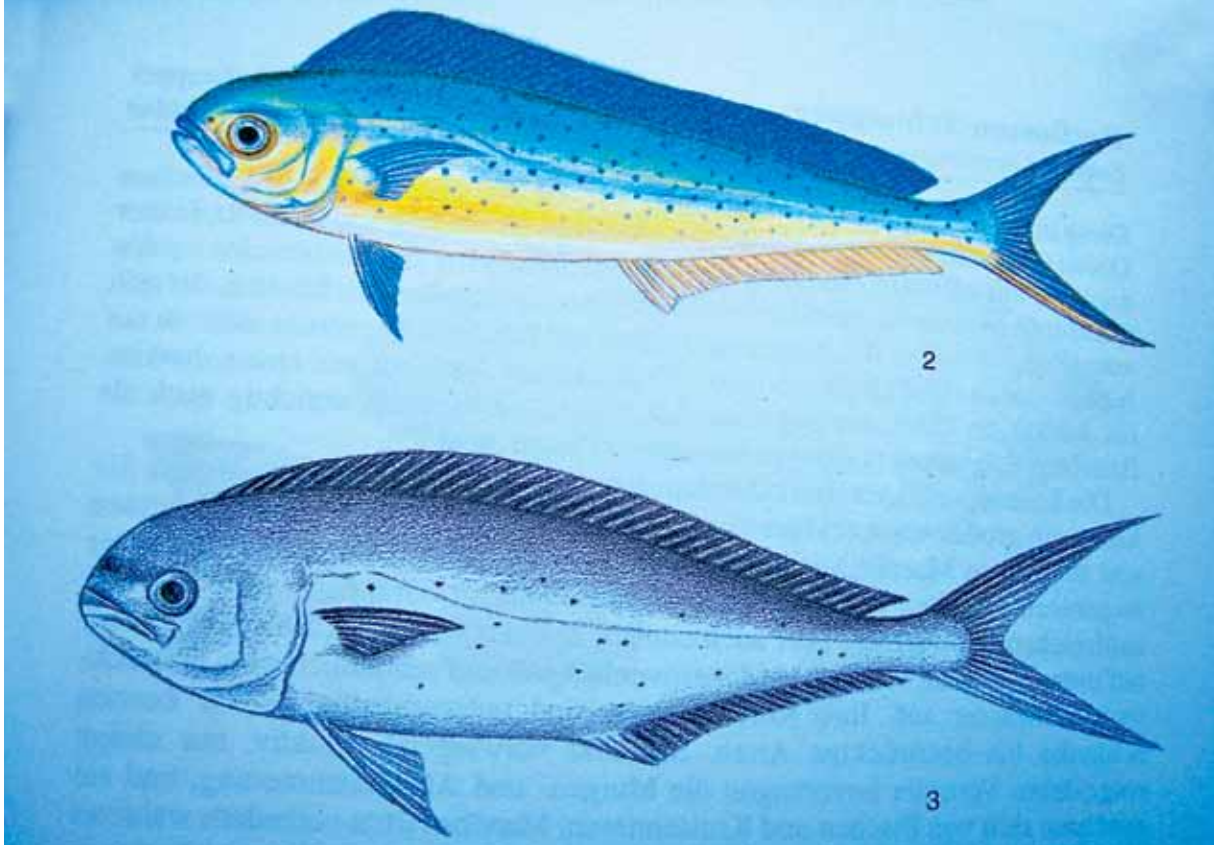
As the fish is very fast and agile, hunting it with a spear is very difficult as they swim at an average speed of 60 km./hr., and, if necessary, their speed can reach up to 50 knots, that is, 92.6 km./hr.

They can jump up to 6 m. out from the surface of the water and it is very enjoyable to play one to the boat at the end of the fishing line. It comes leaping from the water like a swordfish and is a very special fish to catch for novice/amateur hunters.

The region Europeans choose to hunt the Dorado is around the Is

Lampuka Balığı Ebatları / Size of the Dorado

Balık çok hızlı ve çevik olduğundan zıpkınla avlanması nerdeyse imkansızdır.

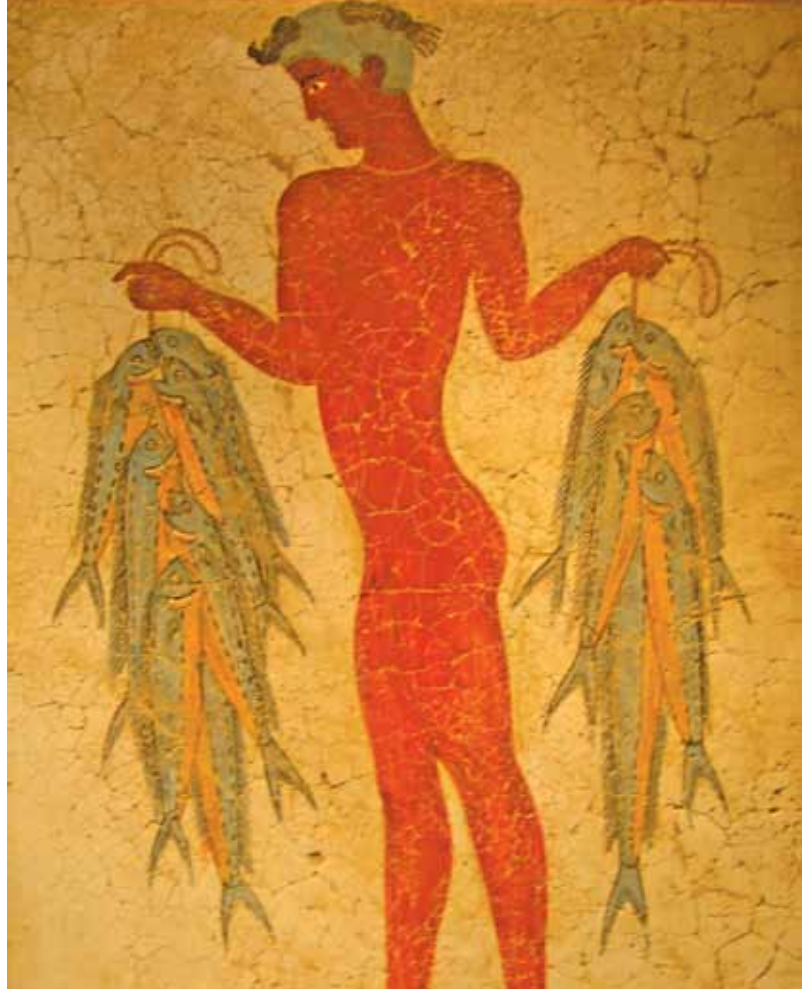
Ortalama 60 km bir hızla yüzerler, gerekirse bu hız 50 knot yani 92,6 km'ye kadar çıkabilir.

Sudan 6 metre yukarıya sıçrayabilirler. Olta ucunda tekneye çekilmesi çok keyiflidir. Kılıç balığı gibi sudan sıçraya sıçraya gelir. Amatör avcılar için özel bir balıktır.

Avrupalıların Dorado'yu yani Lambuka'yı avlamak için seçtikleri bölge Malta Adası'dır. En büyük Trofeler Akdeniz'in ortasında, adanın civarında çıkar.

Balıkların cinsiyeti ilk 6 ay içinde oluşur. Yani yumurtadan çıktıklarında erkek ya da dişi olarak balığı adlandıramayız. 4 ila 5 yaşına gelmiş bireyler, 7 ila 13 kg arasında değişen ağırlığa sahip olurlar.

Erkek bireyler daha büyük, dişileri

Lambukaları ile Balıkçı Freski, Miken Müzesi / Fisher Fresco with Dorados, Mycenaean Museum

land of Malta. The largest catches come from the middle of the Mediterranean, around this island.

The sex of the fish occurs during the first 6 months. So you can not name the fish as being either a male or female when they hatch from the egg. Individuals which have reached 4 or 5 years of age have a weight ranging from 7 to 13 kg. with the male individuals larger, the females smaller.

They have 58 to 66 spines on their spine fins. And there are 25 to 31 soft spines extending from the anus to the tail. Their side fins are sickle-like in shape. They remind of the tarragon. The tail is in the form of a deep fork, and is reminiscent of the tail of the Lichia Amia, a type of Leer Fish.

Dorados weighing 40 kg. and above have been caught. Phosphorus squid rapalas are always bait for the large dorados.

The most important characteristic of the dorado - especially male individuals - is the head structure which

becomes larger to the front as it grows, reminiscent of an ax head.

It has a head rather similar to the head of the large Napoleon fish. And their colors are as if from the brush of an Impressionist artists.

They might have different tones in the different seas of the world but words are insufficient to describe the riot of colors the fish has when it is brought out of the water.

You cannot see this combination of phosphorous, reflective tones of the collision of gold and silver colors leading up to green together anywhere else but on this fish. Therefore, in consequence, some fishermen have given this fish the name gilded mackerel.

They are predators, eating all fish that are smaller than themselves, as well as cephalopods and crustaceans and they are interested in shiny objects.

Its meat is in the category of the most delicious fish. As it is not hunted very much, its economic

value is regional rather than international like the tuna.

I took the photograph of "The Fresco of the Fisherman and His Dorados," which is a nice example showing this fish was also hunted in Ancient Greece during the Mycenaean period, at the Museum of the Mycenaean in Greece.

I thought it right to put it in the 1st issue of 2013 of our ARO Quarterly, as I thought that it would be good to remind readers of this species of fish which was known and caught from antiquity into the present.

We should not hunt dorados smaller than 30 cm, as it is only when they reach this length that they reach reproductive maturity. We should not purchase any dorado-lampuki shorter than this length.

Every fish should be allowed to lay eggs at least once in its life and we humans should not destroy the God-given right to life in a selfish and unconscious manner.

A deep blue, happy new year...

Lambukanın Temizlenmesi / Dressing of Dorado

daha ufak olur. Sırtlarında 58 ile 66 arası ışın bulunur. Anüsten kuyruğa doğru da 25 ile 31 arası yumuşak ışın bulunur. Yan yüz-geçleri orak gibidir.

Tarhun balığınıninkileri andırır. Kuyruk kısmı derin bir çatal şeklinde olup, Akya'nın bir türü olan Lichia Amia'ninkini andırır.

40 kg ve üstü Lambukalar yakalanmıştır. Fosforlu kalamar rapaları büyük Lambukalarda her zaman geçer akçedir.

Lambukanın en önemli karakteristik özelliği -bilhassa erkek bireylerde- büyüdükçe baltayı andırır şekilde ileri doğru irileşen kafa yapısıdır.

Büyük Napolyon balıklarının kafasına az da olsa benzer. Renkleri de Empresyonist ressamların fırçasından çıkmış gibidir. Dünya denizlerinde farklı tonlarda olabilirler.

Balığın sudan çıktığı anda sahip olduğu renk cümbüşünü anlatmak için kelimeler kifayetsiz kalır.

Fosforlu, refleksif, altın ile gümüş renklerinin çarpışmasının yeşile kadar giden tonlarını hiçbir yerde bir arada göremezsiniz ama bu balıklarda görürsünüz. Bundan dolayı da balıkçıların bir kısmı bu balığa yaldızlı uskumru adını vermişlerdir.

Kendinden ufak tüm balıkları, kafadan bacaklıları ve kabukluları yerler. Parlak nesnelere ilgilidirler. Eti lezzetli balıklar sınıfındadır. Çok avlanmadığı için ekonomik değeri yöreseldir.

Antik Yunan'da da avlandığını gösteren güzel bir örnek olan "Balıkçı ve Lambukaları Freski"nin fotoğrafını Yunanistan'ın Miken Müzesi'nde çektim.

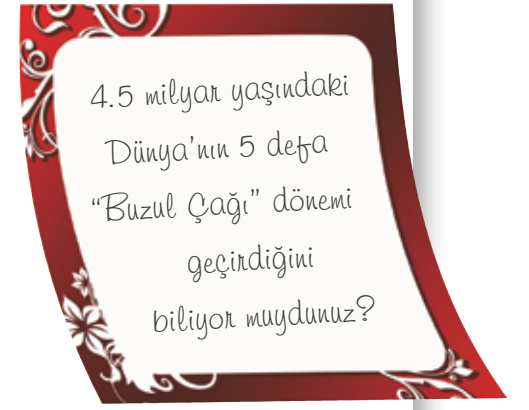
Antik çağlarda dahi bilinen bu balık türünü tekrar hatırlamakta yarar var diye düşündüğümden

ARO Dergimizin 2013 yılının ilk sayısına koymayı uygun buldum.

Lambukaların 30 cm'den ufağını avlamayalım, çünkü bu boya ulaştıklarında üreme ergenliğine erişirler; bu boydan ufak olanları da balık satanlardan almayalım.

Her balık yaşam evresinde bir kez yumurta atabilme vasfına sahip olmalı, Allah'ın verdiği yaşam hakkını biz insanlar bencilce ve bilinçsizce yok etmeyelim.

Mavisi derin, mutlu yıllar...

*21 Şubat Dünya Rehberler Günü'nü
ARO olarak Antalya'da çeşitli etkinliklerle
kutlayacağız.*

*Bu etkinliklere tüm rehber arkadaşlarımızı
bekliyoruz.*

*21 Şubat Rehberler Günümüz
Kutlu Olsun*

ARO Yönetim Kurulu

KUTLAMA

Dostlarla Bir Mola

CAFE MOLA

*Bon Appetit
Guten Appetit
Afiyet Olsun*

Adres ve iletişim:

Yazır Köyü Çevreyolu Üzeri, OPET Yanı, Korkuteli / ANTALYA

Mehmet ŞİMŞEK: 0533 515 72 93 - Korcan FİRİK: 0541 850 93 84

Ölümünün 40. Yılında Balıkçı Aramızda...

Yavuz Ali SAKARYA, Rehber

ARO olarak ölümünün 40. yılında rehberlerin piri olarak bilinen, aynı zamanda en içten, en bilgili ve en coşkulu rehber olarak tanınan büyüğümüzü saygıyla anıyoruz.

**“Balıkçı”ya Göre
Dünya’nın İlkleri (*)**

(*) Aşağıdaki yazı, Halikarnas Balıkçısı Cevat Şakir Ka-

bağaçlı tarafından kaleme alınan ve yayın kurulu üyesi, turist rehberi arkadaşımız Şadan Gökovalı’nın yayına hazırladığı ve Bilgi Yayınevi tarafından basılan “Altıncı Kıta Akdeniz” adlı kitabın 151.ve 152. sayfalarında yer alan ve “Tarihin Babası” olarak anılan Herodot’u anlatan yazısıdır. Balıkçı burada Bodrumlu hemşerisi Herodot’u anlatmaktadır.

Dünya’nın İlk Turisti: Bodrumlu Herodot

Değil yalnız Anadolu’nun, tek mil dünyanın ilk ve en büyük turisti, Halikarnas’lı (Bodrum’lu) Herodot’tur. Onun seyahatnamesinde koyduğu, “Historia” yani “araştırma - inceleme” sözü, bugün hemen hemen bütün dünya dillerinde “Tarih” anlamında kullanılmaktadır.

O, durmaksızın geziyordu. Bugün Anadolu’nun enine boyuna işleyen otobüsler, trenler,

vapurlar ve uçaklar olduğu halde, yine Anadolu’yu gezmek kolay iş değildir. Gezen de azdır.

Bir de Herodot’un zamanındaki, yani günümüzden 2400 küsur yıl önceki durum düşünülün. O çağda Anadolu’yu Herodot gibi çıldırısıya sevinerek gezebilmek için insanda aşk derecesine varmış bir öğrenme ve görme özleyişi olması gerekir. Elverir ki, yeni bir yeri görebilsin ve orada yeni şeyler öğrenebilsin. Herodot’un karşılaşmaya razı olmayacağı sıkıntılar, tehlikeler ve zorluklar yoktu.

O zaman Anadolu’da krallıklar, o kadar sık ve küçüktü ki, onlar günümüzde de var olsalar, insan bir krallığın topraklarında uyumak üzere uzanınca, ayaklarına pasaport alması gerekirdi.

Herodot, Karadeniz kıyılarıyla birlikte, tek mil Ana-

dolu'yu, Doğu Akdeniz kıyılarını, Yunanistan'ı, Mısır'ı, Arabistan'ı, Sicilya'yı gezmiş, sözün kısası, o zamanın bilinen dünyasının en ücra köşelerine kadar varmıştı.

Gezileri sırasında Herodot, krallarla, imparatorlarla, kahin (bilici) ve din adamlarıyla, köylülerle, yün taşıyan Anadolu'lu kadınlarla, dağ patikalarında eşeklerini süren sürücülerle, çam ormanlarının gölgesinde ağaç biçen tahtacılarla konuşmuştu.

Yaşlandığında, her âşık gibi, parası tükenerek, pek fukara (yoksul) kalmıştı. İşte o zaman kalem eline alıp, günün dünyasına değgin, belleğinde, aklında kalan binbir hoş anıyı, kardeşleri olan insanoğullarına müjdelemeyi kafasına koymuştu.

Hindistan'da koyun yününden çok daha beyaz ve yumuşak yün ağaçlarından (pamuk), İllirya'lı kızların nasıl evlendiklerinden (güzel kızlar çarşı meydanında açık artırma ile satılıyor, bu satıştan elde edilen para, çirkin kadın ve kızları alan erkeklere veriliyordu), göl kıyısı insanların, çocuklarının göle düşmemeleri için ne gibi çarelere baş vurduklarından, Mısır'da sivrisineklere karşı nasıl cibinlik yapıldığından, İran krallarının gezi sırasında yalnız kaynamış su içtiklerinden, Andromakid hanedanının nasıl pire tuttuğundan, Lidya kralı Kandavlis'in karısını çırilçıplak gösterdiği için taht ve tacından nasıl mahrum kaldığından, Lidya'da en çok kocası olan kadınların nasıl saygı gördüklerinden, İskitlerin kısıraklarını nasıl sağdıklarından söz etti. Kitabı, eski çağdan pek ilginç bir röportaj oldu. (Belki de yazılı ilk röportaj çalışması idi, kimbilir? (YAS)

Herodot, dünyayı da, hayatı da hayran alınacak kadar güzel bulmuştu. Onun kadar hayret etmiş, hayran kalmış insan azdır. Bununla beraber her duyduğuna inanan, eleştiri, inceleme ve kıyaslama yapmayan bir insan değildi. Hattâ Homer'in (İzmirli Homeros'un) "Dünyanın etrafı okyanusla çevrilidir. Ondandır toprak yoktur." şeklindeki iddiası için, "Ben buna gülerim." diyordu. O zaman çok kutsal olan Delphi kâhinlerinin (bilicilerinin) rüşvet aldıklarını söyleme cesaretini gösteriyordu. Bunu söylemek, günümüzde başbakana küfretmek ya da hükümetin manevi kişiliği-

ne ulu orta hakaret etmekten daha büyük suçtu. (Akılcı sanatçı, özünde biraz da muhalif değil midir zaten? Herodot da öyle yapıyordu her halde. (YAS)

Not: Balıkçının yazılarından oluşan bu köşe ve 2013 yılı boyunca çıkacak bütün ARO dergilerinde yer alacak yazılar, İngilizce Rehber Yavuz Ali Sakarya (YAS) tarafından düzenlenmektedir.

Aizanoi: Zeus'un Torunu, Azan'ın Şehri / 2. Bölüm

Foto:Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arşivi

Müge ERİTEN APALI,
Rehber

Tapınak çevresi **Agora, Heroon ve Dor Düzenli Sütunlu Avlu** gibi galerilerle çevrili bulunuyordu.

Bildiğimiz gibi **Heroon**, tanrılaştırılarak kahraman olarak kabul edilmiş kişilerin öldüklerinde onurlarına inşa edilen yapılardır ve Aizanoi'de bulunan ve tarihi MS II. yüzyıla tarihlenen bu yapının muhtemelen şehrin ileri gelenlerinden birinin mezar yapısı olduğu düşünülmektedir. Yapı, mermer kaplı bir podyum üzerinde

“Bir şehir hayal edin; ortasından geçen nehir muntazam kesme taşlarla kanallı edilmiş, gösterişli mermer köprülerle geçitleri sağlanmış, her iki yakasında da pırıl pırıl mermer binalar, tapınaklar, tiyatro, stadyum, hamamlar, çarşılar, pazar yerleri, borsa binası, yürüme yolları, sıra sıra dükkânlar, restoranlar ve süs havuzları olsun...” İşte bu şehir: AİZANOİ

bulunmaktaydı. Güneybatı duvarı halen ayakta olup, kuzeybatısında podyumlu tapınağa çıkan merdivenin izleri bulunmaktadır.

Agora ise güneydoğuya doğru uzanıyordu. Burada düzgün bir sıra halindeki sekiz tane kemerli yapı halen ayakta. Burasının tapınağın oldukça geniş surlarının antik Yunanca'da **Temenos** adı verilen kutsal alan ya da tapınak çevresinde oluşturulmuş bu alanın, sütunlu bir kemer altı ile meydana getirildiği anlaşılmaktadır. Bu kemerlerin üst kısımlarının bahçeler, kamelyalar ve heykellerle süslü

olduğu düşünülmektedir. Bu kemerli, tonozlu yapıların doğu ve güney yönüne doğru **pazaryeri (agora)** uzanmaktaydı. Tonozlu yapılardan güneye doğru gidildiğinde mermerden yapılmış bir yapı kalıntısı görülmektedir. Burasının kilise veya **zadegan'a*** ait binalar oldukları düşünülmektedir.

Hamam ve Gymnasium:

Kaynaklara göre Aizanoi'de iki hamam olduğunu biliyoruz. Günümüze kadar kalabilmiş kısımlarını yerinde görebileceğimiz, gymnasiumu ve beden hareketlerinin yapılması için portikolarla çevrili bir palaestra bulunan hamam yapısı

* Zadegan: Asil, temiz ve meşhur soydan olan, tanınmış aileden gelen, aristokrat

Aizanoi: The City of Azan, The Grandson of Zeus / Part II

Foto:Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arşivi

"Imagine a city with a river running through it, guided by a channel of regularly cut stones, with crossings by way of ornate marble bridges, with gleaming marble buildings, temples, theater, stadium, baths, bazaars and market places, a stock exchange building, paths, as well as shops, restaurants and ponds on both sides..." this city was: AIZANOI

Müge ERİTEN APALI,
Tour Guide

The temple was surrounded by galleries such as the **Agora**, the **Heroon** and the **Doric Peristyle Court**.

As we know, **Heroon** are those structures which were built to honour those persons who were recognized as deified-God-like heroes, after their death, and this structure in Aizanoi, which is dated to the 2nd century A. D. is thought to have been the tomb structure most probably of one of the notables of the city. The structure was built on top of a podium cov-

ered in marble. The southwest wall is still standing, and there are the traces of the stairs ascending to the temple with podium, to the northwest. And the Agora stretched towards the southeast. Eight arched structures in a straight line remain standing here. It is understood that this area around the sanctuary or temple, and which was called the **Temenos** in ancient Greek was entered through a columned archway. It is thought that the upper parts of these arches were ornamented with vegetation, camellias, and sculptures. The **market-place (agora)** used to extend towards the east and south

directions of these arched and vaulted structures. When going towards the south from these vaulted structures, the remains of a structure made of marble is seen. It is thought to have been a church or one of the buildings belonging to a **zadegan***.

The Bath and Gymnasium:

According to the ancient sources, we know that there were two baths in Aizanoi. The bath structure, the remaining parts of which we can see in situ and with a gymnasium and palaestra surrounded by porches for body exercises, is located 100 m. from the west side of the temple. This place was once very famous, with a symmetrical plan of the classical type of Roman baths. The bathing rooms (frigidarium and caldarium) are in the middle of the building complex, and many side places were built. There used to be statues in the niches in

* Zadegan: From a noble, clean and well-known lineage, from a well-known family, aristocratic

tapınağın batı tarafına 100 m uzaklıktadır. Burası zamanında kendinden söz ettiren, klasik Roma hamamlarının simetrik planına sahip bir yapıymış. Buradaki yıkanma odaları (frigidarium ve caldarium) yapı kompleksinin ortasında olup, çok sayıda yan mekan inşa edilmiştir. Hamamın koridorlarındaki nişlerde heykeller bulunmaktaydı. Burada bir apsis içinde sağlık tanrıçası Hygieia'nın heykeli bulunmuştur. Bu heykel yapının güney bölümünde bulunmuştur. Büyük bir ihtimalle babası Sağlık Tanrısı Asklepios'un heykeli de kuzey kanadında bulunuyordu. Palestra'nın kuzeyindeki alanda bulunan büyük taş bloklar, burada içi yuvarlak fakat dışı çokgen biçimli anıtsal bir mezar yapısının bulunabileceğini de düşündürmektedir.

Hamamın içi çok zengin bir biçimde döşenmişti.

Yerler ve duvarlar mermer kaplıydı. Duvarlar, nadide mozaikler ve süslemelerle kaplıydı.

MÖ I. yüzyılda yaşamış, Romalı ünlü mimar Vitruvius'un çok önemli bir eseri olan '**De Architectura libri decem**'de (Mimarlık Hakkında On Kitap) önerdiği, başarılı bir mimarlık için '**Utilitas, Firmitas, Venustas**' (kullanışlılık, sağlamlık, güzellik) etmenlerinin hepsi bu yapıda kendini göstermektedir.

Kentin ikinci hamamı ise kuzeydoğuda, Cereller mahallesindedir. '**Mozaikli Hamam**' diye bildiğimiz bu yapı MS III. yüzyılın 2. yarısında büyük kireçtaşı bloklardan oluşan bir bina içine inşa edilmiştir. Ortada "**Satyr* ve Maenad****" betimlili kaliteli bir mozaik taban vardır. Burada Satyr Maenad'ın peşine takılmış vaziyette tasvir edilmiştir.

Bu yapı MS IV. yüzyıldan sonra yeniden düzenlenerek, erken Hristiyan toplumunun yöneticiliğine atanan piskoposluk merkezi görevini yapmıştır.

Stadyum - Tiyatro: Zeus Tapınağı'nın kuzey istikametine stadyum ve tiyatro bulunmaktaydı.

Buradaki asıl ilginç durum stadyum ve tiyatro yapılarının birbirine bitişik nizamda yapılmış olmalarıdır. Bu durum dünyanın hiçbir yerindeki Roma şehir kalıntılarında görülmemiştir.

Stadyum, 200 m uzunluğunda, 50 m genişliğindedir. Yapılan hesaplamalar 13.500 kişilik kapasitesinin olduğunu göstermektedir. Kazı verilerine göre buranın MS 160 yılı sonlarında başlanıp, MS III. yüzyılın ortalarına kadar yapım süreci

* Satyr: Doğayı simgeleyen, cinlerden olan ve belden üstü insan, belden aşağısı ise at ya da teke olarak tasvir edilen, erkeklik organı olgun ve kalkık bir yaratık.

** Maenad: Tanrı etkisiyle kendisinden geçen, coşup taşan ve doğaya karışıp, diğer insanlara çıldırması gibi görünen, özellikle de kadın için kullanılan bir tanrıdır (Dionysos alayını meydana getiren Bakkhaların da diğer bir adıdır).

the corridors of the bath and here, a statue of the Goddess of health, Hygieia was found within an apse. This statue was found in the southern part of the structure. Most probably, the statue depicting her father Asklepios, the God of Health, was in the northern wing. The large stone blocks in the area to the north of the Palestra indicate there could have been a monumental tomb here, with a circular interior and a polygonal-shaped exterior.

The inside of the bath was decorated in a very rich manner. The floors and walls covered in marble with precious mosaics and decorations.

All of the factors of '**Utilitas, Firmitas, Venustas**' (usability, durability, beauty), given by the renowned Roman architect Vitruvius, who lived in first century B. C., for successful architecture, in his very important work '**De Architecture libri decem**' (Ten Books on Architecture), are present in this structure.

The second bath-house of the city is to the northeast, in the Cereller quarter. This structure known as the '**Bath with Mosaics**' was constructed within a building of large limestone blocks, in the 2nd half of the 3rd century A. D. There is a high quality mosaic floor with depictions of "**Satyr*** and **Maenad****," in the middle. Here, Satyr is shown following Maenad.

This structure was reorganized after the 4th century A. D., and served as the center of the episcopacy assigned as the directorate of the early Christian community.

Stadium - Theater: There was the stadium and the theater to the North of the Temple of Zeus.

The main point of interest is that the stadium and the theater were built adjacent to each other. This is seen nowhere else in the ruins of Roman cities of the world.

The stadium is 200. m long, and 50 m. wide and calculations indicate it had a capacity for 13,500 people. According to data from the excavations, it is thought that construction began at the end of 160 A.D., and had a lengthy period of construction extending into the middle of the 3rd century A.D. It was also understood from these investigations that this great stadium was never finally completed.

The inscriptions found during the excavation and the restoration work at the stadium indicate that the entrance gate was in the south, and the names of the athletes who had participated in the Olympics in Athens were written in a wreath above this entrance gate. We learn from the other inscriptions found in the city that M. Apuleius Eurykles,

one of the respected people of the city, contribution to the costs of the construction of this stadium-theater complex.

The audience sat on polygon-shaped benches raised over an earth bank. Due to the slightly polygonal shape of the benches of the stadium, the structure widens in the middle. In addition, its façade facing the theater is bordered by a wall covered in marble. This is also covers the rear side of theater's stage. Lodges belonging to the **Zadegan** and **Praetor***** are within the arched structure located in the west part of the stadium. Nine of these lodges are to be clearly seen today. The width of each of them is 2.60 m. There used to be horse and chariot races here, as in other stadiums.

A natural slope was selected, at the northern end of the stadium for the construction of the theater, it was shaped, and seats were formed. The scene could be seen quite easily from the seats on this slope. Some of these benches can still be seen today. The diameter of the semi-circular stage (orchestra) of this theater with a capacity of 15,000 people is 56 m. While the stage wall used to be of two storeys, another storey was then added, and adorned

* Satyr: A creature symbolizing the nature, of the jinns, depicted as human over the waist and horse or billygoat the waist down, with a mature and raised phallus.

** Maenad: It is a definition especially used for a woman who is ecstatic and over-excited with the influence of God, mixing into the nature and appearing to be crazy to the other people. (It is also another name of the Bacchae that make up the procession of Dionysus)

*** Praetor: They are the judicial officers dealing with various legal cases, responsible for the arrangement of general entertainments and competitions, and using extensive executive powers in the absence of consuls, in the ancient Rome.

Kazı Çalışma Alanı / Excavation Work Area

geçirdiği sanılmaktadır. Hatta bu büyük stadyumun tam anlamıyla hiçbir zaman bitirilemediği incelemelerden anlaşılmaktadır.

Stadyumda yapılan kazı ve onarım çalışmaları sırasında bulunan yazıtlar, giriş kapısının güney yönünde olduğunu ve bu giriş kapısının üzerinde Atina Olimpiyatları'na katılmış sporcuların isimlerinin çelenk içerisinde yazıldığını bildirmektedir. Aizanoi kentinin saygın kişileri arasında bulunan M. Apuleius Eurykles'in bu stadyum-tiyatro kompleksinin yapımında da katkısı olduğunu kentte bulunan diğer yazıtlardan öğreniyoruz.

Seyirciler, toprakla yükseltilmiş, çokgen biçimli sıralarda otururlardı. Stadyumun oturma sıralarının, hafif çokgen biçimli olmasından dolayı, yapı ortada genişlemektedir. Ayrıca, tiyatroya bakan cephesi mermer kaplı bir duvarla sınırlıdır. Bu aynı zamanda tiyatro sahnesinin de arka tarafının kaplamasıdır. Stadyumun batı yönünde bulunan kemerli yapı kısmında, Zadeğan'a ve **Praetor'a*** ait localar görülür. Bu localardan dokuz adeti bugün belirgin şekilde görülmektedir. Bunların her birinin genişliği 2,60 m'dir. Diğer stadyumlarda olduğu gibi burada da at ve araba yarışları yapılıyordu.

Tiyatronun yapımı için stadyumun kuzey ucunda tabii bir yamaç seçilmiş ve burası tıraşlanarak, oturma yerleri oluşturulmuştur. Elde edilen bu yamaçtaki oturma yerlerinden sahne yapısı gayet rahat izlenebiliyordu. Bu oturma sıralarından bazıları halen görülebilmektedir. 15.000 kişi kapasiteli bu tiyatronun yarım daire şeklindeki sahnesinin (orkestra) çapı 56 m'dir. Sahne duvarı önceleri iki katlıyken sonra bir kat daha ilave edilmiş olup sütunlarla süslenmişti. Orkestraya açılan üç kapı seçilmektedir ve ortada bulunan kapı orijinalliğini korumaktadır. Sahnenin saçak üstleri, av sahanelerini tasvir eden çok güzel frizlerle bezenmiştir. Sahnenin doğu bölümünde üç adet kapı mevcuttur. Bu üç giriş kapısı, şehrin ileri gelenlerinin ve sıradan halkın ayrı ayrı kapılardan tiyatroya giriş yaptıkları düşüncesini doğurmaktadır. Sahnenin doğu ve batısına uzanan, mermer bloklardan oluşmuş duvarlar vardır. Bu duvarlarda pencereler mevcuttur. Sanatçılara ait odaların tavanlarının ahşap çatı ile kapatıldığı anlaşılmaktadır. Bu oda bölmeleri hala mevcuttur.

Dünyanın İlk Borsa Binası: Penkalos (Kocaçay) Irmağı'nın kenarında, ikinci köprü'nün güney ucuna 50 m kadar mesafede yuvarlak bir yapı bulunur. 1970 Gediz depremine kadar,

bu yapının üzerinde bir cami bulunuyordu. Deprem sonrası yıkılan caminin bulunduğu yerde 1971 yılında kazılar yapmaya başlayan Prof. Dr. R. Naumann ve ekibi bu yuvarlak yapıyı ortaya çıkarttılar.

Yapının antik dönemde at ve gıda ürünlerinin satıldığı pazaryerinin ortasındaki et ve balık pazarı (Macellum) olduğu, daha sonraları aynı zamanda enflasyonla mücadele için malların fiyatlarının belirlendiği borsa binası olarak kullanıldığı ortaya çıkmıştır.

Bugünün ticaret borsaları niteliğindeki gıda pazarı bundan tam 1750 yıl önce MS 250'de kurulmuş, kuruluşundan 50 yıl sonra, imparator Dioeletianus'un çıkarttığı **"Diocletian Yasaları"** diye bildiğimiz fiyat kararnamesi bu yapının kaidesine yazılmıştır. Böylelikle, MS 301 yılından itibaren hem borsa işlemleri yapılmış hem de enflasyonla mücadele amacıyla fiyat tespitleri ilan edilmiştir. O devirde işlem gören malların fiyatları sabitleştirilmiş, ülke genelinde enflasyona karşı tedbir alınmıştır. Üretilen mallar arasında çapraz fiyatlandırma yapılarak fahiş fiyattan mal alımı ve satışı engellenmiştir.

* Praetor: Eski Roma'da, çeşitli hukuk davalarına bakan, genel eğlence ve yarışmaların düzenlenmesinden sorumlu olan ve konsüllerin yokluğunda geniş yönetim yetkileri kullanan adli görevlilerdir.

·OBA· RESTAURANT

**Türk mutfağının yöresel yemeklerini,
Türk misafirperverliği ile ferah yeşil alanımızda
siz değerli misafirlerimize sunmaktayız.**

www.adnansayki.com

Ürgüp Yolu, Uçhisar Kavşağı, Çubuk Mevkii Uçhisar, NEVŞEHİR

Tel: 0384 219 20 01 - Faks: 0384 219 30 60 - YAKUP: 0533 399 54 42 - ŞAHİN: 0532 654 67 46

www.obacappadocia.com - oba@obacappadocia.com

Batı ve doğu olmak üzere iki girişi bulunan yapıda yazıtlar büyük mermer bloklar üzerine yazılmıştır. Metinler Latince ve Grekçe olarak yazılıydı. Bloklar üzerine meyve, post, kürk, deri eşyalar, örgü, ahşap, ahşap eşyalar, ayakkabı, sepet, ipek, saf kumaş, ham kumaş, altın, gümüş, mermer, çeşitli iplikler, yabani ve evcil hayvan, köle, tıbbi ve kimyevi ilaçlar ve bitkiler, baharat ve nakliyat ücretlerinin ne kadar olacağı belirtilmiştir. Örneğin 8. Bloкта, 16 ila 40 yaşları arasında bir erkek kölenin, iki eşiğin ücretine yani 30.000 dinara, bir atın ise üç köle ücretine eşit olduğu yazmaktadır.

16 ila 40 yaş arası bir erkek köle, iki eşiğin ücretine yani 30.000 dinara; bir at ise üç köle ücretine eşitti.

Yine aynı blokta, aslan, leopar, ayı, geyik, yabani eşek gibi hayvanların da ücretlerinden söz edilmektedir.

Borsa binasındaki bu bilgiler sayesinde, Aizanoi'nin yaşam şartları hakkında da bilgi edinmiş oluyoruz. Aizanoililer Ege kentleriyle bağlarını hiç kopartmamışlar, başta Sardes, Efes ve Foça gibi kentlerle ticari ve

kültürel ilişkilerini yakın tutmuşlardır. Sardes'ten pamuk, diğer Ege kentlerinden ipek böceği, ham ipek ve zeytin gibi soğuk bölgede yetişmeyen ürünlerin ithalatı yapılmıştır. Aizanoi kentinin çok fazla dışa alımı olmamış ve ürettiği buğday, arpa, nohut, fasulye, mercimek gibi bakliyat ürünlerini ihraç etmiştir.

Özellikle Roma döneminde iklimle uygun yetiştirdikleri tarım ürünleri; şarap, peynir gibi endüstriyel ürünler ve deri, kürk, yün iplik, ayakkabı gibi birçok imalat malları sayesinde ekonomik olarak çok parlak bir dönem yaşamıştır. Ayrıca nakliye amaçlı arabaların ve tarım araçlarının da imalatının yapıldığını ve nakliye işlerinin de özel şahıslar tarafından yapılıyor olduğunu Borsa Binası'nın yazıtlarında belirtilen "**Nakliye Tavan Ücretleri**"nden anlıyoruz.

Sütunlu Cadde ve Dükkanlar: 1970 Gediz depreminde yıkılan ilkokul binasının temizlenmesi sırasında, borsa binasının güney bitişiğine düşen sütunlu bölümde bir takım anıtsal taşlara rastlanmıştır. 1992-1995 yılları arasında Alman Arkeoloji Enstitüsü adına kazı başkanı K. Rheidt burada kazılara başlar ve etrafı sütunlarla

donatılmış, ortasında mermer kaplı, yanlarda ise dükkanları bulunan 450 m uzunluğunda bir yol ortaya çıkarır. Bu sütunlu caddenin, tapınak tarafına olan bağlantısının ahşap bir köprü ile sağlandığı düşünülmektedir. Klaus Rheidt ve ekibinin restorasyonu sonucu, sütunlar ve bulunan parçalar yerlerine konulmuştur.

Ayrıca; bu ekip tarafından bulunup, parçaları birleştirilen mermerden yapılmış, flüt çalan panter postlu, çıplak bir Satyr heykeli de bugün Kütahya Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmektedir. Sütunlu caddenin inşası sırasında, o dönemde Aizanoi'de terk edilen binalardan ve hatta yıkılmış olan Artemis Tapınağı'ndan getirilen parçaların yapı malzemesi olarak kullanıldığı görülmüştür. Tanrıça Artemis'in ve tapınağı armağan eden Asklepiades'in adından söz eden yazıt da buradadır. Bu görkemli sütunlu caddenin MS VI. yüzyılın ortalarına kadar ayakta kaldığı ve bölgenin fay hattına 20 km uzakta olmasından dolayı, depremler sonucu yıkıldığı anlaşılmaktadır.

Köprüler ve Taşkın Önleme Barajı / Köprüsü:

Muhteşem Aizanoi kentinin bazı yapılarının halen ayakta ve kullanılabilecek sağlamlıkta olması bu kentin mühendislerinin matematik, statik ve hidrodinamik gibi birçok bilim dalındaki üstün yeteneklerinin ürünüdür. Penkalas Irmağı'nın ıslahı yapılmış, mermer ve ahşap olmak üzere köprüler inşa edilmişti. Bu mermer köprülerden ikisi bugün bile geçişi sağlamaktadır. En önemli köprülerden biri de ırmakta oluşacak taşkınları önlemeye yönelik baraj özelliği sağlayan köprüdür. Penkalas Irmağı'nın şehir içinden geçişi her iki yakasına iri kesme taşlarla duvarlar örülerek kanalizasyonla

with columns. Three gates opening to the orchestra can be seen, and the gate in the middle preserves its authentic character. The frieze that tops the stage are decorated with beautiful carvings depicting hunting scenes. There are three gates in the eastern part of the stage. These three entrance gates suggest that the city notables and the ordinary people entered the theater through different gates. There are walls constructed of marble blocks extending east and west of the stage.

The World's First Stock Exchange Building: There is a round structure at the edge of the Penkalos (Kocacay) River, 50 m. from the Southern end of the second bridge. There used to be a mosque constructed on this structure until the Gediz earthquake of 1970. Prof. Dr. R. Naumann and his team, who began excavations in 1971 at the location of the mosque, demolished after the earthquake, unearthed this round structure.

It was understood that the structure was the meat and fish market (Macellum) in the middle of the marketplace where horses and foodstuff were sold, and later was used as the stock exchange building where the prices of goods were determined to fight inflation.

The food market in nature like today's commodity exchanges was established 1750 years ago in 250 A.D., and the price decree known as "Diocletian's Laws" issued by the Emperor Dioeletianus

were inscribed on the pedestal of this structure, 50 years after its establishment. Thus, both stock market transactions were made, and price determinations were declared to fight inflation, beginning in 301 A.D. The prices of goods traded at that time were fixed, and measures against inflation were taken across the country. The purchase and sale of goods at exorbitant price was prohibited by cross pricing among the goods produced.

The inscriptions were written on large blocks of marble in the structure with two entrances; one eastern and one western. The texts were written in both Latin and Greek. It was recorded on these blocks the price of: fruit, skin, fur, leather goods, fabric, wood, wooden furniture, shoes, baskets, silk, sheer fabrics, raw fabrics, gold, silver, marble, various yarns, wild and domesticated animals, slaves, medical and chemical drugs and plants, spices and shipping would be. For example, it is written on the 8th block that the price of a male slave between the ages of 16-40 was equal to the price of two donkeys, that is to a monetary value of 30,000 dinars, while

the price of a horse was equal to the price of three slaves.

The price of a male slave between the ages of 16-40 was equal to the price of two donkeys, that is 30,000 dinars, and the price of a horse was equal to the price of three slaves.

Again, in the same block, the prices of animals such as a lion, leopard, bear, deer, and wild donkey are recorded.

With this information from the stock exchange building, we also gain knowledge of the living conditions of the Aizanites. The Aizanites never broke their connections with the Aegean cities, and had close commercial and cultural relations with these cities, especially with Sardis, Ephesus and Foca. Cotton was imported from Sardis, and products not cultivated in cold regions such as silkworm, raw silk and olives were imported from the other Aegean cities. The city of Aizanoi did not have much imports, but exported pulses such as wheat, barley, chickpeas, beans, and the lentils it produced. It lived economically a very bright period es-

Bu kanaldan taşma sonucu geçebilecek su ise baraj-köprü kemerinde kontrol edilmiştir. Ancak hesaplamalardaki hata payı da düşünülerek, fazla su barajdan taşar ve üstten aşınma yırtılma meydana gelirse baraj köprüünün yıkılabileceği ihtimali düşünülmüş olmalı ki, buraya emniyet kanalı yapılmıştır. Beklenenin üzerinde sel suları oluşması halinde kapak açılarak % 10'luk ilave kapasitenin devreye sokulduğunu görüyoruz. Bu baraj-köprüünün önemli diğer bir özelliği de tarım arazilerinin sulanmasını sağlamasıymış. Köprüünün doğu ve batı yönünde o zamanın sulama kanallarını görmek mümkündür. Bu yapı inşa edilmemiş olsaydı, kesinlikle Aizanoi kentinden bir eser kalmazdı. Bu baraj özelliği taşıyan köprü haricinde Aizanoi'de toplam beş adet köprü mevcuttu. Bunlardan bazıları sadece yayalar için yapılmış olan ahşap köprülerdi.

Bugün halen kullanılan ve üzerinden tırların bile geçebildiği, beş kemerli köprüünün korkuluğunun bir kaidesi üzerindeki yazıtta, bu köprüünün açılış merasiminin MS 157 yılının Eylül ayında yapıldığı yazmaktadır. Bir de, kabartmalı iki korkuluk taşı daha vardır. Kabartmada, köprüyü bağışlayan M. Apuleius Eurykles'in deniz yolculuğu gösterilmektedir. Eurykles, İmparator Hadrian tarafından kurulan, **Panhellenion*** denilen Hellen Birliği'nde, MS 153-157 yılları arasında Aizanoi'yi Atina'da temsil etmiştir. MS 157 yılının sonbaharında ise Aizonai'ye dönmüştü. Hadrian hümanist bir kişiliğe sahipti ve tüm zevklerinde tam bir Hellen hayranıydı.

Meter Steunene Kutsal Alanı: Ana Tanrıça Kybele, Anadolu'da yeniden doğuşun, ölümsüzlüğün, bereketin ve tabiatın anası olarak kabul edilir.

Şehrin bilinen en eski kutsal alanı Tanrıça Meter Steunene'ye (Kybele) ait kült yeri olan, işlenmiş kayalarla mağara ve bugün çökmüş durumdaki derin kaya inidir. Burada 1928 yılında yapılan kazılarda ele geçen pişmiş toprak kült figürinleri, burayı MÖ I. yy ile MS II. yy arasına tarihlemektedir.

Mağaranın üst tarafında basamaklı bir kaya tahtı görülür. Bu tip kutsal alanlara Frigya'nın kırsal kesimlerinde rastlanır. Bu da Meter Steunene kutsal alanının MÖ I. yüzyıldan çok önceleri bile kullanıldığını gösterir. Kaya kesintisinin üstünde taşlardan örülmüş **yuvarlak iki kurban çukuru (bothroi)** da kutsal alanın daha erken dönemine ait olabilir. Burada, halkın inancına göre kaya oluşumlarında yaşadığına inanılan, dağların ve doğanın hakimi, Anadolu'nun ana tanrıçasına adaklarda bulunuyorlardı.

* Panhellenion: İmparator Hadrian tarafından kurulan Hellen Birliği'nin ismidir.

pecially during the Roman period due to its processed products such as wine and cheese, and many manufactured goods such as leather, fur, wool yarn, and shoes. In addition, we understand from the "Transportation Prices Ceiling" specified in the inscriptions of the stock exchange building that vehicles for transportation and agriculture were manufactured and that the transportation work was carried out by private individuals.

Colonnaded Street and Shops:

Some monumental stones were found in the colonnaded section adjacent to the southern part of the stock exchange building, during the cleaning up of the primary school building which had been destroyed during the Gediz earthquake of 1970. K. Rheidt, director of excavation, began excavations here on behalf of the German Archaeological Institute between 1992 and 1995, and found a path 450 m long, decorated with columns and covered with marble in the middle, and with shops on either side. It is thought that the connection of this colonnaded street to the temple was provided through a wooden bridge over the river. The columns and parts found were restored to their former places as a result of the restoration work carried out by Klaus Rheidt and his team. In addition, a nude statue of a Satyr carved from marble and with a flute playing panther skin, which was found by this team, the parts joined together, is exhibited today in the Archaeological Museum of Kutahya. It was discovered that pieces brought from the abandoned buildings in Aizanoi during that time, and even from the destroyed Temple of Artemis,

were used as building material, during the construction of the colonnaded street. And the inscription that mentions the name of the goddess Artemis and Asklepiades who gave the temple as a gift was found here. It is understood that this magnificent colonnaded street survived until the middle of the 6th century A.D., and was destroyed by seismic activity, as the region is only 20 km from the fault line.

Bridges and Flood Prevention Dam / Bridge:

The fact that some structures of the magnificent city of Aizanoi remain standing and are strong enough to be used was due to the high abilities of the engineers of this city in many scientific fields such as mathematics, statics and hydrodynamics. The improvement made to the course of the Penkalas River was completed, and bridges were built of marble and wood. Two of these marble bridges still provide passage across the river today. And one of the most important bridges is the bridge having the character of a dam constructed to prevent floods from the river. The passage of Penkalas River through the city was channeled through

building walls of large cut stones on both sides.

And the water that might have passed through this channel as a result of overflow was controlled through the construction of the dam-bridge arch. However, considering the margin of error in the calculations, the probability that the dam-bridge could have collapsed, if the excess water had overflowed and wear had occurred on the top, must have been considered, and as a consequence, a safety channel was dug here. We see that when the sluice is opened, an additional capacity of 10% is produced in the event of flood waters being greater than expected.

Another important feature of this dam-bridge was that it provided for the irrigation of agricultural lands. It is possible to see the irrigation channels constructed at that time both east and west of the bridge. If this structure had not been built, there would definitely have been no traces of the city of Aizanoi. There were a total of five bridges at Aizanoi, in addition to this bridge having the features of a dam. Some of them were wooden bridges built only for

Bu alanla ilgili bilgilere, Aizanoi kazılarını devam ettiren Doç. Dr. Elif Özer'in bir yazısından alıntı ile son vermek istiyorum;

"Yöre halkına özellikle de yaşlılara sorduğumuzda buraya, eskiden kuraklık olduğunda çoluk-çocuk toplanıp, tepelerde (Kıran Bayır ve Bedir) yağmur duasına çıktıklarını söylediler. Buraya kadar her şey normal. Anadolu'da pek çok yerde uygulanan bir gelenek ama çıktıkları yer bir zamanlar Aizanoililerin tapındıkları Meter Steunene kutsal alanının hemen karşısı olunca işin rengi değişiyor ve asırlar boyunca bazı adetlerin isim ve şekil değişirse de halen devam ettiğini görüyorsunuz Aizanoi'de..."

Kızık Dağı'ndaki (Kocadağ) Mağara: Çavdarhisar'a 12 km mesafedeki Kızık köyünün güneyinde, Kocadağ'ın eteğindeki

bu mağaraya halk **"Ayı İni"** demektedir. Bu mağara ve yapı kalıntıları, 1926-1928 yıllarında bölgede araştırma yapan M. Schede ve arkadaşları tarafından bulunmuştur. Zamanında bu ekibi buraya, at arabası ile taşıyan kişinin anlatımlarıyla, halk arasında dilden dile dolaşan söylence birbirini pek aratmamaktadır. Aizanoi darphanesinin ve hazinesinin bu mağara içerisinde bulunduğunu ve buraya ulaşabilmek için bin bir tuzaklı labirentlerden geçilmesi gerektiğini anlatan hikayelerle, M. Schede ve arkadaşlarının mağaraya girip, birkaç kapıdan geçtikten sonra karşılaştıkları 3 kapının olması ve sanki tuzaklı yolları olduğunu düşünüp daha fazla ilerleyememeleri örtüşmektedir.

Fakat bugün elimizdeki somut delillere göre söyleyebileceğimiz tek şey; bu dağdan Aizanoi'ye su getirildiğidir. Su-

yun taşınması için imar edilen yapının, blok kireç taşından temel taşları ve suyun akıtıldığı mermer arklar bugün hala görülmektedir.

Maltepe: Tiyatronun batı kısmındaki tepe üzerinde bina temelleri görülmektedir. Burada kazı yapılmamıştır, fakat tahminen burada büyük bir sarayın olduğu düşünülmektedir. Yöre halkı buralarda yüzük taşları, değerli eşyalar ve sikkeler buldukları için buraya **"Maltepe"** adını vermişlerdir.

Nekropol (Kent Mezarlığı): Tiyatronun kuzeyi, kuzeydoğusu ve kuzeybatısında ise nekropol yer alır. Lahitler ve Phrygia tipi mezar stel parçaları dağınık halde durmaktadır.

Mezar taşlarında en sık karşılaşılan betim Hades'e açılan kapıdır.

Adnan Sayki

GRAFİK TASARIM - WEB TASARIM - ARAMA MOTORU KAYDI

Siz İsteyin, Biz Yapalım...

11. SAYI

0212 227 98 07

0537 419 43 23

www.adnansayki.com

adnan@adnansayki.com

Zeus Tapınağı / Zeus Temple

Bu kapılar bugün köy evlerinin çoğunun kapısı ile aynı olup, bölgede binlerce yıldan beri geleneğin devam ettiğini gösterir. Mezar sahibinin kimliğine dair daha net bilgiler veren motiflerle de sıkça karşılaşılır. Örneğin kadın mezar taşları üzerinde yün, yapağı bulunan sepet ve ayna, erkeklerinkinde ise kartal, aslan ve boğa motifleri vardır.

Hala Amazonların Anadolu'da yaşayıp yaşamadığı konusunda şüphesi olanların Kütahya Arkeoloji Müzesi'ne gidip, buradaki Amazonlar Lahdi'ni görmelerini tavsiye ederim. Aizonai'de bulunan lahit yüksek kabartma tekniği ile ya-

pılmıştır ve lahdin yan yüzeylerinde Greklerle Amazonlar arasındaki savaşları betimleyen kabartmalar vardır. Bu lahit dünyada bulunan sayılı Amazon lahitleri içinde en sağlam ele geçenlerdendir. Bugün Kütahya Arkeoloji Müzesi'nin ana salonlarından birinde sergilenmektedir. Antik kentte bulunmuş bir diğer lahit parçası da, bugün Kütahya Arkeoloji Müzesi'nin bahçesinde ziyaretçilere sergilenmektedir.

2012 yılı, yaz ayları boyunca devam eden nekropol kazıları sırasında, kazı ekibi bir mezar odasına ulaşmıştır. Kazı ekibinin basına verdiği bilgiyi, burada sizlere aynen aktarmak

istiyorum;

“Burası bir mezar odası ve içinden insan iskeleti, kandil, seramik kap ve sikkeler çıktı. Antik dönemde bu tür mezar odası örnekleri olduğunu biliyoruz. Bu mezar odası, diğer bölgelerde bildiğimiz benzerlerinden biraz farklı; duvarlarında kapı, kapı kilidi, ayna motifleri yanında baklava şekilli süslemeler var. Kapı şeklindeki süslemeleri, bölgeyi, bölgenin mezar taşlarını biliyoruz. Ancak bu süsler tamamen bölgeye özgü. Aizanoi'deki yapılarda çok fazla şekilde karşımıza çıkan bir süs şekli olmasına rağmen bir mezar odasında bu süslere ilk kez rastlanıldı. Öbür dünyanın kapısını bir şekilde mezara işlemişler. Öldükten sonra bir hayat bilincinde olduklarından dolayı hem mezarlarına hem gömü şekillerine hem de ölümler için yaptıkları törenlere bunu bir şekilde yansıtmışlar.

Buradaki mezar odası da bu anlayışın en güzel örneği olarak karşımıza çıktı. Bu bakımdan bölge için zengin ve yeni bir buluntu olarak karşımıza çıkıyor. Mezar odasını bulduğumuz için çok mutluyuz. Bunun heyecanıyla çalışmalarımıza devam ediyoruz. Buna benzer örnekleri daha çok bulacağımıza inanıyoruz.”

Bizlerde Pamukkale Üniversitesi arkeoloji bölümüne, tarihe kazandırdıkları bu çalışmalarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyor, tarihe ışık tutacak yeni başarılarını heyecanla bekliyoruz.

Tarihçi Prokopios'un yapımı hakkında bilgiler verdiği 3. Aya-sofya, Miletos'tan İsidoros ve Tralles'ten Antemios adlı iki mimar tarafından yapılmaya başlanır. Yapım çalışmaları sırasında yüz usta, bin kalfa ve on bin işçi çalıştırılır. Yapının bir an önce bitirilmesini arzu

pedestrians.

It is written on the inscription on a pedestal of the parapet of the five-arched bridge, which is still in use today, and even T.I.R. lorries pass over it, that the opening ceremony for this bridge was held in September, 157 A.D. And there are two more parapet blocks with reliefs. The sea voyage of M. Apuleius Eurykles, who donated the bridge, is depicted in these reliefs. Eurykles represented Aizanoi in Athens, in the Hellenic Union called the **Panhellenion**,* founded by the Emperor Hadrian, between 153 and 157 A.D. And he returned to Aizanoi in the autumn of 157 A.D. Hadrian had a humanist personality, and was a full Hellenistic admirer in all of his tastes.

The Sanctuary of Meter Steunene: The Mother Goddess Cybele was considered the mother of rebirth, immortality, fertility, and nature in Anatolia.

The oldest known sanctuary in the city is the cave with carved rocks and this deep rock cave which has collapsed, was the centre of the cult of the Goddess Meter Steunene (Cybele). The cult terracotta figurines, unearthed during the excavations here in 1928, date to between the first century B.C. and the 2nd century A.D. A cascaded rock throne is visible in the upper part of the cave. This type of sanctuary is found in the rural areas of Phrygia. And this shows that the Meter Steunene sanctuaries were functioning long before the first century B.C. **Two round sacrifice pits (bothroi)** built of stones on the rock bed may belong to the earlier period of the use of the cave as a sanctuary. They used to make offerings to the Mother

Goddess of Anatolia, who was the ruler of mountains and nature, and who was believed to inhabit rock formations.

I wish to end the information provided on this area with a quote from an article by Assoc. Dr. Elif Ozer who is continuing the excavations at Aizanoi;

"When we asked the local people, especially the elderly, they said that they used to gather together wife and child when there was drought, and go to the hills (Kiran Bayir and Bedir) for the rain prayers, in the old times. So far, everything is normal. It is a tradition, practiced in many places in Anatolia, but things change as the place they go up to is just across from the sanctuary of Meter Steunene where the Aizanites used once to worship, and you see that some traditions still continue in Aizanoi over the centuries, even if their names and forms have changed..."

Cave in the Kizik Mountain (Kocadag): The local people call this cave the "Bear Lair", which is south of the village of Kizik 12 km, from Cavdarhisar, and is at the foot of Kocadag. This cave and the remains of structures were found by M. Schede and colleagues engaged in research in the area between 1926 and 1928. The report of the person who had brought the team here by horse carriage and the legend circulating among people resemble to each other. The stories tell that the mint and treasury of Aizanoi used to be inside this cave and one had to pass through many tricky mazes to reach here, and the fact that after M. Schede and colleagues had entered the cave and passed through some doors, they faced three more doors, and thinking that

there were booby trapped paths, could not proceed, are consistent with the stories.

But today, the only thing we can say based upon concrete evidence is this that water was brought to Aizanoi from this mountain. The foundation stones of the limestone blocks of the structure built for the transport of water and the marble arches where the water was poured remain visible today.

Maltepe: Building structures are to be seen on the hill to the west of the theater. This part was not excavated, but it is thought there used to be a great palace here. The local people have called this place "**Maltepe**" (Hill of Commodities) as they have found ring stones, valuables and coins here.

Necropolis (City Cemetery): The necropolis is located to the north, northeast and northwest of the theater.

The most common depiction on the gravestones is the gateway into Hades.

These gates are the same as the gates of most of the village houses, and this indicates this tradition has continued in the region for thousands of years. Motifs providing accurate information about the identity of the owner of the grave are seen frequently, for example, there are motifs of a mirror and a basket full of wool and fleece on the gravestones of the women, and an eagle, a lion and bull motifs on those belonging to men.

I would recommend those who are still uncertain as to whether the Amazons lived in Anatolia, to go to the Archaeo-

* Panhellenion: It is the name of the Hellenic Union founded by the emperor Hadrian.

Antik Baraj / Antique Dam

eden İmparator Justinianos, eski kentlerden kalma güzel mimari parçaların Ayasofya'da kullanılmak üzere İstanbul'a gönderilmesini tüm eyaletlerine gönderdiği bir yazı ile emreder. Böylece Anadolu, Suriye, Mısır ve Yunanistan'ın antik şehirle-

rinden mimari parçalar, gemilerle, arabalarla Ayasofya'ya getirilir. Efes'ten, Artemis Tapınağındaki kırmızı porfir sütunlardan sekiz adet getirilip kullanılmıştır.

Ayasofya'nın yapımında (532),

Aizanoi'den de çok sayıda mermer sütun ve süslemeli başlıklar İstanbul'a götürülmüştür. Bu yıllar yavaş yavaş Aizanoi'nin yok oluşunun başladığı yıllardır. Muhtemeldir ki birçok mermer yontu ustası da Ayasofya'nın inşaatında çalıştırılmak üzere İstanbul'a götürülmüş ya da kendiliğinden gitmiş olmalı...

Erken Bizans Dönemi'nin önemli piskoposluk merkezi olan Aizanoi VIII. yüzyıldan itibaren, itibarını yitirip tarih sayfasından silinmeye başlamıştır. MS XIII. yy'da Germiyanogulları Beyliği'ne dahil olan Aizanoi'de Tatar boyundan Çavdar kabilesi yaşamaya başlamıştır. Tapınak bu dönemde kale olarak kullanılmıştır, hatta duvarlarına onlar tarafından yapılan figürleri şimdi bile görmek mümkündür...

TEŞEKKÜR

*Uzun süredir birlikte çalışmaktan keyif aldığımız;
"kültür varlıklarımızın korunması ve geri getirilmesi",
ülkemiz turizminin çok daha ileriye taşınması
konularında gösterdiği başarılarından ve her zaman
"biz rehberlere" desteğinden dolayı Sayın eski
Bakanımız Ertuğrul GÜNSİY'a teşekkür eder;
yeni Bakanımız Sayın Ömer ÇELİK'e de
görevinde başarılar dileriz...*

KUTLAMA

logical Museum of Kutahya, and see the Sarcophagus of Amazons there. The sarcophagus in Aizanoi was carved in the high relief technique and there are reliefs depicting the battles between the Greeks and Amazons, on the sides of the sarcophagus. This is the most robust one, among the small number of sarcophaguses recording the Amazons in the world. Today, it is exhibited in one of the main halls of the Archaeological Museum of Kutahya. Another piece of sarcophagus found in the ancient city is exhibited to visitors in the garden of the Archaeological Museum of Kutahya.

During the excavations of the necropolis ongoing during the summer months in 2012, the excavation team has reached a burial chamber. I would like to report here the information that the excavation team has given to the media;

"This is a burial chamber, and inside we have found human skeletons, oil lamps, ceramic pots and coins. We know that there are examples of this kind of burial chambers in the ancient period. However, this burial chamber is slightly different from its counterparts in other regions; there are diamond-shaped decorations, in addition to door, door lock and mirror motifs, on the walls. We know the door-shaped decorations characteristic of the region, and the grave stones of the region.

However, these ornaments are completely unique to the region. Although it is a decorative form that appears frequently in the structures in Aizanoi, it was met here for the first time within a burial chamber. They have somehow carved the door to the other world in this grave. As they were aware of

an afterlife, they have reflected this in their graves, burial forms, and burial rites for the dead. And this burial chamber appears to be the best example of this approach. In this respect, it emerges as a rich and new find for the region and we are very pleased to have found this burial chamber. We continue to work with enthusiasm and we believe that we will find more examples like this one."

And we thank the Pamukkale University, Department of Archaeology for the work they have undertaken, contributed to history, and we look forward to their new finds which will shed further light on history.

The construction of the 3rd church of Hagia Sophia, which the historian Prokopios recorded provides information about its construction, was begun by two architects, namely Isidoros from Miletus and Antemios from Tralles. A hundred masters, a thousand journeymen, and ten thousand workers were employed during the construction work. The Emperor Justinian, who wished the building to be finished as soon as possible, ordered beautiful architectural pieces from the old cities to be sent to Constantinople to be reused in Hagia Sophia, in a letter sent to all states

by him. Thus, architectural pieces from the ancient cities of Anatolia, Syria, Egypt, and Greece were brought to Hagia Sophia by ships and in carts. Eight of the red porphyry columns from the Temple of Artemis were brought from Ephesus and reused.

A large number of marble columns and ornate cornices were also taken from Aizanoi to Constantinople, during the construction of this Hagia Sophia in 532. These were the years when the slow destruction of Aizanoi began. It is likely that many of the masters of marble carving were taken for the construction of Hagia Sophia in Constantinople, or had gone by themselves...

Aizanoi, which was an important center of the episcopacy in the early Byzantine period, began to lose its reputation and get wiped from history, from the 8th century onwards.

The Cavdar tribe of Tatars began to live in Aizanoi, which was included in the Principality of Germiyanogullari, in the 13th century A.D. The temple was used as a fortress during this period, and the figures carved in its walls by them can still be seen more than seven hundred years later...

Aspendos - Part 4

Fotoğraf: Halil Arkan

T. M. P. DUGGAN

Due to the revealing nature of the female figure depicted in this relief, the suggestion can certainly be made that at this height in the western part of this palace building, separated by the Roman wall of the scaenae frons from the eastern section that contained the palace mosque until its destruction in the 1930's "restoration", there may well have been located the private quarters of the palace - the harem, with this relief on the interior west facing wall and with the rooms extending out westwards over the palace pavement constructed over the infill on top of the Roman orchestra pavement.

Unfortunately the complete removal in "cleaning work" in the 1960's of the then still in situ Seljuk palace floor that overlay the Roman orchestra floor, and the complete lack of records of

this "cleaning work" that should have detailed these markings, mean that the footings cut in the Seljuk palace floor, that would almost certainly have revealed the width and the extent of the west facing Seljuk additions extending out from the scaenae frons, perhaps across much of the orchestra have been lost in the last half century; as was also the case at Bosra in Syria, the earlier Ayyubid precedent for the conversion of a Roman theatre into a Muslim palace, with the Ayyubid palace destroyed during the "restoration" of the Bosra theatre from the 1940's onwards, during the French occupation of Syria.

The suggested choice of this subject by Sultan Giyathsed-Din Keyhüsrev II for the private quarters-harem of the Belkis palace

may reflect not only an interest in his namesake Khüsrev, and a real interest in Nizami's work "Khüsrev and Shirin", but can also be related directly to his own life, to his long intended bride, the Lady from Georgia (Gürcü hatun) coming from the Caucasus, his "Shirin from the Caucasus".

Further, it can be suggested that the choice of subject of the palace exterior relief work, described in Part I of this article, may also reflect Nizami's "Khüsrev and Shirin", as lions and one deer are depicted in these band of exterior reliefs and Nizami describes Khüsrev as playing the lion and Shirin the deer, with the lovers represented by these two creatures, an allusion that was almost certainly picked upon as a significant symbolic motif and

Fotoğraf: Halil Arkan

yoluyla detaylandırmak için "Hüsrev ile Şirin"den bu konu seçimleri, yalnızca Sultan'ın Nizami'nin "Hüsrev ile Şirin"ine olan ilgisini yansıtmakla kalmaz, aynı zamanda genç, romantik, savurgan, kararsız ve düşünmeden hareket eden mizacını da yansıtır.

En büyük oğlunun Saltanat'ı sürdürmesini istemeyen babasıyla arası açıktır. Böyle bir mizaç, onun döneminde Rum Selçuklu Devleti'nin bağımsızlığını ve gücünü kaybetmesinde küçük bir rol oynamış olabilir. Öte yandan, ancak romantik ve gerçekten savurgan bir yaratılış, 17 yaşında, Aspendos'taki bu büyük fabrika benzeri terk edilmiş Roma tiyatro yapısının, gelini için Belkis sarayı düşün hediyesine dönüştürülmesini öngörmüş, arzu etmiş ya da onaylamış olabilirdi.

Bu 13. yy saray kabartma eserinin olası tarihi

Sultan I. Alaeddin Keykubat'ın kışın Antalya bölgesinde geçirdiği zamanın uzunluğu ve

bataklık-göl ile Köprü Çayı kıyılarında avcılık ve kuş avı olanakları göz önüne alındığında ve bunlar, Manavgat'a ulaşana kadar, Antalya-Alanya yolu boyunca Selçuklu köşk yapılarının yokluğu ile birleştirildiğinde, Aspendos akropolündeki yapıların Selçuklu dönüşümlerinin bazıları, I. Alaeddin Keykubat dönemine ait olabilir.

Ayrıca, Antalya'dan gelen yolu yeni fethettiği Alanya şehrine bağlaması için, nehir üzerinde bir köprü inşasını emretmiş olması da çok muhtemel görünmektedir.

1221'de Manavgat'tan Alanya'ya kadar olan bölgenin fethini (fetihler, askeri birliklerin olduğu kadar, muhtemelen devlet ve ticaret kervanlarının geçişi için, 1225'e kadar, doğuya, Silifke'ye doğru genişletilmişti) izleyen, Antalya ile Alanya arasındaki sahil

yolunun önemi, I. Alaeddin Keykubat tarafından bir köprünün kesinlikle dikildiği anlamına gelir.

Ayrıca, Selçuklu köprüsünün üzerinde kalan yazıt bunun için hiç kanıt sağlamasa da, bugün bu köprüde büyük ölçüde yerinde duran yazıt, 1239-40'ta Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından sıfırdan inşasından çok, bu köprüye daha sonradan yapılan onarıma işaret etmektedir. Yazıtın köprünün gövdesinin içine değil, korkuluğun dış yüzüne inşa edilmiş olması da, olası restorasyonu gösterebilir, ancak mutlaka böyle olması gerekmez. Selçuklu köprüsünün 1239-40'ta Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından inşasından çok muhtemel yenilemesi, bu sarayın tamamlanması da dâhil olmak üzere, birçok neden yüzünden gerekli hale gelmiş olabilir ve müreffeh bir şehir ile Belkis konuşlu 4000 Rum Selçuklu askerine ek olarak saray personeli ve yetkililerinden

was employed in the design of this exterior palace relief-work at Aspendos.

This interpretation of the meaning embodied in the Seljuk relief work in and on the Belkis palace leads one to suggest that the Belkis-Aspendos palace was designed and was constructed for Sultan Giyathsed-Din Khüsrev's love, a distant and long awaited love, like that described in the first part of "Khüsrev and Shirin" , and that the palace at Aspendos was probably constructed as a gift for his bride, for his Shirin, his Lady from Georgia, his consort, his Belkis, hence the name Belkis given to both the Seljuk and the modern settlements at Aspendos. This choice of subjects chosen from "Khüsrev and Shirin" for elaboration through the relief decoration applied to areas of the enormous Belkis-Aspendos palace may not only reflect this Sultan's interest in Nizami's "Khüsrev and Shirin", but also his youthful romantic and extravagant, irresolute

and impulsive temperament, at odds with his father who did not want his eldest son's succession to the Sultanate, a temperament that would play some small part in the loss of the independence and power of the Rum Seljuk Sultanate during his reign, but then, only a romantic and truly extravagant disposition could have envisaged, desired or approved at the age of 17, the conversion of this vast Roman factory-like abandoned theatre structure at Aspendos into the wedding present of the Belkis Palace for his bride.

The probable date of this 13th c. palace relief work

Given the length of time Sultan Alaed-Din Keykubat I spent in the Antalya region in winter and the possibilities for hunting and for wildfowling by the marsh-lake and along the river banks of the Köprü Çayı, when combined with the absence of Seljuk köşk structures along the route from Antalya to Alanya-Ala'iyye until one reaches

Manavgat, some of the Seljuk conversions of structures on the Aspendos acropolis may date from the reign of Alaed-Din Keykubat I and it seems most probable that he would also have ordered the construction of a bridge across the river to connect the route from Antalya to his newly conquered city of Alanya.

The importance of the coastal route between Antalya and Alanya following the conquest of the region from Manavgat to Alanya in 1221, conquests extended eastwards by 1225 to Silifke, for the transit of troops as well as possibly state and trade caravans, means that a bridge was certainly erected by Alaed-Din Keykubat I,

and, although the remaining inscription on the Seljuk

Fotoğraf: Halil Arkan

Fotoğraf: Halil Arkan

söz edilmesi göz önüne alındığında, bu köprünün bakımı önemliydi. Antalya ve Alanya ile daha uzak doğu arasında bağlantı sağlıyordu. Köprünün yokluğunda, nehir taşıdığı, bu askeri birlikler nehrin batı tarafında mahsur kalmış olacaktı.

İbn Bibi, eserlerinde, Sultan I. Alaeddin Keykubat döneminde inşa edilen ve kullanılan saraylar ve köşkler ile ilgili önemli bilgiler verir, ancak yapımdan söz etmez, ayrıca bu Sultan'ın döneminde, bölgedeki tek rakibi Kubadabad'daki saray olan bu büyük saray kompleksinin kullanımına herhangi bir atıfta da bulunmaz. İbn Bibi'nin bu Sultan'ın inşaat faaliyetlerine atıfları ve bu Sultan'ın saraylara ziyaretlerinin kayıtları göz önünde tutulduğunda, İbn Bibi'nin yazılarında bunun yokluğu, onun döneminde bunun bir saray olarak bulunmadığını ileri sürmektedir ve 1221-2'de Alanya'nın fethinden önce Selçuklu topraklarının sınırında bulunduğu göz önüne alındığında, daha önce inşa edilmiş

olması son derece imkansız görünmektedir. İbn Bibi'nin, 1240'ta öldürülene kadar inşaat faaliyetlerinde kuşkusuz Sadrettin Köpek'ten etkilenmiş olan Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in egemenliği altındaki inşaat faaliyetlerinin sürdürülmesi ile ilgili tamamen çok daha az bilgi vermesi dikkat çekicidir. İbn Bibi, Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in emirleriyle inşa edilen şehrin eğlence köşklarının dışında, bu Sultan'ın 9 yıllık döneminin tümünde, onun emir verdiği herhangi bir binanın inşasından söz etmez. Ancak, bu Sultan'ın döneminden günümüze kadar kalan bina yazıtları 1237-1240 arasında tamamen farklı bir inşaat faaliyetleri resmi çizmektedir. Bunlar arasında, bu bölgede inşa edilen aşağıda sözü edilen binalar ve ayrıca, örneğin, büyük Ağzıkara Han'ın inşası ve inşasına Sultan I. Alaeddin Keykubat döneminde başlanan, Kayseri'deki büyük Karatay Han'ın daha büyük bölümünün 1240'ta tamamlanması vardır.

Bu sarayın inşasından sorumlu olan kişinin Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev olduğunu ileri sürmeme neden olan birçok faktör vardır. Buna yol açan, yalnızca İbn Bibi'nin metninde yokluğu değildir, ayrıca Kubadabad saray kompleksinin esas kısmı ve Kubadiye 1236'ya kadar tamamlanmıştır ve bu da, çini üretimi ve saray tasarımlarının aynı repertuarını çini işlerinde yapma konusunda eğitimli ustaların, ayrıca o zaman Belkıs-Aspendos'taki büyük sarayın çini işi, sıva işi, alçı işi ve boya işinde çalışan ressamaların ve sıva işçilerinin serbest kalmalarını sağlamıştır.

Ayrıca Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in ve yetkililerinin bu bölgede inşasını emir verdikleri yapılardan da açıkça belli olduğu gibi, Sultan bütün bu bölgeye büyük önem vermiştir. Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in kendi dönemi sırasında inşasına doğrudan emir verdiği yapıların çoğunluğu Güneybatı Anadolu'nun bu bölgesinde yer almıştır;

ÖZUMUT

OFSET & MATBAA
Hüseyin YAYAN

Kalite Ayrıntılarda Gizlidir.

Çözümü

Özumut'ta!

“Yılların deneyimi ile profesyonel hizmet...”

Son 20 yıldır yaptığı çalışmalarla müşterilerinin takdirini kazanan ve herbiri konusunda sektörün en iyileri personeliyle büyümesini hızla arttıran Öz Umut, matbaa sektöründe hizmet vermekte ve bunların dışında da her biri kendi konularında Türkiye'nin en iyileri olan yaklaşık 300'ü bulan kurum ve kuruluşlara matbaa hizmeti vermektedir...

ARO ÜYELERİNE % 30 İNDİRİM !....

Tel : 0 242 312 35 38 Fax : 0 242 312 55 90 Gsm : 0 532 431 92 90

Sinan Mah. 1258 Sok. Uğur Apt. 11/ 2

Ant. 2000 Plaza Arkası-İlhami Tankut İlköğretim Okulu Yanı A N T A L Y A

E-mail:husyay@hotmail.com

Fotoğraf: Halil Arkan

bunlar arasında, Aspendos'ta 1239-40'taki köprü inşasına ya da onarımına ek olarak, şunlar vardır:

Antalya - Alanya yolundaki Şarapsa Han, 1237-8 tarihinde Eğridir'in dışında inşa edilen büyük Eğridir Taş Han, Manavgat'taki Kargı Han, Antalya-Burdur yolundaki Kırkgöz Han, İncir Han ve Susuz Han ve Kemer,

Antalya'daki Selçuklu köşkü. Ayrıca, 1244 tarihinde Antalya'nın ana kent surunda bir kule inşa ettirmiştir ve Emiri (?) Ebu Bekir Saidoğlu 1244-5 tarihinde bir başkasını inşa ettirmiştir. Atabeği Mubariz ed-Din Armağanşah, Baba Işak ayaklanması sırasında Amasya'da Türkmenler tarafından öldürülmeden önce 1239-40'ta tamamlanan, Antalya'daki medresesini inşa ettirmiştir. Şeyh Şücaed-Din'in

türbesi 1238-9'da Antalya'da tamamlanırken, Isparta'nın Gelendost ilçesindeki Dadil Han 1242'de tamamlanmıştır. Onun dönemindeki inşaat faaliyetlerinin büyük kısmı ilk 4 yılda meydana gelmiş görünmektedir. Bu, 1240'ta başlayan Baba Işak (Baba Resul) Türkmen isyanının daha sonraki aşamalarından öncedir ve bu isyanı Moğol istilası ve 26 Haziran 1243'te Köseadağ'daki Rum Selçuklu yenilgisi izlemiştir. Bu büyük sarayın dönüşümünün 1243 Selçuklu yenilgisinden sonraki dönemde başlamamış olacağını ve muhtemelen 1240 isyanından çok önce başladığını ileri sürmek makul görünmektedir. Bu Sultan'ın, Antalya bölgesindeki, bu saray da dâhil olmak üzere, önemli inşaat faaliyetleri, kuşkusuz, kısmen, Atabeği Mübarized-Din Ertokuş'un etkisi yüzündendir. Atabek Mübarized-Din Ertokuş, birbirini izleyen Selçuklu sultanlarının egemenliği altında, Antalya'nın ve 1207'deki fethini izleyen dönemde Alanya bölgesinin uzun

süre başında olmuştur. Sultan Alaeddin Keykubat tarafından kendi adına Erzincan'ı yönetmesi için, genç prens Gıyaseddin Keyhüsrev ile birlikte Erzincan'a gönderilmiştir.

Yukarıda belirtilenlere ek olarak, dış cephedeki lentonun üzerinde oyulmuş kedigilin biçimi ile 1237-1243 arasında Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in dinarları ve dirhemleri üzerine basılan kedigil tasviri arasında çok yakın benzerlik vardır; ayrıca, bugün Antalya Müzesi'nde, Aspendos - Belkıs sarayından saray çini işi kaplamalarının kalıntıları vardır. Bunlar bu döneme ait ve Kubadabad çini işlerinin tamamlanmasından sonra yapılmış görünmektedir. Bu sarayda, Kubadabad'daki çini işi tasarımlarının değişik biçimleri vardır ve fırça işleri de Kubadabad'da yapılandan muhtemelen biraz daha gevşektir.

Yukarıda belirtilenler sonucunda, Roma tiyatrosunun Selçuklu sarayına dönüş-

Fotoğraf: Halil Arkan

bridge provides no evidence for it, there is the strong possibility that the largely in situ inscription on this bridge today marks the subsequent repair of this bridge, rather than its construction from scratch by 1239-40 by Sultan Giyathsed-Din Keyhusrev II. That the inscription was built into the outer face of the parapet, not within the body of the bridge, may also indicate possible restoration, but not necessarily so. The probable renovation rather than construction by Sultan Giyathsed-Din Keyhüsrev II in 1239-40 of the Seljuk bridge may have become necessary for a number of reasons including the completion of this palace, and, given the mention of a prosperous city and 4,000 Rum Seljuk troops stationed at Belkis in addition to the palace staff and officials, the maintenance of this bridge was important, ensuring connections between Antalya and Alanya and further east, as in the absence of a bridge when the river was in spate this body of troops would have been marooned, restricted to the western bank.

Ibn Bibi relates in his work considerable information concerning the palaces and pavilions that were constructed and used during the reign of Sultan

Alaed-Din Keykubat I, however, he fails to mention the construction, nor does he make any reference to the use of this huge palace complex during this Sultan's reign, a palace only rivaled in area by that at Kubadabad. Its absence from ibn Bibi's text would suggest, given his references to this Sultan's construction activity and his record of this sultan's visits to palaces, that it did not exist as a palace during his reign and it would seem most improbable that it would have been constructed earlier, given that it stood at the edge of Seljuk territory prior to the conquest of Alanya in 1221-2. It is noteworthy that ibn Bibi is altogether far less forthcoming concerning the continuation of construction activity under Sultan Giyathsed-Din Keyhüsrev II, who was doubtless influenced in this activity by Sadred-Din Köpek until he was murdered in 1240. Ibn Bibi does not mention the construction of any building ordered by Sultan Giyathsed-Din Keyhüsrev II during this Sultan's entire reign of 9 years, with the exception of the city entertainment pavilions-köşkü constructed on the orders of this Sultan. However, the surviving building inscriptions from this Sultan's reign paint an entirely different picture of

construction activity between 1237 and 1240, including the buildings constructed in this region mentioned below and also including for example, the construction of the vast Ağzıkara Han and the completion of the greater part of the massive Karatay han by Kayseri in 1240, the construction of which was only begun under Sultan Alaeddin Keykubat I.

It is the combination of a number of factors that leads me to suggest that Sultan Giyathsed-Din Keyhüsrev II was responsible for the construction of this palace, not only its absence from ibn Bibi's text, but also the completion of the bulk of the Kubadabad palace complex and the Kubadiye by 1236, which would have freed up craftsmen trained in tile production and in executing the same repertory of palace designs on tile work, as also the painters and stucco workers to work elsewhere, who then worked on the tile-work, stuccowork, plastering and paintwork of the huge palace at Belkis-Aspendos; as also the importance that Sultan Giyathsed-Din Keyhüsrev II attached to this entire region, made clear from the structures he and his officials ordered constructed within it. The majority of the structures that Sultan Giyathsed-Din Keyhüsrev II directly ordered to be erected during his reign lay within this region of south western Anatolia; in addition to the bridge or repair thereof at Aspendos of 1239-40, they include:

Şarapsa han on the Antalya-Alanya road, the large Eğridir Taş han of 1237-8 built outside Eğridir, Kargi han by Manavgat, Kırkgöz han, İncir han and Susuz han on the Antalya-Bur-

Fotoğraf: Halil Arkan

türülmesinin muhtemelen 1237 - 1240 arasında, Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev döneminin ilk kısmı

sırasında meydana geldiği ileri sürülebilir ve inşaatın, Sultan'ın yaklaşmakta olan ve uzun zamandır beklenen evliliği ile ilişkili olarak, 1237-8'in kışında başlamış olabileceği tahmin edilebilir.

Yeni Sultan 1238'in ilkbaharında Konya'ya dönmeden önce, bütün kışı Antalya bölgesinde geçirmiştir. Bu makalede açıklanan Selçuklu sarayı kabartma çalışmasının, ayrıca iç ve dış boya işlerinin çoğunun ve sahne binasının, merdivenlerin ve odaların çini işi kaplamalarının ileri sürülen tarihi, bu nedenle, 1237 - 1240 arasındaki 3 yıllık dönemdir, çünkü, görü-

nüşe göre, büyük olasılıkla, bu saray, gelini, Şirin'i, Gürcistanlı Belkıs'ı için inşa ettirilmiştir ve bu nedenle, onun 1240'ta Rum Selçuklu Sultanlığı'ndan gelişinden önce tamamlanmış olması gerekir. Belkis-Aspendos sarayı, kesinlikle, en geç 1261'e kadar Türkmen denetimi altındaydı, ancak çevredeki bölgenin 1245'ten sonraki güvensizliği, sarayın, yalnızca tamamlandığı 1240'tan 1245'e kadarlık süre içinde, yani yalnızca bu sultanın dönemi sırasında tam anlamıyla işlev görmüş olabileceği anlamına geliyordu. Bu çok kısa kullanım dönemi, kaynaklarda Belkis saray kompleksine referansların yokluğunu açıklamaktadır. Tek istisna, S. F. Erten'in belirttiği ve aksi takdirde bilinmeyen bir metinde sözünün edilmesidir.

Ayrıca, bu sultanın adil yönetici, ikinci bir "Süleyman" ve Gürcistanlı kraliçesinin de "Belkis" olarak tanımlanmasıyla, 13. yy'daki şehrin ve bugünkü kasabanın hâlâ Belkis ismini koruduğu göz önünde tutulduğunda, bu saray kompleksinin 1240'ta Sultan'dan gelinine, Belkis'ına bir evlilik hediyesi olarak inşa ettirildiğini ileri sürmek makul görünmektedir. Benzerlik alınlıktaki sıva kabartmada bile tasvir edilmiş olabilir, çünkü Belkis'in portresinin, Sultan'ın döneminde basılan dinar ve dirhemlerin bazılarının üzerinde tasvir edildiği bildirilmiştir. Bu tasvirlerde Belkis'in yüzü güneşin içindedir ve Sultan da aşkın ışığıyla aydınlanan aslan ya da aslanlarla temsil edilmiştir. Aslan(lar)ı ve güneşin içindeki yüzü taşıyan paralarında ifade edilen aynı ilişki, orijinalinde boyalı sıva kabartma işiyle kaplı bu sarayın cephesinde oyulmuş aslanlar ve geyik silüetleriyle ve yeniden işlenmiş alınlıktaki sıva kabartmadaki, Nizami'nin metninden Şirin-Belkis tasviri ile ifade edilmişti, yani aşık olanla aşık olunanın ilişkisi.

dur road and the Seljuk köşk at Kemer, Antalya.

He also built a tower in the main city wall of Antalya dated 1244 and his Emir(?) Abu Bakr Saidoğlu built another dated 1244-5. His Atabeg, Mubarized-Din Armağanshah built his medrese in Antalya, completed in 1239-40 before being killed by Turkmen at Amasya during the Baba İşak uprising, while the turbe of Şeyh Şücaed-Din was also completed in Antalya in 1238-9 and the Dadil han in the Gelendost district of İsparta was completed in 1242.

The bulk of the dated construction activity in his reign seems to have occurred within its first 4 years, prior to the later stages of the Baba İşak (Baba Rasul) Turkmen rebellion that began in 1240 which was followed by the Mongol invasion and Rum Seljuk defeat at Köseadağ on the 26th of June 1243 and it seems reasonable to suggest the conversion of this huge palace would not have begun in the period after the Seljuk defeat of 1243 and was probably begun well before the uprising of 1240.

His considerable construction activity in the Antalya region, including, it is suggested of this palace, was doubtless in part due to the influence of his Atabeg Mubarized-Din Ertokuş, under successive Seljuk sultans long in charge of Antalya and the Antalya region following its conquest in 1207, who was sent by Sultan Alaeddin Keykubat to Erzincan with the young prince Giyathsed-Din Keyhusrev to administer Erzincan on his behalf.

In addition to the above indications, there is also the very close parallel between the form of the feline carved on the lintel

on the exterior façade with the depiction of the feline struck on some of Sultan Giyathsed-Din Keyhüsrev II's dinars and dirhems in the period between 1237 and 1243, and there are also the remains of the palace tile-work revetments from the Aspendos-Belkis palace today in the Antalya Museum, which seem to date from this reign, subsequent to the completion of the Kubadabad tile-work, to which there are variant designs and perhaps the brushwork is at times somewhat looser than that employed at Kubadabad.

In consequence of the above indications one can therefore suggest that the conversion of the Roman theater into the Seljuk palace probably occurred during the first part of the reign of Sultan Giyathsed-Din Keyhüsrev II between 1237 and 1240 and one can surmise that the construction may have begun in the winter of 1237-8,

associated with his forthcoming and long awaited marriage, when the new Sultan spent the entire winter in the Antalya region before his return to Konya in the spring of 1238.

The suggested date for the Seljuk palace relief work that is described in this article, as also for much of the exterior and interior paintwork and for the tile-work revetments of the stage building, staircases and rooms, is therefore to the three year period between 1237 and 1240, as this palace was it seems, most probably constructed for his bride, his Shirin, his Belkis from Georgia and would therefore have

had to have been completed in time for her arrival in the Rum Seljuk Sultanate in 1240.

The Belkis-Aspendos palace was certainly under Turkmen control by 1261 at the latest, but the insecurity of the surrounding region from ca. 1245 onwards meant that the palace may have fully functioned only in the period from its completion by 1240 to ca. 1245, that is during the reign of only this sultan, with this very brief period of use explaining the absence of references to the palace complex of Belkis in the sources, with the single exception of its mention in an otherwise unknown text noted by S. F. Erten.

Further, with this sultan described as a second "Süleyman", the just ruler and his queen from Georgia as "Belkis", it seems reasonable to suggest, given that the city in the 13th c. and the township today still retains the name Belkis, that this palace complex may have been constructed as a marriage gift from the Sultan in 1240 to his bride, to his Belkis, whose likeness may even have been depicted in the stucco relief in the tympanum, as her portrait was also reportedly depicted on some of the dinars and dirhems struck during his reign, the face within the sun, with the Sultan being represented by the lion or lions illuminated by the light of love.

The same relationship that was expressed on his coinage bearing the lion(s) and face in the sun, was expressed through the silhouette lions and deer carved on the façade of this palace originally covered by painted stucco relief work, and by the depiction of Shirin-Belkis from Nizami's text in the stucco relief in the re-worked pediment, that is the relationship of lover and beloved.

Dubai: Ortadoğu'nun Parlayan Yıldızı...

Atlantis Burj Al-Arab, Dubai / UAE

Engin MERDAN, Rehber

Dergimizin yeni sayısında yine sizlerle beraberiz. Bu sayımızda sizlere son yıllarda parlayan bir yıldızı tanıtmaya çalışacağım; DUBAİ...

Dubai'ye ilk gidişim 2007 yılında idi. O dönemlerde Dubai ismi lüksün sembolü, alışveriş cenneti olarak herkesi çekiyordu. 1999 yılında açılan otel, dünyada ilk 7* ve yine dünyanın en pahalı oteli olarak şehrin simgesi haline geliyor ve Dubai adı ile özdeşleşiyordu. Nasıl Paris Eyfel Kulesi ile veya Venedik gondollarıyla ünlüyse, işte Dubai de bu muhteşem oteli ile bir simge haline geliyordu; bu otelin adı BURJ AL ARAB (Arapların kulesi).

Burj al Arab "Arapların kulesi" an-

lamına gelse de mimarisi yelkenli gemiye benzediği için Yelken Hotel olarak da anılmakta. Otelin inşaatına 1994 yılında başlanıyor ve 1999 yılında açılışı yapılıyor. Maliyeti konusunda bugüne kadar çok spekülasyon yapılsa da 1,5 milyar doların üstünde para harcadığı belirtiliyor. 60 katlı ve 320 m yüksekliğinde; 202 suitten oluşuyor, en küçük suit 170 m² en büyüğü ise 780 m²'dir.

Genelde otelde kalmak yerine önünde bir hatıra fotoğrafı çektiriyoruz. Otel yüksekliği bakımından sahili kapatmasın diye kıyından 200 m açığa, deniz doldurularak yapılmış.

Bugün ise artık Dubai 2 milyona yaklaşan nüfusu ile hem "en"leri çoğaltmaya devam ediyor hem de dünya finans sektöründe de önemli bir yer tutuyor.

Birleşik Arap Emirliği'nin 7 emirliğinden en büyüğüdür Dubai ve başkent Abu Dhabi olmasına rağmen en çok turist çeken emirliği konumundadır. Her emirlik ayrı emir ailelerinden oluşuyor. 1971 yılında bir İngiliz sömürgesin-

den bağımsızlığını ilan ediyor. Dubai'de emirlik ailesi Maktoum ailesidir ve nüfusun yaklaşık % 80'i yabancı vatandaşlardan oluşuyor ki bunların içinde en kalabalık nüfus da Hintlilerdir...

Dubai vergi cenneti olarak da biliniyor. Ülkede gelir vergisi yok, benzin TL olarak karşılaştırdığımızda 1 liranın altında; haliyle böyle olunca da en muhteşem araçları yine burada görmek mümkün.

2012'de açılışı yapılan "Burj Khalifa" yani "halifenin kulesi" 828 m ile dünyanın en yüksek kulesi konumunda.

165 kattan oluşan yapı yine dünyanın en hızlı asansörüne sahip; saatte 65 km. Dünyanın en yüksek camisi de yine bu binada bulunmakta; 158. katta... Akşamları saat 23'e kadar binanın önünde bulunan devasa suni gölde müthiş bir ses ve ışık görüntüsü ile büyülenebilirsiniz. Seçilen müziklerin içinde "Ezel" dizisinin müziği de bulunuyor ve bu ses ve ışık gös-

Dubai:

The Shining Star of Middle East...

Dubai, Şehir Görünümü / City Night View

Engin MERDAN, Tour Guide

We are together with you again in the new issue of our Quarterly. In this issue, I will try to introduce you a star shining in recent years; DUBAI...

My first visit to Dubai was in 2007. At that time, the name of Dubai attracted everyone as the symbol of luxury and the shopper's paradise. The hotel opened in 1999 had become the symbol of the city as the world's first 7* and the world's most expensive hotel and was identified with the name of Dubai. Just as how Paris was famous with the Eiffel Tower or Venice with its gondolas, Dubai had become a symbol with this fabulous hotel; the name of this hotel was BURJ AL ARAB (Arab Tower).

Although Burj al Arab means the "Arab Tower," it is also referred to as the Sail Hotel as its architecture resembles a sailing ship. The construction of the hotel was started in 1994, and it was opened in 1999. Although a lot of specula-

tion has been made so far about its cost, it is denoted that more than 1.5 billion dollars have been spent. It is 60-storey and 320 m in height; it consists of 202 suites, the smallest suite is 170 m², and the largest suite is 780 m².

In general, instead of staying at the hotel, we have a souvenir photo taken in front of it. The hotel is constructed 200 m from the shore by filling the sea so as not to shut out the shore due to its height.

Today, Dubai both continues to increase its "the most"s with its population approaching 2 million, and occupies an important place in the finance sector of the world.

Dubai is the largest of the 7 emirates of United Arab Emirates, and although Abu Dhabi is the capital, it is the emirate attracting the most tourists. Each emirate consists of separate families of amirs. It has declared its independence from a British colony in 1971. The emirate family in Dubai is the family of Maktoum. About 80% of its popu-

lation consists of foreign citizens, and the most crowded population among them are the Indians...

Dubai is also known as a tax haven. There is no income tax in the country, fuel costs less than 1 lira when compared to TL; therefore, it is possible to see the most fabulous vehicles again here.

"Burj Khalifa," i. e. "the caliph tower," which is opened in 2012, is the world's tallest tower with 828 m.

The 165-storey building again has the world's fastest elevator; 65 km per hour. The world's highest mosque is also in this building; on the 158th floor... You can be fascinated by a great sound and light view in the huge artificial lake in front of the building until 11 PM. There is the soundtrack of the TV series named "Ezel" among the musics selected, and the company making this sound and light show is the company making the sound and light shows of the world-famous Bellagio Hotel

Palmiye Adası

terisini yapan firma Las Vegas'ta bulunan dünyaca ünlü Bellagio Oteli'nin ses ve ışık gösterilerini yapan firma.

Bina ile aynı anda açılışı yapılan dünyanın en büyük AVM'si de burada bulunuyor; "Dubai Mall". 1000 mağazadan oluşan ve gezmek için 2-3 gün gereken muazzam bir mekan. İçinde yine

en büyük akvaryum bulunuyor. Bunun dışında, Dubai'de 50'ye yakın alışveriş merkezi var ve AVM'ler akşam geç saatlere kadar açık durumdadır. Bayramlarda ise AVM'ler 24 saat açık. Para birimi Dirhem ama şunu da belirtmeliyim ki eski ucuzluk kalmadı artık Dubai'de ve paralarınızın "dirhem dirhem" bittiğini siz de hemen alışveriş gezisinden sonra

anlayacaksınız.

Tabii Dubai sadece alışveriş mekanları ile değil farklı aktiviteler açısından da mutlaka görülmesi gereken bir yer. Dubai'ye gidip çöl safari turuna katılmamak büyük bir eksiklik olurdu herhalde. Öğlen 15 gibi otelinizden Jeep'lerle alınıyorsunuz ki jeepler büyük, klimalı jeepler. Dubai'nin dışına yaklaşık 45 dakikalık seyahatten sonra çöle ulaşıyor ve müthiş bir keyif başlıyor. Jeepleri kullanan şoförler oldukça profesyoneller ve inişli çıkışlı birçok tepeden ve kısa kısa molalardan sonra güneşin batışını çölde izliyor ve bol bol fotoğraf çekiyorsunuz. Daha sonra çölde kurulmuş büyük bedevi çadırlarında akşam müzik ve dansöz eşliğinde açık büfe yemeğimizi yiyor ve saat 21 gibi tekrar dönüş yolculuğuna geçiyoruz. Bu turları her otelin resepsiyonundan satın alabiliyorsunuz; kişi başı fiyatı ortalama 90 USD.

Ertesi gün ise derseniz Basra Körfezi'nde denizin keyfini çıkarabilirsiniz. İklim olarak Dubai yaz aylarında kavurucu sıcaklıklara sahip; 50 °C sıcaklık yaz aylarında normal karşılanıyor. Bu yüzden Dubai seyahatinizi kış aylarında planlayabilirsiniz. Ekim - Nisan arası hava sıcaklığı 30 °C'ye kadar düşüyor.

in Las Vegas. The world's largest shopping center which is opened at the same time with the building is here; the "Dubai Mall." It is a tremendous venue consisting of 1000 stores which needs 2-3 days to wander in. Again it has the largest aquarium inside. Apart from this, there are about 50 shopping centers in Dubai, and they are open until late in the evening. The shopping centers are open 24 hours during the Eids. The currency is Dirham, but I should denote that Dubai is not as cheap as before, and you will understand just after shopping that your money finishes "dirham by dirham."

Surely, Dubai is a must-see place not only in terms of its shopping areas but in terms of different activities as well. It would probably be a great fault to go to Dubai but not go on a desert safari. You are taken from your hotel at about 3 PM with Jeeps. The jeeps are large and air-conditioned. After a trip of about 45 minutes to outside of Dubai, you reach the desert and a terrific fun starts. The drivers of the jeeps are quite professional. After many bumpy hills and short breaks, you watch the sunset in the desert and take lots of photos. Then, we have buffet dinner accompanied by music and dancing in the large Bedouin tents in the desert and at about 9 PM we set out to return. You can purchase these tours at the reception of every hotel; the average price is 90 USD per person.

The next day if you wish you can enjoy the sea in the Persian Gulf. As climate, Dubai has scorching temperatures in the summer months; a temperature of 50 °C is considered normal in the summer months. So, you can plan your trip to Dubai in the winter months. The temperature drops to 30 °C between October-April.

You can make your city tour with the tourist buses by getting a daily

ticket. In addition, you can tour Dubai from one end to the other by the Metro opened in 2012.

Dubai consists of three regions. Deira, Bur Dubai and the Jumeirah region... There is a cove in Dubai in the Persian Gulf that we call an estuary. It separates the Bur Dubai and Deira regions almost like a river. You can also make a beautiful boat tour with dinner at this Dubai Creek in the evening. In addition, you can cross the river for 1 dirham by the river taxis called abra and visit the spice and gold bazaars in Deira which is the old Dubai region.

The Jumeirah region is considered a little out of Dubai, it is the region where the Sail Hotel is, and at the same time, in the immediate vicinity, there is "Mall of

the Emirates" which is the world's largest indoor ski center. Mall of the Emirates, which was opened in 2007, again consists of a huge shopping center and highly luxurious stores. You can enter Ski Dubai again by paying a separate fee in the shopping center; it is -5 degrees inside, and you can both ski and enjoy this place by cable car under real snowfall of 6000 tons per day.

The Jumeirah region is also famous for "The Palm." The Palm Island, which is formed by filling the sea and that can be seen from outer space, consists of private villas. Each villa has a private pool and a private beach. You can also own these villas purchased by many celebrities, because the prices have fallen by half due to the economic crisis. The Atlantis

Şehir turunuzu günlük bir bilet olarak turist otobüsleri ile de yapabilirsiniz. Ayrıca 2012 yılında açılan Metro ile de Dubai'yi bir baştan bir başa gezebilirsiniz.

Dubai 3 bölgeden oluşmakta. Deira, Bur Dubai ve Jumeirah bölge-

si... Basra Körfezi'nde bulunan Dubai'de haliç diye tabir ettiğimiz bir girinti var. Adeta nehir gibi Bur Dubai ve Deira bölgelerini ortadan ayırıyor. Akşam saatlerinde bu Dubai Creek'te yemekli güzel bir tekne turu da yapabilirsiniz. Ayrıca abra dediğimiz nehir taksileri ile

de 1 dirheme karşılıya geçebilir ve eski Dubai bölgesi olan Deira'da baharat ve altın çarşılarını gezebilirsiniz.

Jumeirah bölgesi ise Dubai'nin biraz daha dışında sayılıyor, Yelken Hotel'in bulunduğu bölge ve aynı zamanda hemen yakınında, yine dünyanın en büyük kapalı kayak merkezi olan "Mall of the Emirates" bulunur. 2007 yılında açılışı yapılan Mall of the Emirates yine devasa bir alışveriş merkezi ve çok lüks mağazalardan oluşuyor. Ski Dubai'ye yine AVM'nin içinde ayrı bir ücret ödeyerek girebiliyorsunuz; içerisi -5 derece ve günlük 6000 ton gerçek kar yağışı altında hem kayak yapabilir hem de teleferik ile buranın keyfini çıkarabilirsiniz.

Jumeirah bölgesi, ayrıca "The Palm" ile de ünlü bir bölge. Deniz doldurularak oluşturulan ve uzaydan da görülebilen Palmiye Adası özel villalardan oluşuyor. Her bir villanın özel bir havuzu ve özel bir plajı bulunuyor. Birçok ünlünün de satın aldığı bu villalara siz de sahip olabilirsiniz zira ekonomik krizden dolayı fiyatlar yarı yarıya düşmüş durumda. Palmiye Adası'nda bulunan Atlantis Hotel de yine dünyanın en büyük otelleri arasında yerini almış. Otele bağlı aqualand; çocukların kaçırmaması gereken devasa bir su parkı.

Dubai Tarihi:

16. yüzyılda başlayan Portekiz etkisi 17. yüzyılda yerini İngilizlere bıraktı. Baş kabile Kavasim ile Arabistan içlerinden gelen Vehhabileri korsan olarak ilan eden İngilizler, 1819 - 1820'de kıyı limanlarına karşı saldırıya geçti. Aslında İngilizlerin asıl amacı, bölge ticaretini kendi egemenlikleri altına almaktı. Mahalli esnafın büyük bir direnişi dahi İngilizlerin deniz ticaretini kendi güdümleri altına almalarını engelleyememiştir. Sonunda korsanlığa son veren 1820 genel barış antlaşmasını zorla kabul ettirdiler. 1853 yılın-

GÜVERTE
RESTAURANT

Gezi Yolu Cd. Lokanta Blok No : 21 Örnekköy / ANTALYA
Tel : 0 242 349 00 76 Fax : 0 242 349 07 02

da **Denizlerde Kalıcı Ateşkes Antlaşması**'nın imzalanması üzerine bölgeye Ateşkes Kıyısı adı verildi. İngilizler 1892 yılında **Özel Ayrıcalık Antlaşması** olarak bilinen bir paktın oluşmasını sağlayarak bölgenin dış politikasını denetim altına aldılar.

Ateşkes Kıyısı 1873 - 1947 arasında **İngiliz Doğu Hindistan Kumpanyası**, sonraki yıllarda da **İngiliz Dışişleri Bakanlığı** tarafından yönetildi. 1971 yılında İngilizlerin **Basra Körfezi**'nden çekilmesi üzerine, emirlikler "Birleşik Arap Emirlikleri" adı altında bir federasyon oluşturdu. Birleşik Arap Emirlikleri asırlarca Osmanlı egemenliği altında yaşamış, petrolün bulunmasıyla İngilizler tarafından Osmanlı İmparatorluğu'ndan koparılmıştır. 2 Aralık 1971'de İngiltere'den bağımsızlığını ilan etmiştir. Bağımsızlık günü milli bayram olarak kutlanır. Anayasası ise yine 2 Aralık 1971'de oluşturulmuştur.

Dubai son 20 yılda petrolün çıkarılmasıyla birlikte büyük bir zenginliğe kavuşmuş olup gelirinin % 10'unu sadece petrol oluşturmaktadır.

Dubai, gece görünüm / Night View

Hotel in the Palm Island is again one of the world's largest hotels. The aqualand attached to the hotel is a huge water park that the children should not miss.

History of Dubai:

The Portuguese influence, which began in the 16th century, left its place to the British in the 17th century. The British, who declared the chief tribe Kavasim and the Arabian Wahhabites as pirates, attacked the coastal ports in 1819 - 1820. In fact, the main purpose of the British was to take the regional trade under its sovereignty. Even a great resistance of the local merchants could not prevent the British from taking the maritime trade under their own commands. Finally, they imposed the 1820 general peace treaty that ended piracy. After the signing of **Permanent Coastal Ceasefire Agreement** in 1853, the region was called the Ceasefire Coast. The British controlled the foreign policy of the region by allowing the formation of a pact known as the **Exclusive Agreement** in 1892.

The Ceasefire Coast was ruled by the **British East India Company**

between 1873 - 1947 and by the **British Ministry of Foreign Affairs** in the following years. After the withdrawal of the British from the **Persian Gulf** in 1971, the emirates formed a federation under the name of "United Arab Emirates." The United Arab Emirates have lived for centuries under the Ottoman rule, and were cut off from the Ottoman Empire by the British with the discovery of oil. It declared its independence from Britain on December 2nd, 1971. The Independence Day is celebrated as a national holiday. And its Constitution was created

again on December 2nd, 1971.

Haberler

Başkan Akaydın'la ARO Cafe'de Kahvaltı...

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Mustafa Akaydın, 12.12.2012 tarihinde hem yaşamızın yürürlüğe girmesi nedeniyle tebrik hem de meslektaşlarımızın Büyükşehir Belediye Başkanı'ndan duymak istediklerine açık yüreklilikle cevap vermek amacıyla ARO'yu ziyaret ettiler.

Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanı Adem Akyürek ve Fen İşleri Daire Başkanı Sebahat Çevik de konuklarımızdandı. Meslektaşlarımızdan gelen sorulara içtenlikle yanıtlar veren Başkan Akaydın, ziyaretinin bir anısı olarak ARO Başkanı Hasan Uysal'a Atatürk Resmi armağan etti. ARO Başkanı Hasan UYSAL da *"Her zaman olduğu gibi başkanımızın yanımda olduğunu bilmekten mutluyuz ve bu ziyaret için de rehberler adına teşekkür ediyoruz"* dedi.

2012 Yılı Seminerlerini Tamamladık

Önceden planlandığı gibi Bakanlık talimatına uygun bir şekilde 2012 yılı seminerleri Kasım ve Aralık aylarının farklı günlerinde toplam 6 ayrı günde başarıyla yapıldı. Meslek Yasamızın yürürlüğe girmesiyle son defa yapılan seminer programlarına katılım yoğunluğunda. Rehberler hem bilgi tazeleyip hem de görmedikleri arkadaşları ile sohbet etme imkanı buldular.

ARO Eğitim Gezileri

Perge ve Antalya Müzesi...

23.12.2012 tarihinde Perge Kazıları arkeologlarından Rehber M. Edip Özgür önderliğinde gerçekleştirilen kapsamlı bir eğitim gezisi yoğun yağmura rağmen rehberlerden büyük ilgi gördü. Yaklaşık 75 rehberin katılımıyla gerçekleşen program, sabahın erken saatlerinde Perge Ören Yeri'nde başladı. Hayatının büyük bir kısmını Perge kazılarına adanmış, bir dönem kazı başkanlığı yapan Prof. Dr. Jale İnan'ın öğrencisi olmakla gurur duyduğunu belirten, Perge ve buradan çıkarılan eserler hakkında birçok kitabı bulunan M. Edip Özgür'ün olağanüstü anlatımı ile bir süreliğine de olsa geçmişe sanal bir yolculuk yapma olanağı bulduk. Perge Tiyatro'sunun yıllardır kapalı olması nedeniyle, bu gezi için özel izinle açtırılan tiyatroya giriş, sanki özel bir seremoniydi birçok rehber için... Birlikte yenilen öğle yemeğinden sonra Antalya Müzesi'ne doğru yol aldık. Hocamızın tiyatro sahne binasını çizimler ve heykeller üzerinde anlatması, Perge Kazı Eserleri Salonlarında heykellerin her bir kıvrımlarının farklılıkları, Perge Heykel Ekolü'nün vardığı nokta katılımcıları daha da büyüledi.

ARO Eğitim Gezileri

Döşemealtı ve Karain Mağarası...

2013 yılının ilk Eğitim Gezisi olarak planlanan “Evdırhan, Karain Mağarası, Kırgözhani ve Döşemealtı” bölgesini kapsayan gezimiz güzel bir havada 05 Ocak 2013 tarihinde gerçekleştirildi. Geziye katılan 45 kişi içinde basın mensuplarının varlığı, organizasyonun sadece rehberler için değil bütün Antalya için öneminin bir göstergesi idi. Rehber-Hoca olarak gezimize Giray Ercenk ve Mehmet Erdem önderlik etmişlerdir.

“ARO’nun gezi organizasyonlarında her türlü desteği veren EPOS Golf Travel yetkililerine en içten teşekkürlerimizi sunarız.”

ARO'ya Yeni Araç

Yeni yasamız ile birlikte odamızın sorumluluk ve çalışma alanı arttı. İhtiyaçları karşılamak üzere yeni aracımızı satın aldık. Aktif olarak denetimlerde kullanılacak olan aracımızın camiamıza hayırlı olması dileği ile...

ARO Söyleşileri Devam Ediyor...

08 Ocak 2013 tarihinde üyemiz Rehber-Orman Yüksek Mühendisi Süleyman Dingil tarafından "Bitkilerimizin Tarih ve Mitolojileri" konulu; 10 Ocak 2013 tarihinde ise üyemiz Tarihçi-Rehber Harun TURHAN tarafından sunulan "Balkan Savaşları'nın 100. Yıl Dönümü" başlıklı söyleşiler yoğun ilgi gördü.

Basında ARO

ARO gezileri sürüyor

Antalya Rehberler Odası (ARO), eğitim gezilerini sürdürüyor. Yaklaşık 45 rehberin katıldığı son eğitim gezisi, Döğemealtı bölgesindeki Evdirhan, Kırkgözühan ve Karain Mağarası'na yapıldı. Eğitimlikte araştırmacı tarihçi Giray Erçenk, rehberlere, Döğemealtı hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Karain Mağarası ile ilgili bilgiyi ise mağaradaki kazı çalışmalarına da katılmış arkeolog-rehber Mehmet Erdem tarafından verildi. Grup, zaman zaman verilen molalarda, köy kahvehanelerinde çay eşliğinde sohbet edip görüşleri ile ilgili görüşlerini dile getirdi.

SORUNLARINIZI EN BÜYÜK HABER AİLESİ HÜRRİYET'E İLETİN
0242 340 02 10 - 340 02 40 Faks: 0242 340 38 45

Rehberlerin eğitim gezileri sürüyor

ANTALYA Rehberler Odası (ARO), eğitim gezilerini sürdürüyor. Yaklaşık 45 rehberin katıldığı son eğitim gezisi, Döğemealtı bölgesindeki Evdirhan, Kırkgözühan ve Karain Mağarası'na yapıldı. Eğitimlikte araştırmacı tarihçi Giray Erçenk, rehberlere, Döğemealtı hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Karain Mağarası ile ilgili bilgiyi ise mağaradaki kazı çalışmalarına da katılmış arkeolog-rehber Mehmet Erdem tarafından verildi. Grup, zaman zaman verilen molalarda, köy kahvehanelerinde çay eşliğinde sohbet edip görüşleri ile ilgili görüşlerini dile getirdi.

Rehberler eğitim gezisinde

Antalya Rehberler Odası (ARO), eğitim gezilerini sürdürüyor. Yaklaşık 45 rehberin katıldığı son eğitim gezisi, Döğemealtı bölgesindeki Evdirhan, Kırkgözühan ve Karain Mağarası'na yapıldı. Eğitimlikte araştırmacı tarihçi Giray Erçenk, rehberlere, Döğemealtı hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Karain Mağarası ile ilgili bilgiyi ise mağaradaki kazı çalışmalarına da katılmış arkeolog-rehber Mehmet Erdem tarafından verildi. Grup, zaman zaman verilen molalarda, köy kahvehanelerinde çay eşliğinde sohbet edip görüşleri ile ilgili görüşlerini dile getirdi.

Rehberler Odası eğitim gezilerine devam ediyor

Antalya Rehberler Odası (ARO), eğitim gezilerini sürdürüyor. Yaklaşık 45 rehberin katıldığı son eğitim gezisi, Döğemealtı bölgesindeki Evdirhan, Kırkgözühan ve Karain Mağarası'na yapıldı. Eğitimlikte araştırmacı tarihçi Giray Erçenk, rehberlere, Döğemealtı hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Karain Mağarası ile ilgili bilgiyi ise mağaradaki kazı çalışmalarına da katılmış arkeolog-rehber Mehmet Erdem tarafından verildi. Grup, zaman zaman verilen molalarda, köy kahvehanelerinde çay eşliğinde sohbet edip görüşleri ile ilgili görüşlerini dile getirdi.

11.10 - SAYI: 3433 - 09 OCAK 2013 ÇARŞAMBA - Gündüz Siyasi Başbakanın Gazete - Fiyat: 50 Kuruş (KDV Dahil)

ARO gezileri sürüyor

Antalya Rehberler Odası (ARO), eğitim gezilerini sürdürüyor. Yaklaşık 45 rehberin katıldığı son eğitim gezisi, Döğemealtı bölgesindeki Evdirhan, Kırkgözühan ve Karain Mağarası'na yapıldı. Eğitimlikte araştırmacı tarihçi Giray Erçenk, rehberlere, Döğemealtı hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Karain Mağarası ile ilgili bilgiyi ise mağaradaki kazı çalışmalarına da katılmış arkeolog-rehber Mehmet Erdem tarafından verildi. Grup, zaman zaman verilen molalarda, köy kahvehanelerinde çay eşliğinde sohbet edip görüşleri ile ilgili görüşlerini dile getirdi.

Rehberler eğitimde

Antalya Rehberler Odası (ARO), eğitim gezilerini sürdürüyor. Yaklaşık 45 rehberin katıldığı son eğitim gezisi, Döğemealtı bölgesindeki Evdirhan, Kırkgözühan ve Karain Mağarası'na yapıldı. Eğitimlikte araştırmacı tarihçi Giray Erçenk, rehberlere, Döğemealtı hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Karain Mağarası ile ilgili bilgiyi ise mağaradaki kazı çalışmalarına da katılmış arkeolog-rehber Mehmet Erdem tarafından verildi. Grup, zaman zaman verilen molalarda, köy kahvehanelerinde çay eşliğinde sohbet edip görüşleri ile ilgili görüşlerini dile getirdi.

ARO, rehberlerin eğitimine devam ediyor. Bu kapsamda, 2013 yılının ilk eğitim gezisi, Döğemealtı, Evdirhan, Kırkgözühan ve Karain Mağarası'na yapıldı. Eğitimlikte araştırmacı tarihçi Giray Erçenk, rehberlere, Döğemealtı hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Karain Mağarası ile ilgili bilgiyi ise mağaradaki kazı çalışmalarına da katılmış arkeolog-rehber Mehmet Erdem tarafından verildi. Grup, zaman zaman verilen molalarda, köy kahvehanelerinde çay eşliğinde sohbet edip görüşleri ile ilgili görüşlerini dile getirdi.

Basında ARO

Rehberlerden keyifli konferanslar

Antalya Rehberler Odası (ARO) bölgeyi ve öykülerini merak eden halka açıcı konferanslar düzenliyor. ARO Yürütme Kurulu Başkanı Uysal, ARO'nun eğitim çalışmaları aracılığıyla belirterek, bu kapsamda ilçedeki etkinliklere, tüm Antalya halkına davet ediyor. Uysal, "Anılar her şey, konferanslarımız olacak. Bu konulara ilgi duyan Burhanettin Onat Caddesindeki binamızda düzenleyeceğiz etkin konferanslar düzenliyoruz" dedi. Konferansların 8 Ocak'ta başlayacak.

ARO konferans düzenleyecek

Antalya Rehberler Odası (ARO), haftada iki gün halka açıcı konferanslar düzenleyecek. ARO Yürütme Kurulu Başkanı Hasan Uysal, odanın eğitim çalışmalarını 2013 yılı ile birlikte artıracığını söyledi. Bu kapsamda düzenledikleri etkinliklere tüm Antalyalılara katılabileceğini belirten Uysal, "Anadolu'ya dair her şey, konferanslarımızla konuşulacak. Bu konulara ilginiz varsa burhanettin onat caddesindeki binamızda düzenleyeceğiz etkin konferanslar düzenliyoruz" dedi. ARO'nun Ocak ayında düzenleyeceği konferanslar ise şöyle: "8 Ocak Milli Türk Kurtuluş Savaşı, 10 Ocak Dalkavuklu Harun Tunan, 11 Ocak Halikarnas Balıkesir (Rehber Yavuz Ali Sakarya), 12 Ocak Rauf Orbay ve Hamdiye Zehra (Arslanbey Rehber Edip Özgür) konferansları düzenleyecek." (HHA)

ARO'dan halka açık konferanslar

Antalya Rehberler Odası (ARO), haftada iki gün halka açıcı konferanslar düzenleyecek. ARO Yürütme Kurulu Başkanı Hasan Uysal, odanın eğitim çalışmalarını 2013 yılı ile birlikte artıracığını söyledi. Bu kapsamda düzenledikleri etkinliklere tüm Antalyalılara katılabileceğini belirten Uysal, "Anadolu'ya dair her şey, konferanslarımızla konuşulacak. Bu konulara ilginiz varsa burhanettin onat caddesindeki binamızda düzenleyeceğiz etkin konferanslar düzenliyoruz" dedi. ARO'nun Ocak ayında düzenleyeceği konferanslar ise şöyle: "8 Ocak Milli Türk Kurtuluş Savaşı, 10 Ocak Dalkavuklu Harun Tunan, 11 Ocak Halikarnas Balıkesir (Rehber Yavuz Ali Sakarya), 12 Ocak Rauf Orbay ve Hamdiye Zehra (Arslanbey Rehber Edip Özgür) konferansları düzenleyecek." (HHA)

ARO gezileri sürüyor

Halka açık konferanslar

Antalya Rehberler Odası (ARO), haftada iki gün halka açıcı konferanslar düzenleyecek. ARO Yürütme Kurulu Başkanı Hasan Uysal, odanın eğitim çalışmalarını 2013 yılı ile birlikte artıracığını söyledi. Bu kapsamda düzenledikleri etkinliklere tüm Antalyalılara katılabileceğini belirten Uysal, "Anadolu'ya dair her şey, konferanslarımızla konuşulacak. Bu konulara ilginiz varsa burhanettin onat caddesindeki binamızda düzenleyeceğiz etkin konferanslar düzenliyoruz" dedi. ARO'nun Ocak ayında düzenleyeceği konferanslar ise şöyle: "8 Ocak Milli Türk Kurtuluş Savaşı, 10 Ocak Dalkavuklu Harun Tunan, 11 Ocak Halikarnas Balıkesir (Rehber Yavuz Ali Sakarya), 12 Ocak Rauf Orbay ve Hamdiye Zehra (Arslanbey Rehber Edip Özgür) konferansları düzenleyecek." (HHA)

ARO Üyesi Bayan Rehberler Toplantısı

Odamıza üye bayan rehberler ilk kez 10 Ocak 2013 tarihinde ARO Cafe'de toplandılar. Samimi bir ortamda gerçekleşen organizasyonda, kek, börek, yaprak sarması, kısır ve daha birçok ev yapımı yiyecekler ARO Cafe'nin nefis çayı, eşsiz kahvesi ile yenildi. Meslektaşlarımız birbirlerini tanıma fırsatı bulurken, yeni fikirler ve dostluklar da ortaya çıktı. İlk olarak sanal ortamda **ARO Üyesi Bayan Rehberler Platformu** açılarak daha hızlı paylaşım ve duyuru olanağı oluşturuldu.

ARO Başkanı Hasan Uysal kısa süreliğine katıldığı buluşmada, oda olarak her zaman bu tür aktivitelere lojistik destek vereceklerini, hatta bu çalışmaların neticesinde bayan rehberlerin yönetimlerde daha aktif olmaları gerektiğinin önemini vurguladı.

ARO Etkinlikleri

Üyelerimize Yönelik Fotoğrafçılığa Giriş Eğitimi...

18.01.2013 tarihinde başlayıp üç gün devam eden etkinliğimize yaklaşık yirmi üyemiz katıldı. Üyelerimizden rehber Levent ÖCAL tarafından verilen eğitim, makine ve lens seçimi, basit çekim ayarları ile başlayıp manzara, portre, makro gibi değişik çekim tekniklerinin, daha sonrasında ise Kaleiçi'nde uygulama ve photoshop tekniklerinin anlatımı ile tamamlandı.

Katılımcılardan tam not alan eğitmenimiz Levent ÖCAL'a biz de ARO ailesi olarak teşekkür ediyoruz.

Likya Yürüyüş Yolu Eğitim Gezisi

26-30 Ocak 2013 tarihleri arasında Fethiye'den başlayarak antik Likya Yolu'nun değişik etaplarını yürüyerek Ulupınar'a dek gelen katılımcılar, programdan büyük keyif aldıklarını belirttiler. Ankara, Kapadokya, İstanbul, Marmaris ve Kuşadası'ndan da programa katılan rehberler yoğun tempodan dolayı çok yoruldu. Öte yandan akşamları birlikte vakit geçirip, söylenen şarkılar ve türkülerle yorgunluk atmasını da bildiler.

ARO Başkanı Hasan UYSAL, program dönüşü karşıladığı katılımcılara St. Paul Yürüyüş Yolu ve Kapadokya Yürüyüş Yolları Eğitim Programları'nın da yakında açıklanacağı müjdesini verdi.

SANCAKTAROĞLU SİGORTA

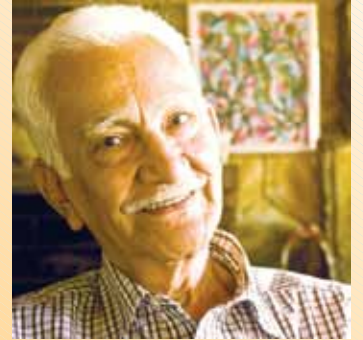
ARO

üyelerine

BÜYÜK
AVANTAJLAR

“Keşke” Demenin
Ağırlığı Yerine
“Yapı Kredi
Sigortalı’yım”
Demenin Rahatlığını
Yaşayın!

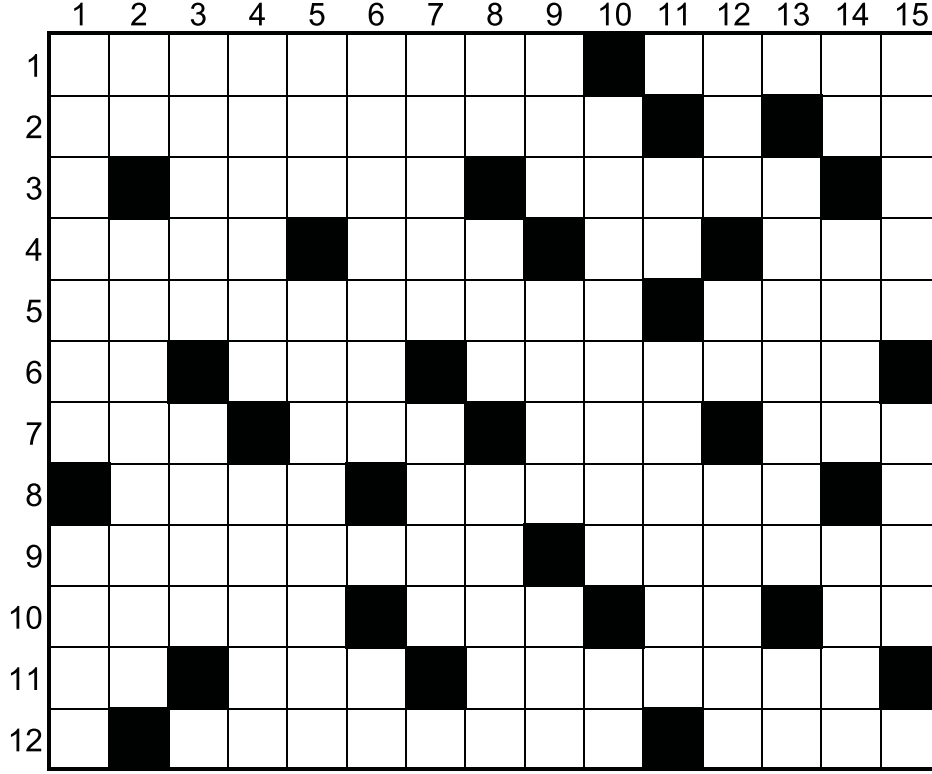
SANCAKTAROĞLU
Sigorta Aracılık Hizmetleri

Kışla Mh. 54 Sk. 21. Ay Apt.
K: 1 D: 2 ANTALYA
Tel : 0242 247 47 88
GSM : 0544 514 20 00

 YapıKredi
Sigorta

ARO Dergi Bulmaca

Not: Bu bulmacayı doğru çözenler arasında çekilecek kurada kazanan bir kişiye kitap armağan edilecektir. Bulmacanın çözümü önümüzdeki sayıda yayımlanacaktır.

Hazırlayan: Hikmet Uğurlu, Rehber

Soldan Sağa:

1. Türkiye Halkının İlkçağ Tarihi, Lidya, Frigya, Trakya, Türkiye'deki Tarihsele Adlar gibi yapıtları üretmiş, 1936 doğumlu hukuk profesörü, araştırmacı, yazar. - Altay Türkleri'nde deniz tanrıçası.
2. Hababam Sınıfı'nın unutulmaz çaycısı ünlü tiyatrocumuz. - İlkel bir silah.
3. Ankara yakınlarında bir göl. - Üçgen biçiminde katlanarak yapılan bir börek.
4. Hindistan'da ve Pakistan'da iki komşu akarsu arasında kalan bölgeye verilen ad. - "... ve Siyah" (Halit Ziya Uşaklıgil'in bir romanı. - Eski dilde yüz, çehre. - ABD basketbol ligi.
5. Avrupa'da bir ülke. - Kır yaşamı içinde aşkı işleyen kısa şiir.
6. Rusça'da "evet". - Kabaca bir seslenme ünlemi. - İkamet etmek.
7. Dolaylı anlatım. - Satranç oyununda özel bir hareket. - Myanmar'da bir kent. - "Yeni" anlamında yabancı bir ön ek.
8. Bir şey gösterilirken söylenen sözcük. - Vücutta görülen gevşeklik, ağırlık.
9. Antalya il merkezinin 40 km kuzeyinde Burdur karayoluna yakın bir vadide bulunan bir antik kent. - Afyon yöresinde "çünkü" anlamında kullanılan bir söz.
10. Bir otomobil yarışı. - Eski dilde "boş kafa". - Niyobyum'un simgesi. - Uydumuz.
11. Hollanda'nın plaka imi. - Hristiyan azizi. - Orhan Kemal'in bir romanı.
12. Selam verme. - Yunanca "karşıtlık, düşmanlık".

Yukarıdan Aşağıya:

1. Ağaç direkler üzerine çakılmış çitalara sıva vurularak yapılan duvar. - Urartular'da dağ tanrısı.
2. İlkel benlik. - Deniz kuvvetlerinde bir rütbe.
3. Gemi barınağı. - Truva Savaşı'nda topuğundan vurulan kahraman.
4. Küresel. - MS 751'de Türk-Arap ordularıyla Çin arasında yapılan ünlü savaş.
5. Beyindeki elektrik aktivitesini ölçen bir testin kısa yazılışı. - Karşılığı sonra ödenmek üzere.
6. Hristiyanlığın Çöküşü, Yaşamın Trajik Duygusu gibi unutulmaz yapıtlara imza atmış, 1864-1936 yılları arasında yaşamış İspanyol yazar. - En kısa zaman.
7. Azerbaycan'ın para birimi. - Bir koşu türü.
8. Yemek. - Uluslararası Çalışma Örgütü. - Mantık.
9. Osmanlılar döneminde Roma'ya verilen ad. - ABD'de bir eyalet. - Müslüman ülkelerde yaşayan Yunan asıllı kimse.
10. Yeşile çalan mavi renkte değerli bir taş. - Renyum'un simgesi.
11. Kenar süsü. - Karabuğdaygillerden büyük yapraklı, beyaz çiçekli çok yıllık otsu bir bitki.
12. Argo'da "kolay aldatılan kimse". - Belirti, işaret. - Tokat'ın bir ilçesi.
13. Müzikte "yarı yavaş bir biçimde çalmak" anlamında kullanılan bir sözcük. - Çinko'nun simgesi.
14. Japon lirik dramı. - Eskişehir yöresinde "kadın, hanım". - Bir şeyin niteliklerini övme.
15. "Oktay ..." (Önce Erkekler Bozuldu'nun unutulmaz yazarı). - Taşlarla oynanan konkene benzer bir oyun.

YAREN DİNLENME TESİSİ

Ender EKER

Aligöz Mevkii, Çameli Makası
Demir Petrol Yanı Acıpayam/DENİZLİ
Tel: 0 258 539 1115
Ender EKER 0 536 480 5958

Müfettişler Yolda!

Malabadi Köprüsü'nde Garip Bir Durum...

Malabadi Köprüsü kenarında her grubun durup, kısa bir foto molası verdiği yer vardır. 23 günlük bir doğu gezisinin 6. gününde (23.05.2012 Çarşamba) saat 15:10 civarında buraya grubumla geldim. Grup otobüsten iniyordu ki yanımıza 20-25 yaşlarında bir genç geldi. Burada durmanın yasak olduğunu, duracaksak da 60 TL para ödemek zorunda olduğumuzu söyledi.

Yerel belediyenin park uygulaması başlamış herhalde düşüncesiyle, hangi belediye bunu başlattı, makbuzu göreyim demeye kalmadan "Siz sınırı geçtiniz, burası bizim sınırlarımız içerisinde..." cümleleriyle konuşmanın rengini ve seyrini değiştirerek işi iyice siyasi propagandaya dönüştürmeye çalıştı. Baktım grupta huzursuzlanmalar başladı, ben de grubuma tekrar otobüse binmelerini rica ettim ve fotoğraf molası vermeden yola devam ettik.

İsterim ki ülkemizin her bir köşesini özgürce, sorunsuz bir şekilde gruplarımızla gezip anlatabilelim.

Burhan SAĞIR, Rehber, Öğretim Görevlisi

Lütfen Çevremize Biraz Daha Duyarlı Olalım...

05.01.2013 tarihinde ARO Eğitim Gezileri kapsamında yaptığımız Kırkgöz Hanı ve Kırk Göz Pınarı ziyaretlerinde o güzelim su kaynaklarının nasıl kirlendiğine gözlerimizle tanık olduk. Durumu o an çektiğimiz fotoğraftan daha iyi anlatacak sözcük bulamadık. Mahalli idarenin bir an evvel işe el atıp, gerekli düzenlemeyi yaparak temizliği sağlaması önem arz etmektedir.

Hastalıkta sağlıkta...

Tel: +90 384 214 32 32 (Pbx) - Faks: +90 384 214 00 70
www.versahastanesi.com.tr - e-posta: info@versahastanesi.com.tr
Adres: Güzelyurt Mahallesi, Ürgüp Caddesi No: 43 NEVŞEHİR

K & G Silk and Wool Carpets

Havaalanı yolu 7. Km. Antalya / TÜRKİYE - Tel: +90 (0242) 341 61 60 - Fax: +90 (242) 341 61 59

Sargon Freeport Ltd.

Serbest Liman Magosa - KKTC - Phone: +90 533 839 27 34

A & R Halıcılık, KAPADOKYA

LYKIA Halıcılık Turizm San. Tic. A.Ş.

Acıpayam Kavşağı Tavas - DENİZLİ, Phone: +90 258 637 45 00 (4 Line) - Fax: +90 258 637 44 98

73 Pimlico Road, London, SW1W 8NE, UK

Tel: +44 (0) 20 - 7730 8810 - Fax: +44 (0) 20 - 7730 8803

New York by appointment

24 West 57 Street, 3 Floor, New York, NY 10019, USA

Tel: (212) 956 1586 - Fax: (212) 956 1587